

195.12.1
195.12.1
195.12.1

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคลิกลักษณะด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

23 ต.ค. 2539

ปริญญานิพนธ์
ของ
เกียรติศักดิ์ ส่องแสง

๒ 74192
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

กรกฎาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๒ 74192

197135

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทคัดย่อ
ของ
เกียรติศักดิ์ ส่องแสง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
กรกฎาคม 2538

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคลิกลักษณะด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2537 จำนวน 335 คน ซึ่งเลือกมาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกลักษณะด้านการปรับตัวประกอบด้วยคุณลักษณะ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์-ส่วนบุคคล และด้านความพึงพอใจในบ้าน ค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกลักษณะด้านการปรับตัว มีพิสัยตั้งแต่ 3.9700 ถึง 18.9700 ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีพิสัยตั้งแต่ .2967 ถึง .6572 และค่าความเชื่อมั่น มีพิสัยตั้งแต่ .7683 ถึง .8431 สำหรับค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ .9193

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น ๆ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสี่วิชา พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสี่วิชา คือ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และด้านความเชื่อมั่น สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 7.30 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .2701 ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยคือคุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 2.23 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .1492 ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ คือ คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 1.23 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .1108 ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ คือ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 4.29 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .2070 และในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา พบว่า ตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา คือ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 4.96 มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .2228

A STUDY OF RELATIONSHIP BETWEEN TRAITS OF ADJUSTMENT PERSONALITY
AND LEARNING ACHIEVEMENT

AN ABSTRACT

BY

KIATTISAK SONGSAENG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University

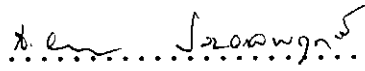
July 1995

The purpose of the research was to study relationship between adjustment personality traits and learning achievement of Mathayom suksa three students studying in Ayutthaya Extended Primary schools in academic year 1994. The Sample of 335 students was selected by simple random sampling. The instruments used was Adjustment Personality Test consisted of six traits (subtest) ; Analytical Thinking, Socialability, Emotional Stability, Confidence, Personal Relations and Home Satisfaction. The item discrimination indices of the test items ranged from 3.9700 to 18.9700. The construct validity of the subtests ranged from .2967 to .6572 and the reliabilities of the subtests ranged from .7683 to .8431, and reliability of the total test was .9193. The data were analysed by using stepwise Multiple Regression method.

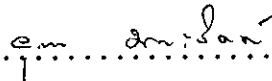
The results indicated that : Traits of Socialability and Confidence predicted four subjects learning achievement at 7.30 percent with multiple correlation coefficient .2701. Traits of Emotional Stability predicted Thai subjects learning achievement at 2.23 percent with multiple correlation coefficient .1492. Traits of Personal Relations predicted Mathematics subjects learning achievement at 1.23 percent with multiple correlation coefficient .1108. Traits of Socialability predicted Science subjects learning achievement at 4.29 percent with multiple correlation coefficient .2070. Traits of Socialability and Personal Relations predicted Social subjects learning achievement at 4.96 percent with multiple correlation coefficient .2228.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

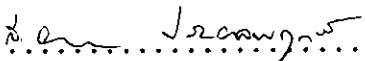
..... ประธาน

(รศ.ดร.ส.วาสนา ประवालพฤกษ์)

..... กรรมการ

(อ.ยุพา มานะจิตต์)

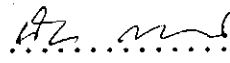
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รศ.ดร.ส.วาสนา ประवालพฤกษ์)

..... กรรมการ

(อ.ยุพา มานะจิตต์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รศ.นิภา ศรีพรจน์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ ๑๑ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ แนะนำ ให้ข้อคิดเห็น แก้ไข
ข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ส.วาสนา ประवालพฤษ์ และ
อาจารย์ยุพา มานะจิตต์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณ
รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้
สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ล้วน สายยศ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี
และผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โรสภา ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ความช่วยเหลือ แนะนำ
และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ
ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ อาจารย์ และนักเรียนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
ในการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนักวัดผลรุ่นพี่ และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ไม่อาจกล่าวนามได้หมด ตลอดจน
อาจารย์ใหญ่ และคณะครูโรงเรียนรอซดี อำเภอลาดบัวหลวง ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และ
เป็นกำลังใจในการเรียนและการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มาตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดา - มารดา ครู - อาจารย์ และญาติพี่น้อง
ที่ให้ความเมตตา อบรมสั่งสอน ให้ความช่วยเหลือทั้งกำลังใจ และกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

เกียรติศักดิ์ ส่องแสง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4 /
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5 /
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ทฤษฎีบุคลิกภาพ	10
ความหมายของการปรับตัว	17
คุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	19
เครื่องมือวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	26
วัยรุ่นกับการปรับตัว	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	36
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	43 /
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	44 /
ประชากร	44 /
กลุ่มตัวอย่าง	44 /
วิธีดำเนินการสร้างแบบทดสอบ	46
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	52 /

วิธีดำเนินการวิจัย	56
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	63
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	100
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	100
กลุ่มตัวอย่าง	100
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	101
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	101
การวิเคราะห์ข้อมูล	102
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	102
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	112
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	121
ภาคผนวก ก	122
ภาคผนวก ข	147

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ค	154
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	165
ประวัติย่อของผู้วิจัย	166

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายชื่อโรงเรียน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	45
2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	65
3 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพ ด้านการปรับตัว	66
4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	67
5 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	68
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของ บุคลิกภาพด้านการปรับตัว	69
7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	70
8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพ ด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	71
9 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ การพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยเป็นตัวเกณฑ์	74
10 การค้นหาคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาภาษาไทย	76
11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย	77

12	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ การพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นตัวเกณฑ์ (เฉพาะตัวพยากรณ์ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ)	78
13	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ การพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นตัวเกณฑ์	79
14	การค้นหาคูณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์	81
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์	82
16	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ การพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นตัวเกณฑ์ (เฉพาะตัวพยากรณ์ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ)	83

17	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ การพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นตัวเกณฑ์	84
18	การค้นหาคูณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์	86
19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์	87
20	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ การพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นตัวเกณฑ์ (เฉพาะตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ)	88
21	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ การพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นตัวเกณฑ์	89
22	การค้นหาคูณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา	91

23	การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา	92
24	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ การพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นตัวเกณฑ์ (เฉพาะตัวพยากรณ์ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ)	93
25	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ การพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และ วิชาสังคมศึกษา เป็นตัวเกณฑ์	94
26	การค้นหาคูณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา	96
27	การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณคะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนทั้ง 4 วิชา	97
28	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ การพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 วิชาเป็นตัวเกณฑ์ (เฉพาะตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ)	98

29	ข้อความที่นำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของผู้เชี่ยวชาญ	123
30	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างรายข้อ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	148

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 โครงสร้างของบุคลิภาพซึ่งแสดงระดับชั้นของลักษณะในระดับที่แตกต่างกัน	13
2 ตัวอย่างแสดงการวัดระบบระดับชั้นบุคลิภาพ	15
3 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบชั้นบุคลิภาพที่ผู้วิจัยยึดเป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบ วัดบุคลิภาพด้านการปรับตัว	31
4 แสดงลำดับขั้นของการสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิภาพด้านการปรับตัว	47
5 การสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิภาพด้านการปรับตัวตามแนวจัดระบบชั้น บุคลิภาพ	49

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คุณลักษณะพิเศษข้อหนึ่งซึ่งปรากฏเฉพาะในตัวมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการที่จะรู้จักและเข้าใจในตัวเอง รวมทั้งโลกที่ตนอาศัยอยู่ ทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต ความรู้สึกเช่นนี้ทำให้มนุษย์พากเพียรแสวงหาความเข้าใจในตนเองมาแต่แรกเริ่ม และในปัจจุบันนี้ได้มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้ากันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับปัญหาความทุกข์ใจและความข้องคับใจ ตลอดจนคิดค้นวิธีการหรือกลวิธีต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปรับตัวหรือเผชิญปัญหาและอุปสรรคนานาประการที่เกิดขึ้นในชีวิต ทั้งนี้โดยมุ่งหมายให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข และประสบความสำเร็จในโลกหรือสังคมสมัยใหม่ทั้งที่เจริญก้าวหน้าและสับสนวุ่นวายเช่นที่เห็นกันอยู่ทุกวันนี้ (นิภา นิธยาน.

2530 : 2) จากภาวะความเป็นอยู่ของคนในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า มีปัญหาการดำรงชีวิตมากกว่าสมัยก่อนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ทุกด้านที่ผันแปรไป ทำให้คนเราต้องปรับตัวเองเพื่อให้มีความเป็นอยู่ที่สอดคล้องกับสภาวะความเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น เพื่อความอยู่รอดในสังคม ดังนั้นปัญหาด้านการปรับตัว จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญถ้าบุคคลมีการปรับตัวดีก็จะทำให้บุคคลนั้นมีความสุข มีความสบายใจในการดำรงชีวิตก็จะช่วยให้สังคมมีความสงบสุข นอกจากนี้บุคคลที่ปรับตัวได้ จะมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถจะช่วยเหลือผู้อื่นได้ มีความเป็นประชาธิปไตย สามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี (อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุCHARมณ. 2532 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Hurlock. 1978)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเห็นได้ชัดเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการ และระบบการสื่อสาร รวมทั้งการที่ประเทศไทยมีการติดต่อสัมพันธ์กับประชาคมโลกอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ทำให้บุคคลและ

สังคมปรับตัวตามไม่ทัน และก่อให้เกิดความไม่สมดุลของการพัฒนาในหลายลักษณะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ นิภา นิธิยานนันทน์ ที่ว่า ปัญหาใหญ่ข้อหนึ่งในสังคมไทยปัจจุบัน คือปัญหาที่ยากเดือดร้อนเกี่ยวกับการปรับตัวหรือปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งสืบเนื่องมาจากความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหลายด้านทั้งทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี อันมีผลกระทบต่อแบบแผนความเป็นอยู่ ตลอดจนชีวิตจิตใจของคนไทยแทบทุกด้าน และสังคมไทยทุกวันนี้มีสภาพสับสนวุ่นวาย ขาดความคงตัว เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาแม้มีข้อเรียกร้องและความขัดแย้ง ซึ่งต่างจากสภาพสังคมสมัยก่อนอย่างมากมาย (นิภา นิธิยานนันทน์. 2530 : 12) ปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงและความไม่สมดุลต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่มนุษย์จะต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถอยู่รอดในสังคมดังกล่าวได้ ถ้ามนุษย์ไม่สามารถปรับตัวเองและไม่สามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสมดุลได้ก็จะเกิดความคับข้องใจ ความขัดแย้งและความวิตกกังวล จนทำให้เกิดปัญหาทางด้านพฤติกรรมอันเนื่องมาจากความบกพร่องในการปรับตัว ถ้าสภาพเสียดุลเกิดเพิ่มขึ้นและติดต่อกันเป็นเวลานานมนุษย์อาจกลายเป็นผู้ป่วยทางจิตประสาทได้ (สุรัชย์ รกคิยะกุล. 2526 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ์ ที่ว่า ถ้าบุคคลไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ไม่สามารถปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการภายในตนเองและสภาพแวดล้อมทางสังคม ปัญหาที่จะตามมา ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการปรับตัวไม่ดีของบุคคลทำให้เกิดปัญหาทางด้านจิตใจตามมามากมายหลังซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเอง และอาจทวีความรุนแรงจนเป็นผลร้ายต่อตนเองและสังคมโดยรวมได้ (อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุขารมณ์. 2532 : 1) /

รัฐมีหลักความเชื่อพื้นฐานว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึงและเชื่อว่าการศึกษาที่เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศจะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาระหว่างด้านต่าง ๆ ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 5) / บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะส่วนรวมของพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคลทั้งในกิจการงาน ชีวิตส่วนตัวและสังคมทั่วไป องค์ประกอบที่

เป็นพื้นฐานของบุคลิกภาพ ได้แก่ ความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ได้ผลดี พยายามแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง การยอมรับตัวเอง การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ มีความรับผิดชอบ เตรียมพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เพื่อความอยู่รอดของตนเอง และปรับตัวให้เข้ากับสังคม ปัญหาทางด้านบุคลิกภาพจึงเป็นปัญหาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นการศึกษาเรื่องบุคลิกภาพของบุคคลจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจ สามารถคาดคะเนพฤติกรรมของบุคคลทั้งในปัจจุบันและอนาคต (สมคิด พรหมจู. 2526 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Hall and Lindzey. 1957 : 119) ทั้งนี้เพราะคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคลมีส่วนช่วยสนับสนุนให้คนเราประสบความสำเร็จเป็นอันมาก และคุณสมบัติส่วนตัวที่นับว่าสำคัญอย่างยิ่งก็ได้แก่บุคลิกภาพ (อุทัย หิรัญโรต. 2523 : 54) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เดริช ส่วนานนท์ (2523 : 22) ที่ว่า บุคลิกภาพมีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคม ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการประกอบอาชีพของบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเป็นสำคัญ

สำหรับวัยที่มีความสำคัญมากวัยหนึ่งในด้านการปรับตัวคือ วัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงชีวิตที่อยู่ในวัยปรับตัวยากและมีปัญหามาก (อรพินทร์ รุชม และอัจฉรา สุขารมณ. 2532 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ นิภา นิธยาน ที่ว่า วัยรุ่นเป็นวัยซึ่งคนเราประสบปัญหา และเผชิญวิกฤติการณ์ในการปรับตัวที่คล้ายคลึงร่วมกันมากกว่าวัยอื่น วัยรุ่น หมายถึง วัยที่อยู่ในระหว่างการเตรียมตัวเพื่อเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีวุฒิภาวะทางเพศสมบูรณ์เป็นระยะที่ทุกอย่างในร่างกายและจิตใจเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อายุของวัยรุ่นจะอยู่ในช่วง 11 - 21 ปี (นิภา นิธยาน. 2530 : 14) และ กู๊ด (Good) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นระยะที่อยู่ระหว่างการมีประจำเดือนครั้งแรกคือในช่วงอายุ 13 - 21 ปี (Good. 1973)

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ปรากฏดังนี้ ริตติง (Ridding. 1967 : 397 - 398) พบว่า บุคลิกภาพการแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์ ซาเวก (Sawage. 1968 : 543) พบว่านักเรียนยิ่งมีบุคลิกภาพแสดงตัวมากก็ยิ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับ วิทลา (Whitla. 1969 : 92 - 93) ได้สรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพด้าน

การควบคุมตนเองได้ มีความวิตกกังวลน้อย มีความเป็นอิสระ ชอบเข้าสังคม และอารมณ์มั่นคง จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และรัสเซล (Russell. 1971 : 137) พบว่าองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านการชอบเข้าสังคม อารมณ์มั่นคง การถือตนเองเป็นใหญ่ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับงานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น อุไร สิงห์รัต (2521 : 85) พบว่า บุคลิกภาพเก็บตัวและแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยุญา วิศาลาภรณ์ (2522 : 95) พบว่าบุคลิกภาพด้านอารมณ์ผ่อนคลาย ตรงไปตรงมา ชอบออกสังคม อารมณ์มั่นคง ต่อมา ต่อหน้า ที่กล้าเข้าสังคม นักทดลองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมคิด พรหมชัย (2526 : 79) พบว่าองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อรพิน พงวนศิริ (2533 : 87 - 91) พบว่าบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง และความใจกว้าง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวรรณะ แก้วมณีเอี่ยม (2536 : 108) พบว่าบุคลิกภาพด้านธุรกิจด้านการมองโลกในแง่ดีมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาขาวิชาการบัญชี จากงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพลักษณะต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ยังไม่พบผู้ใดศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้ เพื่อจะได้ทราบว่าคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวด้านใดที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อันเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอน ครูแนะแนว ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ในการส่งเสริมและสนับสนุนคุณลักษณะของบุคลิกภาพการปรับตัวด้านนั้น ๆ ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา
2. เพื่อศึกษานี้ ^{เรื่องพิเศษ} หนักความสำคัญของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบว่าคุณลักษณะด้านการปรับตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา มากน้อยเพียงใด
2. ทำให้ทราบว่าคุณลักษณะด้านการปรับตัวด้านใดที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมการเรียนของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม
3. เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอน ครูแนะแนว ผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครอง ในการส่งเสริมและสนับสนุนคุณลักษณะของคุณลักษณะการปรับตัวด้านนั้น ๆ แก่นักเรียน
4. เป็นแนวทางในการวิจัยเพื่อหาคุณลักษณะของคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 49 โรงเรียน มีห้องเรียน 58 ห้อง และจำนวนนักเรียน 1,463 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 โรงเรียน และจำนวนนักเรียน 335 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังนี้คือ
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ คุณลักษณะของคุณลักษณะการปรับตัว 6 ด้าน คือ

3.1.1 ความคิดเชิงวิเคราะห์

3.1.2 ทักษะทางสังคม

3.1.3 ความมั่นคงทางอารมณ์

3.1.4 ความเชื่อมั่น

3.1.5 ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล

3.1.6 ความพึงพอใจในบ้าน

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาต่าง ๆ ดังนี้ คือ

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

3.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

3.2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพด้านการปรับตัว หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ประกอบไปด้วยคุณลักษณะ
6 ด้าน ดังนี้

1.1 ความคิดเชิงวิเคราะห์ หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะนิสัยดังนี้

HR₁ วางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า

HR₂ ทำงานตามแผนด้วยความระมัดระวัง

HR₃ มีความละเอียดและจริงจังในการทำงาน

HR₄ คิดค้นหาส่วนประกอบสำคัญ ความสัมพันธ์ โครงสร้างและระบบของ

เรื่องราวและเหตุการณ์

HR₅ แก้ปัญหาด้วยความสุขและเพลิดเพลิน

1.2 มีทักษะทางสังคม หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะนิสัยดังนี้

- HR₆ ประพฤติตนเป็นไปตามระเบียบและกฎเกณฑ์ของโรงเรียน
- HR₇ มีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
- HR₈ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะทั้งทางด้านความคิด และการกระทำ
- HR₉ มีความพึงพอใจในบทบาทของตนทั้งในฐานะที่เป็นผู้นำและผู้ตาม
- HR₁₀ มีความสามารถที่จะพูดหรือกระทำอย่างเปิดเผย จริงใจ

ตรงไปตรงมา

1.3 ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะนิสัยดังนี้

- HR₁₁ มีอารมณ์แจ่มใส รื่นเริงเสมอ
- HR₁₂ มีความสรวม ไม่กลัว ตื่นเต้น ตกใจง่าย หรือรวยวาย
- HR₁₃ ใจเย็น มีความสุขุม รอบคอบ ไม่หงุดหงิดเมื่อไม่ได้ดังใจ
- HR₁₄ ผ่อนคลายไม่ตึงเครียด ไม่วิตกกังวล
- HR₁₅ มองชีวิตในสภาพความเป็นจริง ไม่เพ้อฝัน

1.4 ความเชื่อมั่น หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะนิสัย ดังนี้

- HR₁₆ เห็นคุณค่าในการตัดสินใจของตนเอง
- HR₁₇ กล้าเผชิญกับสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่ยากลำบาก

โดยไม่หวาดหวั่น

- HR₁₈ มีจิตใจมั่นคงไม่เชื่ออะไรโดยไร้เหตุผล
- HR₁₉ ไม่ยอมแพ้หรือท้อถอยต่ออุปสรรคหรือปัญหาใด ๆ
- HR₂₀ มีความภูมิใจในความสามารถของตนเองโดยไม่รู้สึกต่ำต้อย
- HR₂₁ พึ่งพอใจต่อรูปร่าง และท่าทางของตนเอง

1.5 ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะนิสัยดังนี้

- HR₂₂ มีความอดทน มีเหตุผล ไม่วุ่นวาย
- HR₂₃ ไม่โกรธบ่อย หรือโกรธง่าย ให้อภัยผู้อื่น หรือไม่อาฆาตผู้อื่น
- HR₂₄ มองโลกในแง่ดี

HR25 มีความไว้วางใจผู้อื่น เชื่อว่าผู้อื่นจะทำงานได้สำเร็จ

HR26 ไม่ตำหนิหรือวิพากษ์วิจารณ์คนอื่นมากเกินไป

1.6 ความพึงพอใจในบ้าน หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีลักษณะนิสัยดังนี้

HR27 มีความรัก และความเข้าใจอันดีร่วมกันภายในครอบครัว

HR28 มีความเป็นมิตรสนิทสนมกับพ่อ แม่ พี่น้อง และคนในครอบครัว

HR29 พึงพอใจกับสภาพความเป็นอยู่ภายในบ้านและรอบ ๆ บ้าน

HR30 พึงพอใจกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

HR31 พึงพอใจกับการอบรมเลี้ยงดู และเอาใจใส่จากพ่อ แม่

HR32 ได้รับการยกย่อง และเข้าใจจากทางบ้าน

2. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว 6 ด้าน เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้ตอบประเมินตนเอง ถามความรู้สึก ความคิดเห็น หรือการกระทำบางอย่างของผู้ตอบเกี่ยวกับคุณลักษณะ (Trait) ของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ผู้วิจัยสร้างตามวิธีมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคิร์ท โดยมีข้อคำถามเป็นข้อความและมีคำตอบ 6 ตัวเลือก โดยมีตัวเลือก "จริงมาก ก" กับ "จริงน้อย ข" เป็นคำตอบเริ่มต้นและคำตอบสิ้นสุด

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความรู้ความสามารถของบุคคล อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมรรถภาพสมอง ซึ่งสามารถวัดออกมาได้เป็นคะแนน โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งโครงสร้างเนื้อหาวิชาครอบคลุมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์นี้เป็นแบบทดสอบมาตรฐานของสำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวนสี่ฉบับ ได้แก่

3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

3.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

4. คุณภาพของแบบทดสอบ หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
ด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบ หมายถึง ประสิทธิภาพของ
แบบทดสอบที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการจะวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะหาความ
เที่ยงตรง 2 ประเภท ดังนี้คือ

4.1.1 ความเที่ยงตรงเชิงพื้นผิว (Face Validity) หมายถึง คุณสมบัติ
ของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงตามนิยามของคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวแต่ละด้าน
และตรวจสอบโดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาประเมิน

4.1.2 ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity)
หมายถึง คุณสมบัติของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงและครอบคลุมทุกคุณลักษณะของบุคลิกภาพ
ด้านการปรับตัวตามโครงสร้างของทฤษฎี ตรวจสอบได้โดยวิธี Item - total Correlation

4.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ หมายถึง คุณสมบัติของ
แบบทดสอบที่สามารถวัดบุคลิกภาพการปรับตัวของนักเรียนได้คงที่แน่นอน ซึ่งคำนวณค่าความเชื่อมั่น
โดยวิธีหา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

4.3 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของข้อคำถาม หมายถึง คุณสมบัติ
ของข้อคำถามที่สามารถจำแนก หรือแยกผู้ตอบออกเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวสูงและต่ำ
ซึ่งวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม โดยใช้ t - test

5. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีคุณวุฒิปรียญาโทขึ้นไปทางด้านการวัดผลการศึกษา หรือ
จิตวิทยา และมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 5 ท่าน

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีบุคลิกภาพ
2. ความหมายของการปรับตัว
3. คุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
4. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
5. วิทยุกับการปรับตัว
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทฤษฎีบุคลิกภาพ

การศึกษาทฤษฎีบุคลิกภาพของผู้วิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพด้านการปรับตัวของบุคคล เนื่องจากบุคลิกภาพเป็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นทางพฤติกรรมของมนุษย์ ฉะนั้นในการศึกษาเกี่ยวกับบุคลิกภาพจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการสังเกตหรือวัดจากพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการดำเนินชีวิตประจำวันทั่ว ๆ ไป และอาจศึกษาได้ด้วยการสอบถามบุคคลนั้น ๆ สำหรับพฤติกรรมที่ปรากฏในอดีต (นวลละอ อสุภาพล. 2527 : 1 - 2 ; นิภา นิธยาน. 2530 : 28) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาทฤษฎีบุคลิกภาพที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและลักษณะนิสัย (Trait) ของบุคคล ดังนี้

1. ทฤษฎีโครงสร้างบุคลิกภาพของอัลพอร์ต (Allport) (นวลละอ อสุภาพล. 2527 : 179 - 186) กล่าวว่าไม่มีอะไรที่จะสะท้อนให้เห็นบุคคลได้ดีเท่า ตัวแปรต่าง ๆ ของความคิดของบุคคลนั้น อัลพอร์ต พิจารณาถึงโครงสร้างหรือลักษณะนิสัย (Traits) แยกออก

เป็นส่วน ๆ เช่น ลักษณะนิสัยที่สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมเด่นชัดเป็นลักษณะนิสัยเฉพาะหรือลักษณะนิสัยร่วม เป็นลักษณะนิสัยที่มีอยู่มากมายในตัวบุคคล การแบ่งลักษณะนิสัยเป็นส่วน ๆ ทำให้เข้าใจพฤติกรรมและกระบวนการทำงานของลักษณะนิสัยต่าง ๆ เหล่านี้ได้ชัดเจนขึ้น กล่าวได้ว่าทฤษฎีบุคลิกภาพของ ออลพอร์ท เป็นทฤษฎีที่เป็นการทำงานของลักษณะนิสัย (Traits) และเขามีความสนใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องลักษณะนิสัยที่อยู่ภายในตัวบุคคล

ลักษณะนิสัย (Traits) เป็นตัวกำหนดแนวโน้มหรือความเอนเอียงในการตอบสนอง และเป็นสิ่งขึ้นนำพฤติกรรม ลักษณะนิสัยสามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่ปรากฏออกมา (Overt Behavior) ลักษณะนิสัยยังเป็นศูนย์กลางของระบบจิตประสาทซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะ และลักษณะพิเศษของแต่ละบุคคล ทำให้มีความสามารถที่จะทำหน้าที่ต่อสิ่งเร้าให้เกิดความสมดุลเพื่อสร้างสรรค์และเสนอแนะให้เกิดความสมดุลในลักษณะต่าง ๆ ของการปรับตัวและการแสดงออกของพฤติกรรม

ลักษณะนิสัยแบ่งออกเป็น 2 ชนิด ดังนี้

(1) ลักษณะนิสัยสามัญ (Common Traits) คือ ลักษณะบุคลิกภาพที่เหมือนกับคนอื่น ๆ สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ส่วนหนึ่ง ออลพอร์ท ย้ำว่า ในความเป็นจริงบุคคล 2 คน จะมีลักษณะนิสัยเหมือนกันทุกอย่างไม่ได้เลยถึงแม้ว่าบุคคลนั้นอาจมีรูปร่างหน้าตาคล้ายกันก็ตาม ดังนั้นลักษณะนิสัยเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลโดยเฉพาะ แต่อย่างไรก็ตามบุคคลที่อยู่ในวัฒนธรรมเดียวกันและมีเผ่าพันธุ์เหมือนกันจะทำให้มีลักษณะบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกันได้จำนวนหนึ่ง ลักษณะบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกันนี้เรียกว่าลักษณะนิสัยสามัญ

(2) ลักษณะนิสัยเฉพาะตัว (Personal Disposition Traits) คือลักษณะเฉพาะหรือเอกลักษณ์ของแต่ละคนจึงเป็นลักษณะนิสัยเฉพาะที่ไม่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันระหว่าง 2 คนได้ ออลพอร์ท ได้จัดระดับของลักษณะนิสัยเฉพาะตัวออกเป็น 3 ระดับ ตามความสำคัญที่มีต่อพฤติกรรม และเขานิยามใช้ลักษณะนิสัยเฉพาะตัวทั้ง 3 ระดับนี้อธิบายบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล ดังนี้

2.1 ลักษณะนิสัยสำคัญ (Cardinal Disposition Traits) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าลักษณะนิสัยเด่น (Eminent Traits) คือลักษณะบุคลิกภาพที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมของบุคคลเกือบทั้งหมดทุกด้าน เป็นลักษณะเด่นของบุคคลที่แสดงออกชัดเจนเหนือลักษณะ

อื่น ๆ เราไม่สามารถลบล้างลักษณะเด่นนี้ให้หมดไปได้ เป็นลักษณะนิสัยที่ไม่สามารถปิดบังซ่อนเร้นไว้ได้ เป็นลักษณะนิสัยที่กำหนดอารมณ์ ควบคุมความรู้สึกและชี้นำวิถีทางชีวิต กล่าวได้ว่าเป็นลักษณะนิสัยที่ควบคุมแรงจูงใจต่าง ๆ เพื่อให้เกิดพลังในการแสดงพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล

2.2 ลักษณะนิสัยร่วม (Central Disposition Traits) คือ แนวโน้มของ คุณลักษณะในระดับสูง (Characteristic) เป็นลักษณะนิสัยที่แสดงให้เห็นชัดเจนและสังเกตได้ง่าย เป็นสิ่งที่มั่นคงอยู่ในบุคลิกภาพ แต่โดยทั่ว ๆ ไป แล้วลักษณะนิสัยร่วมจะแสดงออกมาเล็กน้อยประมาณ 5 หรือ 10 ลักษณะเท่านั้นแต่ก็เป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ตัวอย่างลักษณะนิสัยร่วม เช่น ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความทะเยอทะยาน การแข่งขัน ความเมตตากรุณา เป็นต้น ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้จะควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ

2.3 ลักษณะนิสัยทุติยภูมิ (Secondary Traits) คือ คุณลักษณะที่อยู่รอบนอก (Peripheral) เช่น คุณลักษณะที่แสดงออกทั่ว ๆ ไป เป็นลักษณะที่มีอยู่มากมายในตัวบุคคล ได้แก่ ความสนใจและปฏิกิริยาตอบสนองส่วนใหญ่ ตัวอย่างของลักษณะนิสัยชนิดนี้ เช่น เมื่อบุคคลชอบในสิ่งหนึ่งสิ่งใด เขามักจะให้ข้อคิดเห็นที่ดีในขอบข่ายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น ๆ จึงมีลักษณะส่วนใหญ่เป็นทัศนคติ บางครั้ง ออลพอร์ท เรียกลักษณะนิสัยชนิดนี้ว่า Attitudinal Trait

2. ทฤษฎีโครงสร้างของบุคลิกภาพของกิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 99 - 103) มีความคิดเห็นว่าบุคลิกภาพมีโครงสร้างตามระดับชั้น และเขาเชื่อว่าแบบจำลองของโครงสร้างของบุคลิกภาพสามารถนำแบบจำลองขององค์ประกอบ (Factor Model) มาใช้อธิบายได้ ทฤษฎีของกิลฟอร์ด สรุปได้ดังภาพประกอบ 1

รูปแบบ

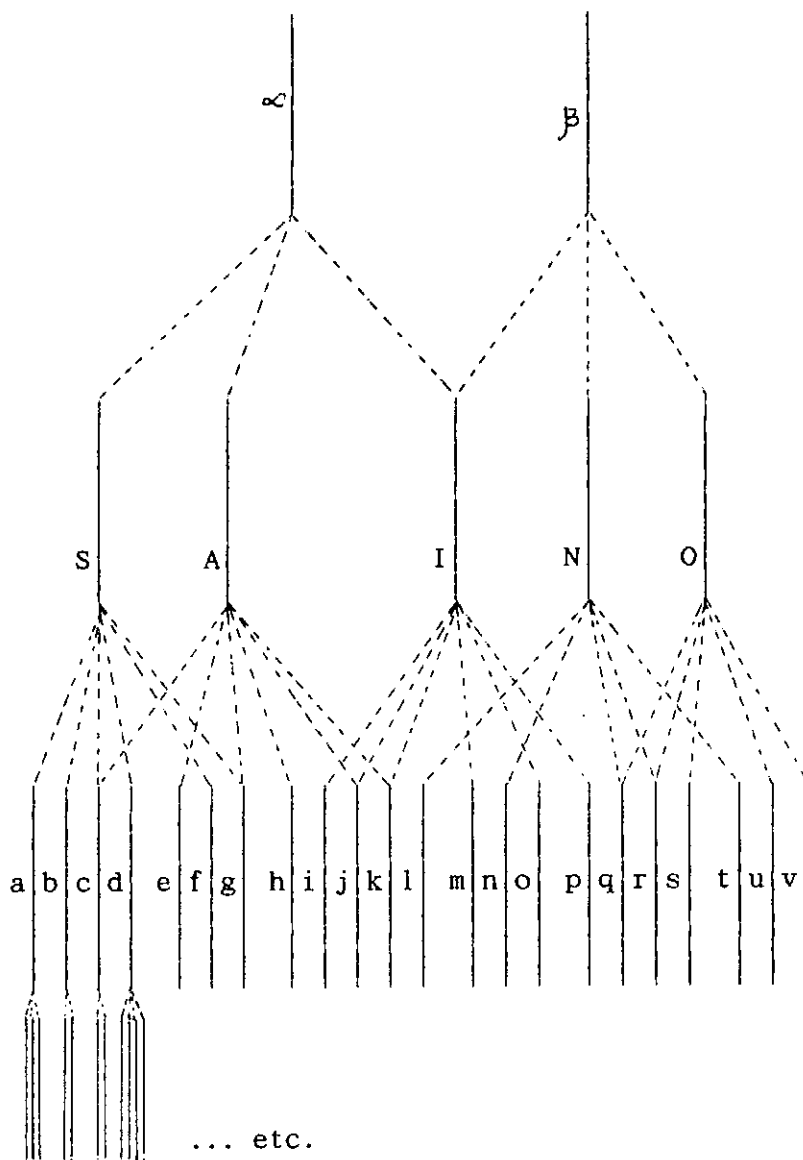
ลักษณะ

นิสัยเบื้องต้น

เฮกซิส

การแสดงออก

เฉพาะอย่าง

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างของบุคลิกภาพซึ่งแสดงระดับชั้นของลักษณะในระดับที่แตกต่างกัน

ภาพประกอบ 1 แสดงให้เห็นว่าบุคลิกภาพมีโครงสร้างตามระดับชั้นประกอบด้วยลักษณะนิสัยในระดับของการสรุปที่แตกต่างกัน 4 อย่าง คือ การแสดงออกเฉพาะอย่าง (Specification) เฮกซิส (Hexis) ลักษณะนิสัยเบื้องต้น (Primary-Trait) และรูปแบบบุคลิกภาพ (Type)

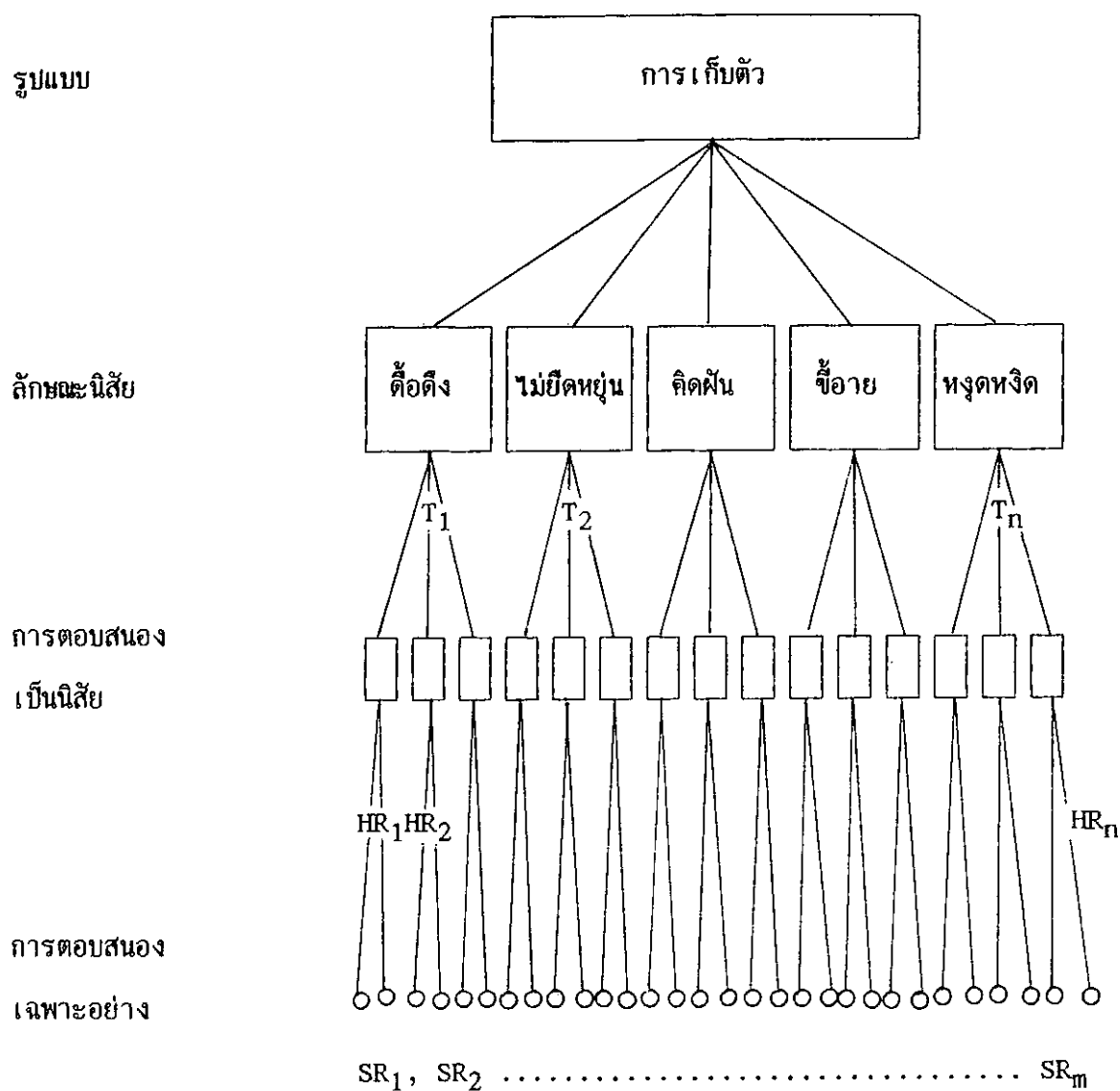
ระดับการแสดงออกเฉพาะอย่าง กิลฟอร์ด มิได้อธิบายรายละเอียดของลักษณะนิสัยอันนี้ เขาเพียงแต่อธิบายว่าเป็นระดับที่ต่ำกว่าระดับเฮกซิส และเป็นดัชนีชี้บ่ง (Trait Indicator) ของเฮกซิส

ระดับเฮกซิส เฮกซิสเป็นลักษณะนิสัยในระดับของการสรุปที่ต่ำที่สุด กิลฟอร์ด อธิบายว่า การใช้คำว่า เฮกซิส แทนคำว่า นิสัย เพราะคำว่านิสัยหมายถึงสิ่งเรียนรู้ แต่เฮกซิสมีความหมายกว้างกว่า เฮกซิสคือความโน้มเอียงที่จะประพฤติอย่างคงเส้นคงวาในสถานการณ์ที่มีขอบเขตจำกัด เฮกซิสได้มาจากการสังเกตพฤติกรรม โดยมีการแสดงออกเฉพาะอย่างเป็นดัชนีชี้บ่ง

ระดับลักษณะนิสัยเบื้องต้น ลักษณะนิสัยเบื้องต้นเป็นตัวกำหนดเฮกซิส ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน และในขณะเดียวกันก็เป็นตัวกำหนดการแสดงออกเฉพาะอย่างด้วย กิลฟอร์ด มีความคิดว่างศ์ประกอบในความหมายของนักวิเคราะห์องค์ประกอบควรจะอยู่ในระดับนี้

ระดับรูปแบบบุคลิกภาพ รูปแบบบุคลิกภาพเป็นลักษณะนิสัยที่อยู่ในระดับของการสรุปที่สูงกว่าระดับลักษณะนิสัยเบื้องต้น

2. ทฤษฎีการจัดระบบบุคลิกภาพของไอแซกส์ (Eysenck. 1970 : 13 - 15)
อธิบายว่า บุคลิกภาพประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ระดับ พฤติกรรมดังกล่าวจัดระบบนี้ตามชั้น จากระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบระดับชั้นบุคลากรภาพ

ระดับต่ำสุด คือ ระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Responses)

ใช้สัญลักษณ์ $SR_1, SR_2 \dots SR_m$ พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การแสดงออก (Acts) ต่าง ๆ

เช่น การตอบสนองต่อการทดสอบในการทดลองต่าง ๆ การตอบสนองต่อประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตเห็นได้อาจเป็นลักษณะ (Characteristic) ของบุคคลหรือไม่ก็ได้

ระดับที่สอง คือ ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Responses) ใช้สัญลักษณ์ $HR_1, HR_2 \dots HR_n$ พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดซ้ำภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน เช่น เมื่อทำการทดสอบซ้ำ การตอบสนองของบุคคลจะคล้ายคลึงกับปฏิกิริยาเดิม HR เป็นการจัดระบบขั้นต่ำสุด ปริมาณของการจัดระบบสามารถวัดได้ในรูปของสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น เช่น วัดออกมาในรูปของโอกาสที่จะเป็นไปได้อีก (Probability) ที่พฤติกรรมจะคงเส้นคงวาในสถานการณ์ที่เกิดซ้ำ

ระดับที่สาม คือ ระดับนิสัย (Trait) ใช้สัญลักษณ์ $T_1, T_2 \dots T_n$ พฤติกรรมในระดับนี้จัดระบบขึ้นจาก HR ตัวอย่างของลักษณะนิสัยคือ ลักษณะตื้อดึง ลักษณะความหงุดหงิด และลักษณะความไม่ยืดหยุ่น เป็นต้น ลักษณะนิสัยเป็นตัวแปร (Theoretical Constructs) ที่ขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สามารถสังเกตได้ของ HR ที่แตกต่างกันจำนวนหนึ่ง ในทัศนะของนักวิเคราะห์องค์ประกอบ ลักษณะนิสัยคือองค์ประกอบกลุ่ม (Group Factors)

ระดับสุดท้าย คือ ระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ (Types) ตามตัวอย่างในภาพประกอบ 2 รูปแบบของบุคลิกภาพคือการเก็บตัว พฤติกรรมในระดับนี้จัดระบบมาจากลักษณะนิสัย การจัดระบบขึ้นอยู่กับค่าสหสัมพันธ์ภายในที่สังเกตได้ของลักษณะนิสัยที่แตกต่างกับกลุ่มหนึ่ง รูปแบบของบุคลิกภาพว่าเป็นตัวแปรในระดับสูง (Higher-Order Constructs)

จากทฤษฎีบุคลิกภาพที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากการพัฒนาของพฤติกรรมระดับเบื้องต้น จนถึงพฤติกรรมระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ (Types) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยยึดแนวทฤษฎีของ กิลฟอร์ด และทฤษฎีของ ไอบแซงค์ เป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว เพราะทฤษฎีทั้งสองอธิบายว่า บุคลิกภาพประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ระดับ และสามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบโดยยึดคุณลักษณะ (Trait) เป็นด้าน ๆ ในแต่ละด้านนั้นจะมีขั้นตอนเป็นระดับของการตอบสนองจากขั้นต่ำถึงขั้นสูงในลักษณะรวม ซึ่งพอสรุปได้ว่าการแสดงออกเฉพาะอย่างอยู่ในระดับเดียวกับ SR เขกซัสอยู่ในระดับเดียวกับระดับการตอบสนองเป็นนิสัย และระดับรูปแบบบุคลิกภาพอยู่ระดับเดียวกับรูปแบบบุคลิกภาพ

ความหมายของการปรับตัว

การปรับตัวได้มีผู้ให้ความหมายไว้โดยบุคคลจากศาสตร์สาขาต่าง ๆ ทั้งนักจิตวิทยา และ นักการศึกษา ดังนี้

เลเนอร์ และคุบ (Lehner and Kube. 1955 : 3) ได้กล่าวถึงสภาพชีวิตของ มนุษย์ว่าสังคมที่ต้องการการปรับตัวเข้ากับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ เชื่อว่ามนุษย์ไม่สามารถ หลีกเลี่ยงปัญหาได้ แต่จะต้องปรับตัวที่จะมีชีวิตอยู่กับปัญหาให้ได้ การปรับตัวจะช่วยทำให้เกิดความ เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้ดีขึ้น

แซฟเฟอร์ และโชเบน (Shaffer and Shoben. 1956 : 56) ได้ชี้ให้เห็น โดยสรุปว่า การปรับตัวนั้นก็คือ การลดหรือการทำให้เกิดความพอใจในแรงขับนั้นเอง

เบอร์แทรนด์ (สุรัช โภคิยะกุล. 2526 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Bertrand. 1958) ให้ความหมายการปรับตัวว่า เป็นกระบวนการทางสังคมที่เกิดขึ้นกับบุคคล จะโดยรู้ตัว หรือไม่ก็ตามในการที่จะเลือกทางเลือกต่าง ๆ เพื่อการปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทางเลือกปฏิบัติดังกล่าว นั้น อาจเป็นการหลีกเลี่ยง การทำให้ลดลงหรือทำให้หมดไป ซึ่งข้อขัดแย้งระหว่างบุคคลหรือกลุ่ม พฤติกรรมดังกล่าวจะ เกิดขึ้นในลักษณะของการปฏิบัติต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน (Reciprocal Adjustment) เบอร์แทรนด์ เชื่อว่า การปรับตัวนี้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ทางสังคมมากกว่า จะเกิดขึ้นมาจากการถ่ายทอดทางกรรมพันธุ์

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1960) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึงการที่บุคคลสามารถ ปรับตัวให้เข้ากับตนเองและโลกภายนอก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความพึงพอใจ ความแจ่มใส อย่างสูงสุด มีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคม มีความสามารถที่จะเผชิญ และยอมรับความจริง ของชีวิต

ลาซารัส (นิภา นิธยาน. 2530 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus. 1969) ได้อธิบายความเป็นมาของการปรับตัวว่ามีกำเนิดเริ่มแรกมาจากวิชาชีววิทยา กล่าวคือ Darwin เป็นผู้เริ่มใช้คำว่า "การปรับตัว" (Adaptation) โดยได้สรุปความคิดว่าสิ่งมีชีวิตที่สามารถ ปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมของโลกที่เต็มไปด้วยภัยอันตรายได้เท่านั้นที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้

ต่อมานักจิตวิทยาได้ยืมคำว่า "การปรับตัว" (Adjustment) มาใช้ในความหมายทางจิตวิทยา ซึ่งหมายถึงการปรับตัวให้เป็นไปตามความต้องการของจิตใจ

กิลเมอร์ (Gillmer. 1971 : 73) ได้อธิบายว่าการปรับตัวเป็นความพยายามที่จะทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการสิ่งเร้าและโอกาสที่มีอยู่ภายในสิ่งแวดล้อมหนึ่ง ๆ หรืออาจจะกล่าวในอีกความหมายหนึ่งได้ว่า เป็นกระบวนการที่มนุษย์มีปฏิกิริยาตอบสนองกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นการปรับตัวเข้ากับปัญหา รวมความหมายถึงการปรับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ให้เข้ากับความต้องการด้วย

โคลแมน และแฮมเมน (อรพินทร์ ขุขม และอัจฉรา สุCHARมณ. 2532 : 6 ; อ้างอิงมาจาก Coleman and Hammen. 1981) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง ผลของความพยายามของบุคคลที่พยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าปัญหานั้นจะเป็นปัญหาด้านบุคลิกภาพ ด้านความต้องการหรือด้านอารมณ์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม จนเป็นสภาพการณ์ที่บุคคลนั้นสามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ เช่นเดียวกับพจนานุกรมทางพฤติกรรมศาสตร์ (Worchel. 1985) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวว่า (1) เป็นความสัมพันธ์ที่สอดคล้องระหว่างสภาพแวดล้อมกับความต้องการของตนเองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ (2) เป็นการปรับและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่จำเป็นเพื่อสนองตอบความต้องการและความพึงพอใจอย่างสูงสุด โดยสร้างความสัมพันธ์ที่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

อรัญญ์ ชื่นมณูญย์ (ม.บ.บ. : 11) กล่าวว่า การปรับตัว คือ ปฏิกิริยาของคนที่มีต่อสิ่งแวดล้อม การปรับตัวจะรวมถึงการปรองดองใกล้ชิดเกี่ยวกับความต้องการส่วนตนให้สอดคล้องกับความต้องการของสิ่งแวดล้อมด้วย

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2524 : 180) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านบุคลิกภาพ และปัญหาด้านความต้องการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมจนเป็นสภาพการณ์ที่ตนสามารถทนอยู่ได้ในสังคมหรือสภาพแวดล้อมนั้น ๆ

อรพินทร์ ขุขม และอัจฉรา สุCHARมณ (2532 : 7) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การปรับและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลให้เกิดความสอดคล้องกลมกลืนเข้ากับสภาพแวดล้อม และความต้องการของตนเอง

๘ ชีระ ชัยยุทธบรรยง (2533 : 15) ได้สรุปความหมายของการปรับตัวไว้ว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง เพื่อให้สามารถอยู่ในสภาพแวดล้อมนั้นได้อย่างมีความสุข

๙ บรรยง ผิวอ่อน (2535 : 10) กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านอารมณ์ ปัญหาด้านบุคลิกภาพ ปัญหาด้านความต้องการให้เข้ากับความต้องการของตน ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมจนเป็นสภาพการณ์ที่ตนสามารถทนอยู่ได้ในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ อย่างมีความสุข รวมทั้งปฏิกิริยาได้ตอบต่าง ๆ ต่อสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ และการปรองดองไกล่เกลี่ยความต้องการส่วนตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม

๑๑ จากคำจำกัดความของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ พอสรุปได้ว่าการปรับตัวหมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความคิดเชิงวิเคราะห์ มีทักษะทางสังคม มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความเชื่อมั่น มีความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และมีความพึงพอใจในบ้าน ซึ่งจะทําให้มีแนวโน้มที่จะสามารถปรับและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสมและสงบสุข

คุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

จากการศึกษาและจากสรุปคำจำกัดความเรื่องการปรับตัวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยสนใจเรื่องการปรับตัวตามแนวของลาซารัสทั้งนี้เพราะลาซารัสได้ให้ทัศนะและได้จัดองค์ประกอบของคุณลักษณะด้านการปรับตัวไว้อย่างละเอียด และเป็นคุณลักษณะที่มีผู้กล่าวถึงกันมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวตามแนวของลาซารัส และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ลาซารัส (Lazarus. 1969 : 17 - 18) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องการปรับตัว (Adjustment) ว่ามีจุดเริ่มต้นมาจากการปรับตัวทางชีววิทยา (Adaptation) ซึ่งเป็นความคิดพื้นฐานทางทฤษฎีวิวัฒนาการของคาร์วิน ที่เชื่อว่าเผ่าพันธุ์ที่แข็งแรงเท่านั้นจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และสามารถดำรงเผ่าพันธุ์อยู่ได้ นักจิตวิทยาได้นำเอาแนวความคิดนี้

มาศึกษาเรื่องการปรับตัวในแง่จิตวิทยา ซึ่งหมายถึงการปรับตัวให้เป็นไปตามความต้องการของจิตใจ เพื่อที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมอันเป็นผลเนื่องมาจากพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้นเอง

ลาซารัส ได้จัดองค์ประกอบที่แสดงว่าบุคคลปรับตัวได้ไว้ 6 ประการ ดังนี้ (อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุชารมณี. 2532 : 8 ; อ้างอิงมาจาก Lazarus. 1969)

1. มีความคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking) กล่าวคือเป็นบุคคลที่มีความสุขในการแก้ปัญหาโดยที่จะวางแผนอย่างระมัดระวังและทางวนละเอียดและจริงจัง
2. มีทักษะทางสังคม (Socialability) กล่าวคือ เป็นบุคคลที่สามารถเข้ากับคนอื่นได้อย่างง่ายดาย เป็นบุคคลที่มีชีวิตชีวา เพลิดเพลินในการเข้าสังคม
3. มีความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) กล่าวคือ เป็นบุคคลที่ไม่ปล่อยอารมณ์ไปกับความกลัวหรือความวิตกกังวลจนเกินไป สามารถผ่อนคลายและหลีกเลี่ยงความตึงเครียด มองชีวิตในสภาพความเป็นจริงมากกว่าความเพ้อฝัน
4. มีความเชื่อมั่น (Confidence) กล่าวคือ เป็นบุคคลที่เห็นคุณค่าในการตัดสินใจของตนเอง ปรับตัวได้อย่างง่ายดายในสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่ยากลำบาก พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัจจุบันและอนาคตด้วยดี ไม่มีความรู้สึกต่ำต้อยและพึงพอใจต่อรูปร่างท่าทางของตนเอง
5. ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (Personal Relations) กล่าวคือ เป็นบุคคลที่มีความอดทน ไม่โกรธบ่อยและไม่โกรธอย่างง่ายดาย มองโลกในแง่ดี ไม่วิพากษ์วิจารณ์คนอื่นมากเกินไป
6. ความพึงพอใจในบ้าน (Home Satisfaction) กล่าวคือ เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์อันครอบครัวที่ดี พึงพอใจในสภาพของบ้าน ได้รับการยกย่องและเข้าใจจากทางบ้าน

นิภา นิธยาน (2530 : 5 - 6) ได้กล่าวถึงเรื่องการปรับตัวว่า ลาซารัส เป็นผู้อธิบายความเป็นมาของการปรับตัวว่ามีกำเนิดเริ่มแรกมาจากวิชาชีววิทยาต่อมานักจิตวิทยาได้ขอยืมคำว่า "การปรับตัว" มาใช้ในความหมายทางจิตวิทยาในการศึกษาและเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์ และสรุปว่าการปรับตัวประกอบขึ้นด้วยกระบวนการหรือวิธีการทั้งหลายทางจิตซึ่งมนุษย์ใช้ในการเผชิญข้อเรียกร้องหรือแรงผลักดันต่าง ๆ

นิภา นิธยาน กล่าวถึง คุณลักษณะสุขภาพจิตของวัยรุ่นอันเป็นผลจากการปรับตัวที่ดีที่น่าสนใจ ดังนี้

1. เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตัวเองอย่างเต็มที่ มีความภาคภูมิใจในตัวเอง กล้าที่จะเผชิญชีวิต แม้ว่าจะมีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้น ไม่ท้อแท้ใจ กล้าที่จะต่อสู้ดิ้นรน และความสามารถ
2. มีลักษณะอบอุ่นเป็นมิตร รักใคร่ เมตตา กรุณาผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักเกรงใจ และคำนึงถึงจิตใจผู้อื่น
3. ตระหนักในคุณค่าของภาระหน้าที่ที่ปฏิบัติ รู้จักใช้ความสามารถและใช้สติปัญญา คิดวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาในกิจกรรมต่าง ๆ
4. มีจิตใจหนักแน่นหรืออารมณ์มั่นคง ไม่หือถอยและหวาดหวั่น พร้อมทั้งจะแก้ไขปัญหและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ กล้าลงความสามารถ
5. สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางครอบครัว และสังคมได้ง่าย ใจกว้างพอที่จะรับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของผู้อื่น ยึดถือค่านิยมที่ดีงาม

อรพินทร์ ขุขุม และอัจฉรา สุขารมณ (2532 : 6 - 11) ได้ศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น และนำความหมายของการปรับตัว (Adjustment) ของลาซารัส มาเป็นแนวเพื่อศึกษาคุณลักษณะการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น พอสรุปคุณลักษณะของบุคคลที่ปรับตัวได้ประกอบไปด้วยลักษณะดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. เป็นตัวของตัวเอง
3. เห็นคุณค่าตัวเอง
4. มีความเป็นอิสระ เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม
5. มีความมั่นคงทางอารมณ์
6. เข้ากับผู้อื่นได้
7. รู้จักและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

นอกจากนี้ ยังมีผู้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านการปรับตัวของบุคคล ที่สอดคล้องกับคุณลักษณะด้านการปรับตัวตามแนวของลาซารัส ดังนี้

มูลี (Mouly. 1968) กล่าวว่า การปรับตัวที่ดีน่าจะประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านการรับรู้และสติปัญญา การปรับตัวดีนั้น หมายถึง ประสิทธิภาพในการจัดการกับสถานการณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยความสามารถในการปรับตัว ซึ่งต้องมีการเปลี่ยนแปลงบทบาท และความสามารถที่จะแยกแยะสิ่งสำคัญออกจากที่ไม่สำคัญ การปรับตัวที่ดีนั้นสัมพันธ์โดยตรงกับการรับรู้ตามความเป็นจริง โดยมีการเปิดรับประสบการณ์และการรับรู้ที่ปราศจากการบิดเบือน
2. ด้านส่วนตัว บุคคลที่มีการปรับตัวดี จะยอมรับตนเองและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน
3. ด้านสังคม บุคคลที่มีการปรับตัวดีจะมีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เขาจะคล้อยตามสังคม ถ้าการกระทำนั้นส่งเสริมให้เขาบรรลุถึงความสำเร็จของตนเอง พฤติกรรมของเขาตั้งอยู่บนรากฐานของเหตุผลและความถูกต้อง
4. ด้านอารมณ์ บุคคลที่ปรับตัวดีจะมีชีวิตอยู่อย่างสงบสุข มีความชื่นชมกับชีวิต มีความคิดสร้างสรรค์ มีอารมณ์ขัน มีความแจ่มใสเบิกบาน
5. ด้านการบรรลุถึงความสำเร็จของตนเอง บุคคลที่ปรับตัวดีจะมีแนวโน้มที่จะพัฒนาตนเอง และปรับตัวเองเพื่อบรรลุถึงความสำเร็จของตนเองเสมอ

สุโท เจริญสุข (2514 : 306 - 307) กล่าวว่า บุคคลจะต้องปรับตัวเองให้มีคุณลักษณะสำคัญดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีอารมณ์มั่นคง
2. เป็นผู้มีความสามารถทางสังคม
3. เป็นผู้มีความสามารถทางความคิด และสติปัญญา
4. เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว
5. เป็นผู้ที่มีคุณค่า
6. เป็นผู้ที่มีจุดหมายในชีวิต

รัตนา ยัญทิพย์ (2522 : 32 - 33) กล่าวว่า บุคคลที่มีการปรับตัวดีนั้น จะมีการแสดงออก ดังนี้

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความภาคภูมิใจในตนเอง ไม่มีบมด้อย ไม่เกรงกลัวตำแหน่งหรือความยิ่งใหญ่ ไม่ก้าวร้าว ขณะเดียวกันก็ยอมรับความสามารถ และความสำเร็จของผู้ที่เหนือกว่าตน

2. ยอมรับสภาพความเป็นจริง มีความกล้าที่จะเผชิญกับชีวิตแม้ว่าจะมีเหตุร้ายบางขณะ ไม่ท้อแท้ กล้าที่จะต่อสู้เต็มกำลังความสามารถ

3. มีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น เป็นผู้ที่มีมองบุคคลอื่นในแง่ดีปราศจากอคติใด ๆ

4. ไม่เป็นนักปิกษ์ต่อสังคม เป็นผู้ไม่มีแต่ความเปื้อนหนาย ไม่มีการทะเลาะวิวาทบ่อย ๆ และยุติธรรมต่อบุคคลอื่น

5. ไม่เป็นผู้ที่มีความประพฤติด้อยหนึ เป็นบุคคลที่สามารถนำเหตุการณ์ที่ผ่านมา แล้วมาเข้าใจเป็นประโยชน์ ไม่เป็นคนเห็นแก่ตัว

6. สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี มีใจกว้างพอที่จะรับฟังความคิดเห็น และข้อโต้แย้งของผู้อื่น

7. ปราศจากนิสัยทางจิตที่กระทบกระเทือนบุคลิภาพ

8. มีความเข้าใจและยอมรับสภาพของตนเอง รู้จุดเด่น และจุดด้อยของตนเอง

9. ปฏิบัติตามระเบียบของสังคม ปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับมาตรฐานของสังคม

10. มีความรู้สึกเป็นอิสระ รู้สึกว่าตนไม่ถูกบังคับ

บรรยง ผิวอ่อน (2535 : 14) ได้สรุปลักษณะด้านการปรับตัวไว้ดังนี้

1. ท้าตัวเข้ากับสภาพความเป็นอยู่ได้ดี

2. มีความกล้าที่จะเผชิญปัญหาและอุปสรรคอย่างมีสติ

3. มีความมั่นคงทางอารมณ์

4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง

5. มีทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติตามปทัสถานทางสังคม

6. สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี ใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็น และข้อโต้แย้งของผู้อื่น

7. ผสมผสานความต้องการของตนกับพฤติกรรมที่แสดงออกได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องคุณลักษณะบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ผู้วิจัยเชื่อแนวของ ลาซารัส (Lazarus. 1969) ทั้งนี้เพราะเป็นคุณลักษณะที่มีผู้นำไปศึกษาค้นคว้ากันมาก มาศึกษาวิจัย คุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวดังกล่าวประกอบไปด้วย ความคิดเชิงวิเคราะห์ มีทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และความพึงพอใจ ในบ้าน ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามโครงสร้างทางบุคลิกภาพของ กิลฟอร์ด และไอแซกส์ ดังนี้

T₁ ลักษณะนิสัย 1 : ความคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความสุขในการแก้ปัญหาโดยที่จะวางแผนอย่างระมัดระวังและทำงานละเอียด และจริงจัง

HR₁ วางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า

HR₂ ทำงานตามแผนด้วยความระมัดระวัง

HR₃ มีความละเอียดและจริงจังในการทำงาน

HR₄ คิดค้นหาส่วนประกอบสำคัญ ความสัมพันธ์ โครงสร้างและระบบของเรื่องราว และเหตุการณ์

HR₅ แก้ปัญหาด้วยความสุข และเพลิดเพลิน

T₂ ลักษณะนิสัย 2 : ทักษะทางสังคม (Socialability) หมายถึง คุณลักษณะของ บุคคลที่สามารถเข้ากับคนอื่นได้อย่างง่ายดาย เป็นบุคคลที่มีชีวิตชีวา เพลิดเพลินในการเข้าสังคม

HR₆ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน

HR₇ มีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม

HR₈ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะทั้งในด้านความคิด และการกระทำ

HR₉ มีความพึงพอใจในบทบาทของตนทั้งในฐานะที่เป็นผู้นำและผู้ตาม

HR₁₀ มีความสามารถที่จะพูดหรือกระทำอย่างเปิดเผย จริงใจ ตรงไปตรงมา

T₃ ลักษณะนิสัย 3 : ความมั่นคงทางอารมณ์ (Emotional Stability) หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่ไม่ปล่อยอารมณ์ไปกับความกลัว หรือความวิตกกังวลจนเกินไป สามารถ ผ่อนคลาย และหลีกเลี่ยงความตึงเครียด มองชีวิตในสภาพความเป็นจริงมากกว่าความเพ้อฝัน

HR₁₁ มีอารมณ์แจ่มใส รื่นเริงเสมอ

HR₁₂ มีความสรวมไม่กลัว ตื่นเต้น ตกใจง่าย หรือโวยวาย

HR₁₃ ใจเย็น มีความสุขุม รอบคอบ ไม่หุนหันุนใจเมื่อไม่ได้ดังใจ

HR₁₄ ผ่อนคลายไม่ตึงเครียด ไม่วิตกกังวล

HR₁₅ มองชีวิตในสภาพความเป็นจริง ไม่เพ้อฝัน

T₄ ลักษณะนิสัย 4 : ความเชื่อมั่น (Confidence) หมายถึง คุณลักษณะของบุคคล ที่เห็นคุณค่าในการตัดสินใจของตนเอง ปรับตัวได้อย่างง่ายดายในสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ ที่ยากลำบาก พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัจจุบันและอนาคตด้วยดี ไม่มีความรู้สึกต่ำต้อย และพึงพอใจต่อ รูปร่างท่าทางของตนเอง

HR₁₆ เห็นคุณค่าในการตัดสินใจของตนเอง

HR₁₇ กล้าเผชิญกับสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่ยากลำบาก โดยไม่หวาดหวั่น

HR₁₈ มีจิตจำนนคงไม่เชื่ออะไรโดยไร้เหตุผล

HR₁₉ ไม่ยอมแพ้หรือทอดย้อต่ออุปสรรคหรือปัญหาใด ๆ

HR₂₀ มีความภูมิใจในความสามารถของตนเองโดยไม่รู้สึกต่ำต้อย

HR₂₁ พึงพอใจต่อรูปร่าง และท่าทางของตนเอง

T₅ ลักษณะนิสัย 5 : ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (Personal Relations) หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความอดทน ไม่โกรธบ่อยและไม่โกรธอย่างง่ายดาย มองโลกในแง่ดี ไม่วิพากษ์วิจารณ์คนอื่นมากเกินไป

HR₂₂ มีความอดทน มีเหตุผล ไม่วุ่นวาย

HR₂₃ ไม่โกรธบ่อย หรือโกรธง่าย ให้อภัยผู้อื่น หรือไม่อายหาผู้อื่น

HR₂₄ มองโลกในแง่ดี

HR₂₅ มีความไว้วางใจผู้อื่น เชื่อว่าผู้อื่นจะทำงานได้สำเร็จ

HR₂₆ ไม่ตำหนิหรือวิพากษ์วิจารณ์คนอื่นมากเกินไป

T₆ ลักษณะนิสัย 6 : ความพึงพอใจในบ้าน (Home Satisfaction) หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ดี พึงพอใจในสภาพของบ้าน ได้รับการยกย่อง และเข้าใจจากทางบ้าน

HR27 มีความรัก และความเข้าใจอันดีร่วมกันภายในครอบครัว

HR28 มีความเป็นมิตรสนิทสนมกับพ่อ แม่ พี่น้อง และคนในครอบครัว

HR29 พึงพอใจกับสภาพความเป็นอยู่ภายในบ้าน และรอบ ๆ บ้าน

HR30 พึงพอใจกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

HR31 พึงพอใจกับการอบรมเลี้ยงดู และเอาใจใส่จากพ่อ แม่

HR32 ได้รับการยกย่อง และเข้าใจจากทางบ้าน

เครื่องมือวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

การสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. รูปแบบและวิธีการวัดบุคลิกภาพ

การวัดบุคลิกภาพเป็นเรื่องที่วัดได้ยาก เมื่อเทียบกับการวัดในสิ่งอื่น ๆ นักจิตวิทยาได้พยายามสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดบุคลิกภาพ ซึ่งสามารถใช้วัดบุคลิกภาพตามลักษณะที่ต้องการจะวัด ได้ถูกต้องแม่นยำและมีความเชื่อมั่น การวัดบุคลิกภาพถ้าจะให้ได้ผลที่มีความเที่ยงตรงสูงก็ควรจะใช้หลาย ๆ วิธีประกอบกัน ซึ่งพอสรุปวิธีการวัดบุคลิกภาพทั่วไปได้ 5 วิธี ดังนี้ (ทวี ท่อแก้ว. 2517 : 121 - 122)

1) วิธีการสังเกต การสังเกตเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์ทุกแขนง ตั้งแต่ประสบการณ์อันซับซ้อน อย่างเช่น พฤติกรรมของคนเป็นสิ่งที่จะต้องสังเกต พฤติกรรมให้ได้เรื่องราวละเอียดถี่ถ้วนได้ยาก เราต้องเลือกสังเกตเพียงพฤติกรรมอันใดอันหนึ่งเป็นคราว ๆ ไป ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมและลักษณะทั่ว ๆ ไปที่บุคคลแสดงออกมีอยู่ 2 แบบด้วยกันคือ การสังเกตแบบควบคุมเป็นการสังเกตการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ที่จัดไว้โดยเฉพาะ อีกแบบหนึ่งคือ การสังเกตทั่วไปในชีวิตประจำวัน ที่บุคคลแสดงออก การสังเกตทั้งสองแบบนี้ต้องมีการบันทึกผลตรงตามที่เราเห็น โดยไม่นำความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง และผู้สังเกตจะต้องฝึกฝนเป็นพิเศษจึงจะได้ผล

2) วิธีการทดสอบ เป็นวิธีการที่นิยมใช้กันมาก การทดสอบประกอบด้วยข้อความต่าง ๆ หลายสิบข้อที่ผู้สอบตั้งขึ้น โดยถือเอาปกติวิสัยของคนทั่วไปเป็นมาตรฐาน และหัวข้อคำถามหรือสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่เกี่ยวกับผู้ถูกทดสอบเองหรือสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมที่ทําอยู่เสมอ ๆ เมื่อตกอยู่ในสภาพนั้น ๆ เช่น คำถามเกี่ยวกับความกลัว ความวิตกกังวล ความนิยมนในลัทธิการเมืองหรือเศรษฐกิจ ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ หรือปฏิกิริยาที่คนทําอยู่เสมอบนต้น ผู้ถูกทดสอบต้องร่วมมือร่วมใจกับผู้ทดสอบในการตอบคำถามต่าง ๆ เพื่อให้การสอบได้ผลตามวัตถุประสงค์

3) วิธีการรายงานตนเองมี 2 แบบ คือ

3.1 การวิเคราะห์ตนเอง คือ การประมาณค่าตัวเอง แบบวิเคราะห์ตัวเองจะเป็นคำถามแบบปรนัยจะมีประโยชน์ในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมแก่บุคลิกภาพ

3.2 การสัมภาษณ์ หมายถึง การสนทนาระหว่างบุคคลสองคนอย่างมีจุดหมาย โดยผู้สัมภาษณ์เตรียมคำถามมา และจดบันทึกประมาณค่า ผู้ถูกสัมภาษณ์จะไม่วัดว่าถูกทดสอบบุคลิกภาพ การสัมภาษณ์นี้มีหลักการคล้าย ๆ กับการวิเคราะห์ตนเองต่างกันที่ว่าผู้สัมภาษณ์มาตั้งคำถามให้เราติดตามเพื่อวิเคราะห์ตัวเอง ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้จดบันทึกและประมาณค่าบุคลิกภาพ

4) วิธีให้สร้างจินตนาการ (Projective Techniques) เป็นวิธีที่ผู้วัดจัดสิ่งเร้าขึ้นมาให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนอง เช่น เล่าเรื่องจากรูปที่นำมาให้ดูตัวอย่าง ได้แก่ แบบทดสอบ รอร์ชัค และรูปภาพที่เกิดจากหยดหมึก ให้สร้างความสัมพันธ์ต่อเนื่องจากคำที่กำหนดให้เติมข้อความที่ไม่สมบูรณ์ ให้แสดงออกโดยการวาดรูป เป็นต้น แต่ต้องใช้ผู้ทดสอบที่ได้รับการฝึกมาอย่างดี

5) วิธีการศึกษาความเห็นจากคนอื่น เป็นวิธีการที่ผู้วัดสร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อถามบุคคลอื่นว่ามีความรู้สึกเกี่ยวกับบุคคลนั้นอย่างไร เช่น ครู เพื่อน ผู้ปกครอง เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการวัดบุคลิกภาพสามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความเหมาะสมเกี่ยวกับผู้ที่ต้องการจะวัด และสิ่งที่จะวัดหรือศึกษา สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวัดโดยการทดสอบ ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการที่เป็นปรนัยมากกว่าวิธีอื่น การนำไปใช้ก็สะดวก ประหยัดเวลา และแรงงาน รวมทั้งใช้กันอย่างแพร่หลาย ดังที่ จิตรียา ชาญศรีพรหม (2527 : 10) กล่าวว่า การวัดบุคลิกภาพที่ใช้กันอย่างแพร่หลายคือการนำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพซึ่งเป็นการรายงานตนเอง

ประเภทของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ จากการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
ของนักจิตวิทยาและนักวัดผลที่ผ่านมา พอจะรวบรวมเป็นประเภทได้ 3 ประเภท คือ
(สถิติ วงษ์สวรรค์. 2523 : 262)

- 1) แบบทดสอบให้รายงานตัว (Self Report Test Questionnaires)
หรือเรียกว่า แบบสอบถามบุคลิกภาพประกอบด้วยชุดของข้อความ หรือมีข้อความให้ผู้รับการทดสอบ
ต้องอ่าน แล้วเขียนตอบข้อความเพื่อแสดงบุคลิกภาพของคนออกมา เป็นการรายงานลักษณะของ
ตนเอง จานแนกออกเป็นชนิดต่าง ๆ ตามรูปแบบของการถาม คือ แบบสำรวจรายการ
(Checklists) แบบสำรวจ (Inventory) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)
- 2) แบบทดสอบประเภทการฉายภาพหรือกลวิธีให้บุคคลระบายความในใจ
(Projective Technique) เป็นกลวิธีทดสอบเพื่อหารายละเอียดเกี่ยวกับบุคลิกภาพของบุคคล
โดยใช้เครื่องกระตุ้นหรือเร้า ทำให้บุคคลระบายความรู้สึกที่แท้จริงออกมาแล้วแปลความหมายจาก
คำตอบ จานแนกได้ 3 ประเภท คือ ประเภทที่ใช้รูปภาพ (Pictorial Technique) ประเภท
ที่ใช้ภาษา (Verbal Technique) และประเภทที่ใช้การแสดงออก (Expressive Technique)
- 3) แบบทดสอบประเภทให้พิจารณาจากสถานการณ์ต่าง ๆ (Situation
Test) แบบทดสอบประเภทนี้นักจิตวิทยาหลายท่านจัดรวมไว้ในประเภทที่สอง คือ แบบฉายภาพ
(Projective Technique) แต่นักจิตวิทยาและนักวัดผลหลายท่านให้เหตุผลว่า แบบทดสอบ
ประเภทฉายภาพเป็นกลวิธีที่ทำให้ผู้ถูกทดสอบบรรยายภาพและข้อความที่คลุมเครือ ภาพต่าง ๆ ก็มีแต่
ภาพเฉย ๆ ไม่มีความหมายชัดเจน ผู้ตอบต้องจินตนาการ และสามารถแปลความหมายได้มากกว่า
หนึ่งอย่าง (Ambiguous) แต่แบบทดสอบวัดจากสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการกำหนดสถานการณ์และ
ตัวละครให้ผู้ถูกอ่านแล้ววัดว่าเขาแสดงความรู้สึกออกมาว่า ภายใต้อาณัติสถานการณ์นั้นเขามีความรู้สึก
อย่างไร โดยที่เขาตอบในฐานะบุคคลที่ปรากฏในเรื่อง

ตามที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพมีหลายรูปแบบ ได้มีผู้สร้างรูปแบบ
ต่าง ๆ ไปสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดคุณลักษณะหรือสิ่งที่ต้องการจะวัดตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา
ของแต่ละบุคคล ไม่เป็นที่แน่ชัดว่ารูปแบบใดเหมาะสมกว่ากัน ทั้งนี้เพราะแบบทดสอบทั้งหลายจะมี
ประโยชน์มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ ความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง เกณฑ์ปกติ การดำเนินการสอบ

การให้คะแนน และการแปลผล (บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ. 2526 : 276) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกสร้างข้อสอบวัดบุคลิกภาพแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลีเคิร์ท เพื่อความสะดวกในการดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าวข้างต้น

2. โครงสร้างแนวคิดและทฤษฎีการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ

คำว่า "บุคลิกภาพ" แม้ว่าบางครั้งจะใช้นในความหมายที่กว้าง แต่ในการวัดทางจิตวิทยาแบบทดสอบบุคลิกภาพหมายถึง เครื่องมือสำหรับวัดลักษณะทางอารมณ์ แรงจูงใจ มนุษย์สัมพันธ์ และทัศนคติ ซึ่งต่างไปจากความสามารถ (ประทุมสุข อาชวอรุณ. 2519 : 435)

เชดสคี้ดี โรมาสินธุ์ (2520 : 34) ได้ให้ความหมายแบบทดสอบบุคลิกภาพว่า หมายถึง เครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ศึกษาพฤติกรรมที่แอบแฝงของบุคคลโดยทั่วไป และเป็นเครื่องมือที่สามารถควบคุมการตอบสนองของบุคคลได้อย่างมีมาตรฐาน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เป็นชุดของสิ่งเร้าหรือชุดของสถานการณ์ที่นำไปประยุกต์ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมแอบแฝงออกมา

ในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ วิธีที่ใช้กันมากในปัจจุบันคือ วิธีที่ได้จากการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การการใช้การตรวจตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การวิเคราะห์องค์ประกอบ การสร้างตามแนวของทฤษฎีบุคลิกภาพ การบังคับให้เลือกตอบ วิธีการเหล่านี้ไม่ใช่เทคนิคที่จะแทนกันได้ หรือไม่ใช่เทคนิคเฉพาะเลยทีเดียว ตามทฤษฎีแล้วทั้งหมดอาจจะนำมาผสมกันในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพได้ ซึ่งผู้สร้างแบบทดสอบยึดเป็นหลักในการสร้างตามลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือหลาย ๆ ลักษณะรวมกันดังนี้ (Kleinmentz. 1967 : 184 - 186)

- 1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validation)
- 2) เกณฑ์ (Criterion, Empirical Keying)
- 3) การวิเคราะห์สถิติตัวประกอบ (Factor Analysis)
- 4) การบังคับให้เลือกตอบ (Forces - Choice Technique)

ปัจจุบันได้มีการพัฒนาแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยหลักการสร้างที่แตกต่างกัน ดังนั้น การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคแบบ Item - total Correlation ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างตามทฤษฎี และศึกษาทฤษฎีบุคลิกภาพ (Personality Theory) เป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวซึ่งผู้วิจัยเชื่อตามแนวทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัย (Trait Theory) ของกิลฟอร์ด และไอแซกส์ เพราะทฤษฎีทั้งสองอธิบายว่า บุคลิกภาพประกอบด้วยพฤติกรรม 4 ระดับเหมือนกัน และสามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ (Trait) เป็นด้าน ๆ ในแต่ละด้านนั้นจะมีขั้นตอนเป็นระดับของการตอบสนองจากขั้นต่ำถึงขั้นสูงเป็นในลักษณะรวม ผู้วิจัยจึงยึดแนวทฤษฎีทั้งสองเป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ดังภาพประกอบ 3

รูปแบบ

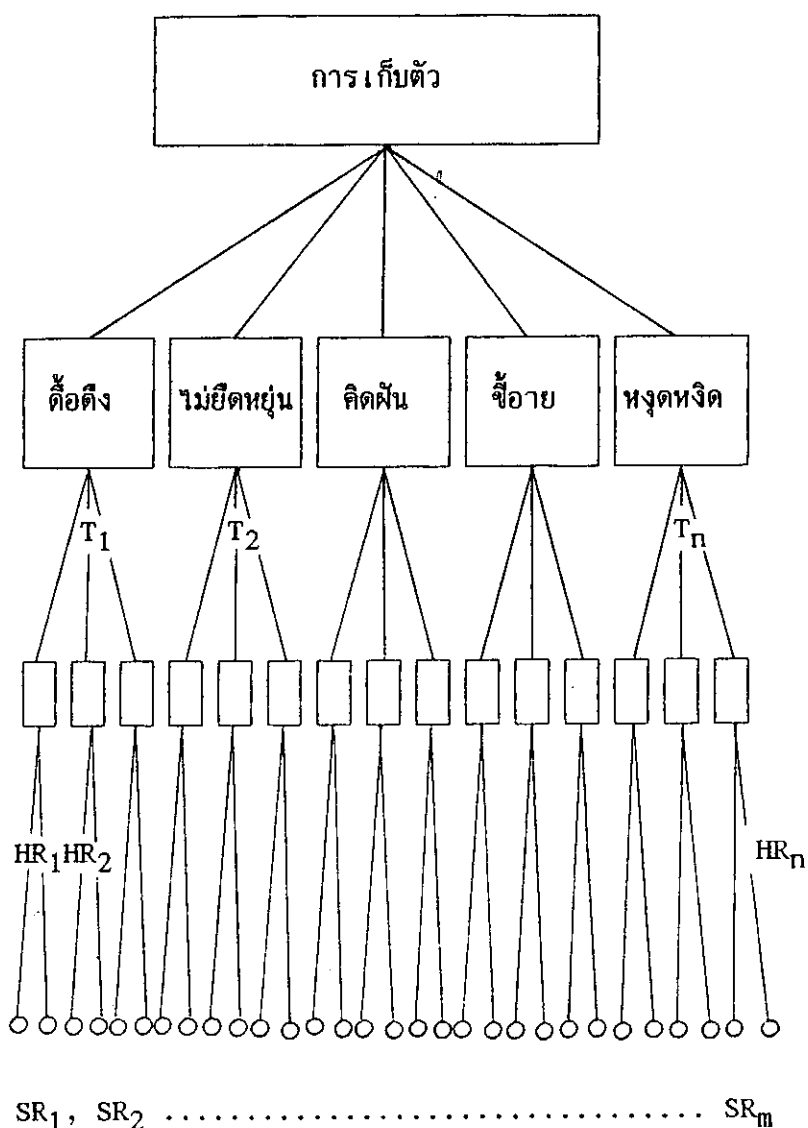
ลักษณะนิสัย

การตอบสนอง

เป็นนิสัย

การตอบสนอง

เฉพาะอย่าง

ภาพประกอบ 3 ตัวอย่างแสดงการจัดระบบชั้นบุคลิกภาพที่ผู้วิจัยยึดเป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบ
วัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

ระดับต่ำสุด คือ ระดับการตอบสนองเฉพาะอย่าง (Specific Responses)

ใช้สัญลักษณ์ SR₁, SR₂ ... SR_m พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การแสดงออก (Acts) ต่าง ๆ

เช่น การตอบสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้

ระดับที่สอง คือ ระดับการตอบสนองที่เป็นนิสัย (Habitual Responses) ใช้สัญลักษณ์ $HR_1, HR_2 \dots HR_n$ พฤติกรรมในระดับนี้ คือ การตอบสนองเฉพาะอย่าง ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีกภายใต้เหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

ระดับที่สาม คือ ระดับนิสัย (Trait) ใช้สัญลักษณ์ $T_1, T_2 \dots T_n$ เป็นปัจจัยมีระบบมีความคงเส้นคงวาเป็นลักษณะนิสัยที่เกิดจากการตอบสนองที่เป็นนิสัยหลาย ๆ กลุ่ม (หลาย ๆ HR) ที่แสดงนิสัยแบบเดียวกัน เช่น ต้อตึง ไม่ยืดหยุ่น ขี้อาย เป็นต้น

ระดับสี่ คือ ระดับรูปแบบของบุคลิกภาพ (Types) ซึ่งจัดระบบมาจากลักษณะนิสัยหลาย ๆ ลักษณะนิสัย (T_1 ถึง T_n) ที่รวมกลุ่มกันในตัวบุคคลทำให้เขามีบุคลิกภาพแบบใดแบบหนึ่งตามตัวแปรในภาพประกอบ 3 คือรูปแบบของบุคลิกภาพการเก็บตัว

3. รูปแบบและวิธีการสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

การสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวผู้วิจัยเลือกคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวตามแนวของลาซารัส มาสร้างเครื่องมือวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว 6 ด้าน คือ ด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ด้านทักษะทางสังคม ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านความเชื่อมั่น ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และด้านความพึงพอใจในบ้าน โดยสร้างเครื่องมือวัดเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าตนเอง (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ท กำหนดน้ำหนักไว้ 6 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงระดับใดระดับหนึ่ง

สำหรับวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ผู้วิจัยใช้วิธีเทคนิคแบบ Item - total Correlation ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างตามทฤษฎีของแบบทดสอบ และศึกษาทฤษฎีบุคลิกภาพเป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ซึ่งผู้วิจัยยึดแนวทางทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของ กิลฟอร์ด และไอแซกส์ สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวดังกล่าว

วัยรุ่นกับการปรับตัว

เฮอร์ลอค (Hurlock, 1949 : 1 - 2) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังพัฒนา ด้านวิถีทางดำเนินชีวิต ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เป็นช่วงเวลาของการเจริญงอกงาม และการเปลี่ยนแปลงในแทบทุกด้านของเด็ก คือ ด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ เป็นช่วงเวลาที่ได้รับสิ่งใหม่ ๆ ทั้งด้านประสบการณ์ ความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์กับเพื่อน และความสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วมักเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัว การเปลี่ยนแปลงจากวัยรุ่นไปสู่ผู้ใหญ่ในระยะแรกจึงดูเหมือนว่า ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นในสภาพใด และเวลาใดก็ได้ที่เด็กเกิดความรู้สึกว่าไม่สามารถจะหาวิธีการเพื่อสนองความต้องการที่พึงพอใจได้

สมาน กาเนด (2520 : 35 - 36) ได้ทำการศึกษาแบบแผนการอบรมเลี้ยงดู ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการปรับตัวของเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลย ทั้งจากการพิจารณาในกลุ่มรวม และพิจารณาแยกตามเพศ สำหรับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เด็กหญิงปรับตัวดีกว่าเด็กชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พวงสร้อย วรกุล (2522 : 85 - 89) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา พบว่า นักเรียนในกรุงเทพมหานคร และนักเรียนในจังหวัดสงขลา มีสภาพปัญหาด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสภาพปัญหาด้านการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีสภาพปัญหาการปรับตัวไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย แบบเข้มงวดและแบบประชาธิปไตยมีสภาพปัญหาด้านการ

ปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำปานกลาง และสูง มีสภาพปัญหาในการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กุลวรรณ วิทยาวงศ์รุจิ (2526 : 58 - 69) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว ผลการศึกษาพบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัว สำหรับการปรับตัวนั้นวัยรุ่นที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่างก็มีการปรับตัวต่างกัน เด็กวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการปรับตัวดีกว่าวัยรุ่นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และวัยรุ่นที่มีชั้นเรียนต่างกันมีการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวัยรุ่นหญิงและวัยรุ่นชาย และขนาดของครอบครัวไม่มีผลต่อการปรับตัว

จิตริยา ไชยศรีพรหม (2527 : 90 - 93) ได้ศึกษา ลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ม.1 - ม.6) ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวเองและลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวทางสังคมของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร แตกต่างกันตามระดับชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญศรี จิงธนาเจริญเลิศ (2530 : 48) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่มมีการปรับตัวกับเพื่อนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิมมวล อันทะชัย (2532 : 62) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาชาย และโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา จังหวัดอุดรธานี พบว่าอัตมโนทัศน์กับการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยส่วนรวม

ศึกษา พาหะมาก (2532 : 75) ได้ศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญา และการปรับตัวของนักเรียนในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า ทั้งนักเรียนชาย หญิง และโดยส่วนรวมที่อยู่ในโรงเรียนในพื้นที่ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากภัยสงครามโดยตรง มีพัฒนาการทางสติปัญญาและการปรับตัวดีกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยสงครามโดยตรง

อรพินทร์ ชูชม และอัจฉรา สุชารมณ์ (2532 : 56 - 59) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า นักเรียนวัยรุ่นที่ครอบครัวมีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน และครอบครัวที่มีสมาชิกภายในครอบครัวต่างกันมีความสามารถในการปรับตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การอบรมเลี้ยงดู ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง สภาพแวดล้อมทางบ้านมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการปรับตัวของเด็กวัยรุ่น

จากเอกสารและงานวิจัยจะเห็นได้ว่า การปรับตัวมีอิทธิพลต่อปัญหาในด้านต่าง ๆ ของวัยรุ่น เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ ปัญหาทางการเรียน ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาทางสังคม เป็นต้น ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ จากวัยเด็กจะก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ เป็นระยะเวลาซึ่งชีวิตประสบกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางสรีระหรือร่างกายทำให้เริ่มมีความต้องการทางเพศและมีความต้องการอิสระ ความเจริญของสมองมากขึ้นและลึกซึ้งยิ่งขึ้นทำให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดเห็น อารมณ์รุนแรงและเปลี่ยนแปลงง่ายอันเนื่องจากความต้องการและแรงผลักดันตามธรรมชาติ และความสัมพันธ์ทางสังคมก็ขยายขอบเขตออกไปเริ่มมีฐานะและบทบาทในสังคม วัยรุ่นจึงเผชิญปัญหาและข้อขัดแย้งมากมายหลายด้านทำให้วัยรุ่นต้องต่อสู้กับกฎเกณฑ์ทางสังคม ผู้ที่ปรับตัวได้ดีจะเป็นผู้แสดงความสมดุลระหว่างความต้องการทางสังคมเป็นความต้องการส่วนตัวที่มีอิสระพอสมควรเข้าใจว่าตนเองเป็นใคร กำลังจะดำเนินชีวิตไปในทิศทางใดเป็นที่ยอมรับนับถือของคนอื่นหรือไม่ มีความเชื่อความนิยมทางการเมือง ศาสนาและการเลือกอาชีพอย่างไร ส่วนผู้ที่ปรับตัวไม่ได้มักจะมีปัญหาทางสุขภาพจิต หรือปัญหาทางสังคม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบุคลิกภาพด้านการปรับตัวกับกลุ่มของวัยรุ่น เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการปรับตัวให้กับวัยรุ่นและเพื่อการก้าวที่มั่นคงต่อไปของวัยรุ่นด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารงานวิจัยของต่างประเทศ

แฮคคีย์ (Cattell. 1957 : 39 ; citing Hadly. n.d.) ได้วิจัยเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักเรียนฝึกหัดครู 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการสอนสูง และกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการสอนต่ำ โดยใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ 16 ประการ ของ แคทเทล (Cattell) พบว่าบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการสอนสูงนั้นเป็นบุคคลที่ชื่อตรงต่อหน้าที่ ควบคุมตนเองได้ตรงไปตรงมา

แมกซ์เวลล์ (Harrison. 1960 : 211 ; citing Maxwell. n.d.) ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 - 12 ของโรงเรียนมัธยม 3 แห่ง ของประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 1,661 คน ซึ่งในจำนวนนักเรียนจบชั้นมัธยม 1,377 คน และเรียนไม่จบ 284 คน เมื่อใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซี พี ไอ (CPI) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ผลปรากฏว่า นักเรียนชาย กลุ่มที่เรียนสำเร็จมีคะแนนบุคลิกภาพสูงกว่ากลุ่มที่เรียนไม่สำเร็จ ในด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ การยอมรับตัวเอง ความรับผิดชอบ สังคมประกิต การทำตามผู้อื่น การเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของโบว์แมน และแมททิวส์ นอกจากนี้ก็มีด้าน ความอดทน การเป็นตัวของตัวเอง สำหรับนักเรียนหญิงกลุ่มที่สำเร็จมีคะแนนบุคลิกภาพสูงกว่ากลุ่มที่เรียนไม่สำเร็จ ในด้านการยอมรับตนเอง การทำตามผู้อื่น สังคมประกิต และความเป็นตัวของตัวเอง

แฮร์ริสัน (Harrison. 1964 : 191) ได้ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซี พี ไอ (CPI) ไปวัดบุคลิกภาพของนักเรียนระดับมัธยม ในประเทศอิตาลี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยม จากเมืองโคโม (Como) 2 โรงเรียน จากเมืองฟลอเรนซ์ (Florence) 4 โรงเรียน จากเมืองเนเปิลส์ (Naples) อีก 1 โรงเรียน เป็นนักเรียนชาย 204 คน และนักเรียนหญิง 137 คน รวมทั้งหมด 341 คน ผลปรากฏว่าองค์ประกอบที่กระตุ้นให้เกิดความสำเร็จในการเรียน คือ บุคลิกภาพการทำตามผู้อื่น และการเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของแมกซ์เวลล์

ฟลาเฮอร์ตี้ และเรutzel (Flaherty and Reutzel. 1965 : 409 - 411) ได้ทำการศึกษาเพื่อหาลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนสูง และนักเรียนที่ประสบความสำเร็จทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ ณ ชั้นปีที่ 1 ของวิทยาลัยเม้าท์ เมอร์ซี่ โดยฟลาเฮอร์ตี้ ได้ใช้คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเรียน ณ ชั้นปีที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 37 คน และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 37 คน ผลปรากฏว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้คะแนนบุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น การยอมรับตนเอง ความรับผิดชอบ และการทำตามผู้อื่น มากกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คิมเมล (Kimmel. 1965 : 5765 - 5766) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของนิสิตฝึกสอนกับความสำเร็จในการฝึกสอน จากการวิจัยพบว่าองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ในการสอน

ฟิลลิส (Phyllis. 1965 : 5764 - A) ได้ใช้แบบสอบถามชื่อ Guilford Zimmerman Temperament Survey (GZTS) ศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนฝึกสอน พบว่าบุคลิกภาพด้านความสามารถในการควบคุมตนเอง การมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการฝึกสอน กล่าวคือ นักเรียนที่ได้เกรดเอจากการฝึกสอน และได้เกรดเอจากอาจารย์พี่เลี้ยง จะได้คะแนนบุคลิกภาพสูงด้วย

ซาเวก (Savage. 1968 : 543) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งเด็กชายและหญิง ผลปรากฏว่าพบความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงตัว และ I.Q. (Intelligence-Quotient) มีค่าเท่ากับ .267 และความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงตัวกับ A.Q. (Arithmetic-Quotient) มีค่าเท่ากับ .235 โดยสหสัมพันธ์นี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจกล่าวได้ว่านักเรียนยิ่งมีการแสดงตัวมากก็จะมีสติปัญญาหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ริดดิ้ง (Ridding. 1967 : 394 - 398) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชายและหญิง จำนวน 600 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป จากโรงเรียนแมนเชสเตอร์ ผลปรากฏว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นคงทางอารมณ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ลักษณะที่ชอบแสดงตัว (Extroversion) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

 วัตสัน (Watson. 1967 : 10 - 12) ได้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ กับความถนัดทางการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยไอโอวา จำนวน 300 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 100 คน กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มปกติ กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัว ซึ่งเป็นนักศึกษาปีที่ 1 และสูงกว่าปีที่ 1 และในการเลือกผู้ที่ประสบความล้มเหลวในการปรับตัวนั้น วัตสันได้ให้สถาบันแนะแนวของมหาวิทยาลัยเป็นผู้คัดเลือก โดยใช้นักศึกษาปีการศึกษา 1957 - 1960 และใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซี พี ไอ เป็นเครื่องมือในการวัดบุคลิกภาพ ใช้คะแนนผลจากการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นคะแนนความถนัดทางการเรียน และใช้คะแนนเกรดเฉลี่ย เป็นคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาในกลุ่มที่ 1 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบุคลิกภาพด้านความสามารถที่จะบรรลุถึงสถานภาพ การทำตามผู้อื่น ความรู้สึกว่าตนเองมีความเป็นอยู่ดี การเป็นตัวของตัวเอง และความอดทน ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับบุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น การยอมรับตนเอง ความอดทน และการเป็นตัวของตัวเอง

คิง (King. 1969 : 3468) ได้ทำการวิจัยความสัมพันธ์ของความอยากรู้อยากเห็นกับคุณลักษณะในด้านอื่น ๆ และพบว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความอยากรู้อยากเห็นสูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ไอแซนค์ (Eysenck. 1969 : 109 - 112) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพของเด็กวัยรุ่น (Junior Eysenck Personality Inventory) ศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชายหญิง จำนวน 4,000 คน อายุ 11 - 12 ปี แล้วหาสหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่า เด็กที่แสดงตัวทั้งชาย

และหญิง มีความสามารถในการเรียนดีกว่าเด็กที่มีลักษณะเก็บตัว โดยเฉพาะทางด้านเหตุผลและภาษา เด็กที่มีลักษณะอารมณ์ไม่มั่นคงทั้งชายและหญิง มีความสามารถในการเรียนไม่แตกต่างจากเด็กที่มีอารมณ์มั่นคง เด็กที่มีอารมณ์มั่นคงและอ่อนไหว ทักษะด้านการเรียนได้ดีกว่า เด็กที่มีลักษณะด้านอารมณ์เป็นกลาง ๆ

✓ เฮนจัม (Henjum. 1969 : 143 - 147) ได้ทำการวิจัยนิสิตฝึกหัดครูในมหาวิทยาลัยมิเนโซต้า (Minnesota) จำนวน 78 คน ที่ฝึกสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยม 45 แห่ง โดยใช้แบบทดสอบองค์ประกอบของบุคลิกภาพ 16 ประการ ของแคทเทล (Cattell) ทดสอบเมื่อสิ้นสุดการฝึกสอน พบว่าบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการสอน บุคลิกภาพที่ส่งเสริมความสำเร็จก็คือมีอารมณ์มั่นคง มีการแสดงออก ชอบเข้าสังคม และสามารถควบคุมตนเองได้

✓ วิทลา (Whitla. 1969 : 92 - 93) ได้สรุปผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับบุคลิกภาพดังนี้ นักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงถ้าหากนักเรียนควบคุมตนเองได้ มีความวิตกกังวลน้อย ชอบความเป็นอิสระ ชอบเข้าสังคม และอารมณ์มั่นคง

✓ ไคลน์ และเกรล (Kline and Grale. 1969 : 90 - 91) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงออกของอาการทางประสาท (Neuroticism) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัย จำนวน 455 คน โดยใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพของ ไอแซนซ์ (Eysenck Personality Inventory) ผลปรากฏว่า การแสดงออกของอาการทางประสาทและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์กันเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติ

✓ รัสเซล (Russell. 1971 : 137 - 143) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูอาฟริกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับวิทยาลัย จำนวน 69 คน ใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพของแคทเทล (Cattell) Form C เป็นเครื่องมือในการศึกษา ผลปรากฏว่า องค์ประกอบของบุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ บุคลิกภาพด้านการชอบเข้าสังคม อารมณ์มั่นคง การถือตนเองเป็นใหญ่

เอกสารงานวิจัยในประเทศ

วันเพ็ญ อายุการ (2512 : 116) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ เก็บตัว-แสดงออก การยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1, 3 และ 5 ผลปรากฏว่า นักเรียนซึ่งมีลักษณะแสดงตัวและเก็บตัว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่แตกต่างกัน และความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะแสดงตัว เก็บตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความ สัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ภัทรา นิคมานนท์ (2517 : 48 - 50) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อ การถือศีลห้า ความรู้สึกรับผิดชอบ วินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยศึกษากับนักศึกษาครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2516 วิทยาลัยครูบุรีรัมย์ จำนวน 336 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดทัศนคติต่อการ ถือศีลห้าแบบทดสอบวัดความรู้สึกรับผิดชอบ แบบทดสอบวัดวินัยในตนเอง แบบทดสอบวัดความเกรงใจ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกรับผิดชอบ วินัยในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความ สัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2517 : 75) ได้ทำการศึกษาลักษณะบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค กลุ่มตัวอย่างสุ่มจาก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แผนกวิทยาศาสตร์ แผนกศิลปะ และแผนกทั่วไป ของโรงเรียน รัฐบาลสหศึกษา 6 โรงเรียน ใช้แบบสำรวจบุคลิกภาพ ซี พี โอ วัดบุคลิกภาพ และใช้คะแนน เฉลี่ยผลการเรียนตลอดปี เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่า บุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนในส่วนกลาง มีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม ความสามารถ ที่จะบรรลุถึงสภาพ การมีอำนาจเหนือผู้อื่น การยอมรับตนเอง และการเป็นตัวของตัวเอง และ สำหรับนักเรียนในส่วนภูมิภาค มีบุคลิกภาพด้านการมีอำนาจเหนือผู้อื่น การทำตามผู้อื่น และความ รับผิดชอบ

อุไร สิงห์รัต (2521 : 185) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแสดงตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 15 - 17 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาล 2 แห่ง จำนวน

160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบทดสอบ MPI (The Maudsley Personality Inventory) และมาตราประเมินค่าจากครูผู้สอน จำนวนนักเรียนออกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัว ผลปรากฏว่า บุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

✓ วัณญา วิศาลาภรณ์ (2522 : 95) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญะโรจน์ จำนวน 436 คน ที่เรียนวิชาเอกต่าง ๆ 9 วิชาเอก โดยใช้แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้านของแคทเทล (Cattell) Form B เป็นเครื่องมือในการศึกษา ผลปรากฏว่า บุคลิกภาพที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางบวก คือ บุคลิกภาพด้านอารมณ์ผ่อนคลาย ชอบออกสังคม อารมณ์มั่นคง และกล้าเข้าสังคม

สมคิด พรหมจู้ (2526 : 121) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 740 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 7 ด้าน คือ การชอบออกสังคม อารมณ์มั่นคง การด้อมตัว ความเคร่งเครียด จิตใจกล้าแข็ง ความเพ้อฝัน และความหวาดกลัว ผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละวิชา ทั้งทางบวกและทางลบ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 และ .01 และแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวทางอารมณ์ทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 โดยที่บุคลิกภาพด้านความอ่อนไหวทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับภาษาไทย มากกว่าคณิตศาสตร์กับวิทยาศาสตร์

อรพิน หงวนศิริ (2533 : 87 - 91) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโปรแกรมวิทย์-คณิต จำนวน 569 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย 7 คุณลักษณะ คือ ด้านความ

มั่นคงทางอารมณ์ ความรับผิดชอบ ความอยากรู้อยากเห็น ความมีวินัยในตนเอง ความขยันหมั่นเพียร ความเชื่อมั่นในตนเองและความใจกว้าง ผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ในแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละวิชา ทั้งทางบวกและทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

วรรณะ แก้วมณีเอี่ยม (2536 : 108) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านธุรกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 380 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัดคุณลักษณะบุคลิกภาพด้านธุรกิจ ประกอบด้วย 9 คุณลักษณะ คือ ความกระตือรือร้น การมองโลกในแง่ดี ความคิดริเริ่ม ความกล้าเสี่ยง การชอบกีฬา การเข้าสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสนุกสนาน ความพยายาม ผลปรากฏว่า แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการมองโลกในแง่ดีสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาขาวิชาการบัญชีทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคุณลักษณะด้านการชอบกีฬาสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาขาวิชาการบัญชีทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่าบุคลิกภาพด้านความซื่อตรงต่อหน้าที่ การเป็นตัวของตัวเอง ความอดทน การมีอำนาจเหนือผู้อื่น มีวินัยในตนเอง การแสดงตัว ความอยากรู้อยากเห็น ลักษณะการเก็บตัว การแสดงออก ชอบเข้าสังคม อารมณ์มั่นคง การอ่อนไหวไปตามอารมณ์ ชอบความอิสระ การถ่อมตน ความขยันหมั่นเพียร ความกล้าเสี่ยง การมองโลกในแง่ดี ความคิดริเริ่ม และด้านความใจกว้างมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบกับยังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการปรับตัว 6 ด้าน คือ ความคิดเชิงวิเคราะห์ มีทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ความเชื่อมั่นและความพึงพอใจในตัวเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้เพื่อให้ครูผู้สอน ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครองจะได้ทราบว่าบุคลิกภาพด้านการปรับตัวคุณลักษณะใดบ้าง ที่สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และจะได้เป็นแนวทางนำไปส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวต่อไป

จากผลการศึกษา นิยาม แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบแนวคิดเพื่อตั้งสมมติฐานให้สอดคล้องสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ต่อไปนี้

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. บุคลิกภาพด้านการปรับตัว มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา
2. บุคลิกภาพด้านการปรับตัวอย่างน้อยหนึ่งด้าน สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน 49 โรงเรียน มีห้องเรียน 58 ห้อง และมีนักเรียนทั้งหมด 1,463 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) มีขั้นตอนการดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ($\alpha = .05$) เมื่อเปรียบเทียบกับตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ควรเลือกจากประชากรแล้วต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง 314 คน (Yamane. 1967 : 886 - 887)

ขั้นที่ 2 สุ่มโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย และโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือจากโรงเรียนทั้งหมด โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวน 18 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 596 คน

ขั้นที่ 3 สุ่มแบ่งโรงเรียนที่ได้ในขั้นที่ 2 ออกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวน 8 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 335 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

ครั้งที่ 1 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 121 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพ
ครั้งที่ 2 จำนวน 5 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 140 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple
Random Sampling) ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงรายชื่อโรงเรียน และจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวนตามอำเภอ

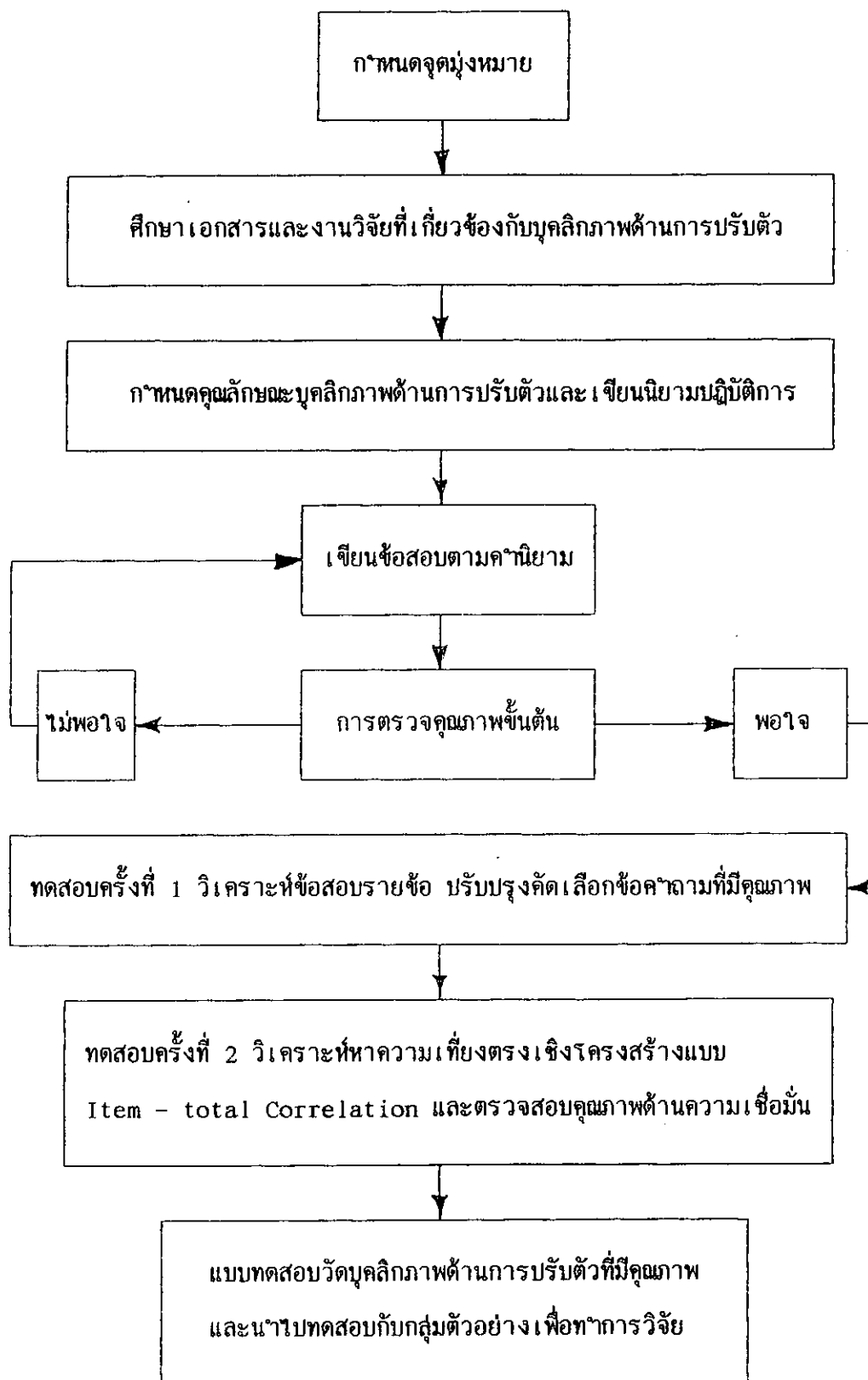
อำเภอ/โรงเรียน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ		จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	
พระนครศรีอยุธยา			
วัดประดู่ทรงธรรม			89
วัดพุทไธสวรรย์		39	
สุตินสหราษฎร์		29	
ลมพลีชนูปถัมภ์			60
บางซ้าย			
วัดสุคนธาราม		29	
บางไทร			
วัดช่างเหล็ก			36
วัดกระแจะจันทาไพโรจน์วิทยา			17
วัดนาคสโมสร	28		
บางปะอิน			
บ้านพลับ	27		

ตาราง 1 (ต่อ)

อำเภอ/โรงเรียน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ		จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	
วัดบ้านสร้าง	33		38
เชียงรากน้อย			
ผักไห่			
วัดละตะเคียน	20		
วัดโคกทอง	13		24
ลาดบัวหลวง			
หงส์ประภาสประสิทธิ์			
วัดหญ้าไทรฯ			
เสนา			47
วัดหัวเวียง			
วัดไชยภูมิ		20	
วัดจรเข้ไถ่		23	
รวม	121	140	335

วิธีดำเนินการสร้างแบบทดสอบ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบ ตามลำดับขั้นดังแสดงในภาพประกอบ 4

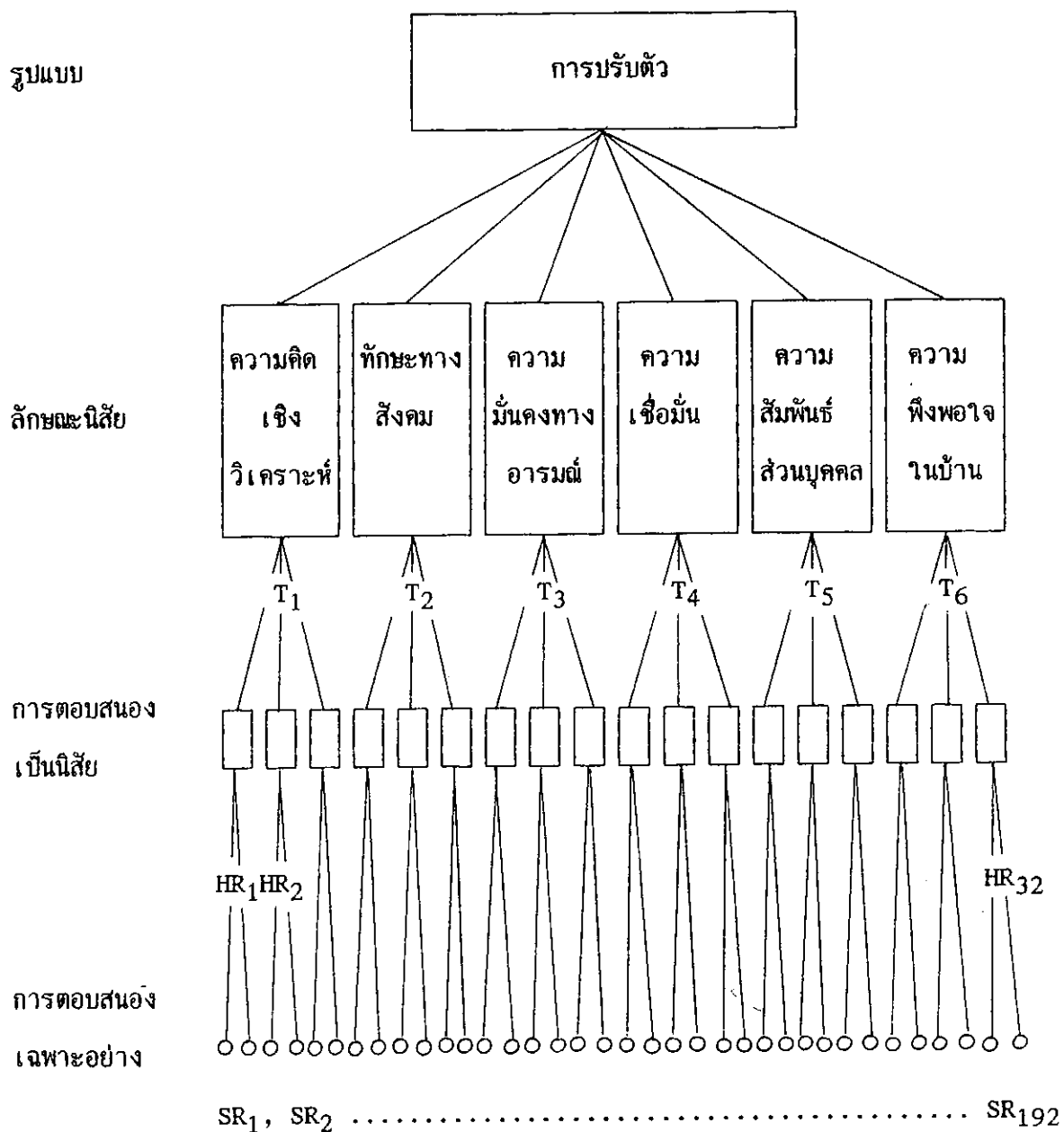
ภาพประกอบ 4 แสดงลำดับขั้นตอนของการสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามภาพประกอบ 4 ข้างต้น ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้มีบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ได้คุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว 6 ด้าน

3. นำโครงสร้างทางทฤษฎีของกิลฟอร์ด และไอแซกส์มาจำลองเพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวดังภาพประกอบ 5 และเขียนนิยามเชิงปฏิบัติการตามคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว (ตามที่เสนอไว้ในหน้า 6 - 8)

ภาพประกอบ 5 การสร้างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวตามแนวจัดระบบ
ชั้นบุคลิกภาพ

ระดับพฤติกรรมสามารถอธิบายได้เช่นเดียวกันกับคำอธิบายในภาพประกอบ 3 (หน้า 31 - 32)

4. เขียนข้อความวัดพฤติกรรมในนิยามเชิงปฏิบัติการที่แสดงถึงการมีบุคลิกภาพด้านการปรับตัวในแต่ละคุณลักษณะ

4.1 ลักษณะของแบบทดสอบที่สร้างเป็นลักษณะข้อความที่ถามถึงเหตุการณ์ที่ประสบในชีวิต เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป ครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 6 ด้าน ข้อความที่สร้างขึ้นเพื่อวัดพฤติกรรมที่ตอบสนองเป็นนิสัย (Habitual Responses : HR) พฤติกรรมละ 6 ข้อ ตามวิธีของ ลิเคิร์ท โดยกำหนดน้ำหนักไว้ 6 ระดับ คือ จริงมาก ก จริงมาก ข จริงพอสมควร ก จริงพอสมควร ข จริงน้อย ก และจริงน้อย ข ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงระดับใดระดับหนึ่ง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก, 2522 : 87)

4.2 การให้คะแนนแต่ละข้อความ มีน้ำหนักตั้งแต่ 1 - 6

ข้อความทางบวก

จริงมาก ก	ให้ 6 คะแนน
จริงมาก ข	ให้ 5 คะแนน
จริงพอสมควร ก	ให้ 4 คะแนน
จริงพอสมควร ข	ให้ 3 คะแนน
จริงน้อย ก	ให้ 1 คะแนน
จริงน้อย ข	ให้ 2 คะแนน

ข้อความทางลบ

จริงมาก ก	ให้ 1 คะแนน
จริงมาก ข	ให้ 2 คะแนน
จริงพอสมควร ก	ให้ 3 คะแนน
จริงพอสมควร ข	ให้ 4 คะแนน
จริงน้อย ก	ให้ 6 คะแนน
จริงน้อย ข	ให้ 5 คะแนน

4.3 ตรวจสอบคุณภาพของข้อความวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบว่าข้อความนั้นวัดตรงตามคุณลักษณะบุคลิกภาพด้านการปรับตัวด้านนั้น ๆ หรือไม่

5. ทดสอบครั้งที่ 1 โดยนำข้อคำถามที่สร้างขึ้น จำนวน 192 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 121 คน

6. วิเคราะห์แบบทดสอบครั้งที่ 1 วิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) โดยใช้การทดสอบที (t - test) เป็นค่าสถิติในการตรวจสอบเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก จากการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นสูง-ต่ำ นามากลุ่มละ 25% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

7. คัดเลือกข้อสอบที่ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติและปรับปรุงข้อสอบที่ค่า t ไม่นัยสำคัญทางสถิติ เพื่อให้ได้ข้อสอบพฤติกรรมละ 5 ข้อ (ผลปรากฏดังตาราง 30)

8. ทดสอบครั้งที่ 2 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกและปรับปรุงจากการทดสอบครั้งที่ 1 จำนวน 160 ข้อ ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวโดยวิธี Item - total Correlation

9. วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

9.1 วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวแต่ละด้านโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ระหว่างผลรวมของคะแนนของข้อสอบแต่ละข้อกับผลรวมของคะแนนของแบบทดสอบแต่ละด้าน ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer Plus) (ผลปรากฏดังตาราง 3 และ 30)

9.2 ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) และคัดเลือกข้อคำถามที่ค่า r มีนัยสำคัญทางสถิติไว้พฤติกรรมละประมาณ 3 ข้อ รวมเป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว จำนวน 93 ข้อ (ผลปรากฏดังตาราง 30) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัย

9.3 นำแบบทดสอบมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ในแต่ละด้าน และทั้งฉบับ (ผลปรากฏดังตาราง 4)

10. นำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่ได้จากข้อ 9 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 ฉบับ ไปทดสอบกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน และนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบครั้งนี้ไปทำการวิเคราะห์ในการวิจัย โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พร้อมทั้งทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พร้อมทั้งทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ พร้อมทั้งทดสอบนัยสำคัญทางสถิติและค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์แบบพหุคูณ หาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ Stepwise Multiple Regression ของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences Personal Computer Plus)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบมาตรฐานของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวนสี่ฉบับ ได้แก่
 - 1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย จำนวน 50 ข้อ
 - 1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ
 - 1.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 50 ข้อ
 - 1.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา จำนวน 40 ข้อ
2. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และความพึงพอใจในบ้าน จำนวนข้อทั้งหมด 93 ข้อ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างข้อสอบและวิธีการตอบ

แบบทดสอบ

คำชี้แจง

แบบทดสอบฉบับนี้ ต้องการถาม ความรู้สึก ความคิดเห็น การปฏิบัติหรือการกระทำของท่าน เมื่อท่านดำรงอยู่ในสังคม หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ขอให้ท่านตอบคำถามด้วยความจริงใจ และ ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยไม่ต้องเขียน ชื่อ ชื่อสกุล และเลขที่ เพราะไม่มีคำตอบถูก หรือ ผิด และไม่ใช่วิธีข่มขู่ความดี-เลว ของบุคคล คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย

ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าข้อความนั้นเป็นจริงตรงกับ ความรู้สึก ความคิดเห็น เคยปฏิบัติหรือกระทำเพียงใด ซึ่งอาจจะ "จริงมาก" "จริงพอสมควร" "จริงน้อย" แล้วจึงพิจารณา ตัวเลือก ก หรือ ข โดยขีดเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องบอกระดับความเป็นจริงของแต่ละ ข้อความ ก แสดงว่ามาก ข แสดงว่าน้อย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างการตอบแบบทดสอบ

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
1.1	ข้าพเจ้ามักแต่งตัวถูกระเบียบของโรงเรียนอยู่เสมอ	.. / ..					
1.2	ในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังทำงานอยู่และมีเพื่อนมาให้อธิบายการบ้าน ทำให้ข้าพเจ้าอารมณ์เสีย						.. / ..

จากตัวอย่างการตอบแบบทดสอบข้างต้นจะ เห็นได้ว่าผู้ตอบแบบทดสอบ เคยปฏิบัติหรือ
กระทำตามข้อความที่ 1.1 "จริงมาก ก" หมายความว่าเคยปฏิบัติหรือเคยกระทำตามข้อความ
ที่ 1.1 บ่อยครั้งมาก และตอบข้อความที่ 1.2 "จริงน้อย ข" หมายความว่า เคยปฏิบัติหรือ
เคยกระทำตามข้อความที่ 1.2 น้อยครั้ง

ตัวอย่างข้อสอบ

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
	<u>ความคิดเชิงวิเคราะห์</u>						
(0)	ข้าพเจ้ามักเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนสอบ						
	ไว้เนิ่น ๆ เสมอ (HR ₁)						
(00)	ข้าพเจ้าคิดว่าผู้ที่ประสบความสำเร็จ						
	ในการเรียน คือผู้ที่มีสติปัญญาสูงเท่านั้น						
	(HR ₄)						
	<u>ทักษะทางสังคม</u>						
(0)	ถึงแม้มติในที่ประชุมจะไม่ตรงกับ						
	ความคิดเห็นของข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้า						
	ก็พร้อมที่จะทำงานตามมติแต่โดยดี						
	(HR ₈)						
(00)	ในการทำงาน ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะ						
	ทำงานนั้นเก่งกว่าคนอื่น ข้าพเจ้า						
	ก็จะไม่ลงมือทำงานกว่าเพื่อน ๆ จะเสนอ						
	ให้ทำ (HR ₁₀)						

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
	<u>ความมั่นคงทางอารมณ์</u>						
(0)	ในการสอบ ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะเตรียมตัวสอบมาดีแล้ว แต่พอถึงเวลาจะเข้าห้องสอบ ข้าพเจ้ายังรู้สึกประหม่า (HR ₁₂)						
(00)	ถึงแม้ข้อสอบจะง่ายมากและข้าพเจ้าทำเสร็จก่อนเวลาแต่ข้าพเจ้าจะตรวจทานอีกครั้งก่อนส่ง (HR ₁₃)						
	<u>ความเชื่อมั่น</u>						
(0)	ในการทำงาน ถ้าข้าพเจ้าทำถูกต้องตามระเบียบแล้วถึงจะมีคนทักว่าทำไม่ถูกต้อง แต่ข้าพเจ้าก็จะทำงานต่อไปจนสำเร็จ (HR ₁₈)						
(00)	ข้าพเจ้าจะไม่ภูมิใจกับถ้วยรางวัลที่ได้รับมาถ้ามีผู้เข้าแข่งขันกับข้าพเจ้าน้อยคน (HR ₂₀)						

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
	<u>ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล</u>					.	
(0)	ถึงเพื่อนจะตาเห็นว่าภาพวาดของข้าพเจ้าไม่สวยงาม แต่ข้าพเจ้าจะอธิบายกับเพื่อนว่าเป็นภาพที่สร้างสรรค์ (HR22)						
(00)	ในการนัดหมาย ถ้าเพื่อนไม่มาตามที่ข้าพเจ้านัด ต่อไปข้าพเจ้าจะผัดนัดเพื่อนบ้างเหมือนกัน (HR23)						
	<u>ความพึงพอใจในบ้าน</u>						
(0)	ข้าพเจ้ามีความสุขมากกับการได้รับประทานอาหารอย่างพร้อมหน้ากันของคนในครอบครัว (HR29)						
(00)	ข้าพเจ้ายังไม่พอใจกับของใช้ที่มีอยู่ในบ้าน (HR30)						

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1.1 ทบทวนหนังสือติดต่อ และขออนุญาตโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เพื่อบันทึกหมายวันและเวลาในการสอบ

1.2 ทบทวนหนังสือติดต่อขอยืมแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากสำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.3 จัดเตรียมแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบของแต่ละโรงเรียน

1.4 ศึกษาคู่มือการดำเนินการสอบ และดำเนินการสอบโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเอง ดังนี้

1.4.1 การเตรียมตัวก่อนสอบ โดยจัดทำตารางสอบ พร้อมกำหนดวัน เวลา และสถานที่สอบ อุปกรณ์การสอบ และการเตรียมตัวของผู้เข้าสอบให้ผู้เข้าสอบทราบล่วงหน้า

ตารางสอบ แสดงอันดับที่ของการสอบ แบบทดสอบ จำนวนข้อสอบ และเวลาที่ใช้ในการสอบ

อันดับที่สอบ	แบบทดสอบ	จำนวนข้อสอบ	เวลาที่ใช้สอบ (นาที)
1	แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	96	35
2	แบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์	40	40
3	แบบทดสอบวิชาภาษาไทย	50	30
	พักครึ่งเวลา	-	20
4	แบบทดสอบวิชาวิทยาศาสตร์	50	30
5	แบบทดสอบวิชาสังคมศึกษา	40	25

1.4.2 วิธีดำเนินการสอบ โดยแจกแบบทดสอบแล้วชี้แจงให้นักเรียน

เข้างานวัตถุประสงค์ของการสอบ และอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบวัตถุประสงค์ภาพและแบบทดสอบ วัตถุประสงค์ทางการเรียน ก่อนที่จะให้ทุกคนเริ่มต้นทำแบบทดสอบ การดำเนินการสอบให้ถือปฏิบัติ ตามตารางสอบอย่างเคร่งครัด และให้มีเวลาพักครึ่งเวลาหลังทำการทดสอบไปแล้วสามฉบับ เพื่อไม่ให้ผู้เข้าสอบเกิดความเครียดเกินไป ซึ่งอาจจะมีผลต่อคะแนนสอบ

1.4.3 หลังการดำเนินการสอบ รวบรวมแบบทดสอบแต่ละฉบับมาตรวจ ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ($\bar{X}$, S)

2.2 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัตถุประสงค์ภาพ กับการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พร้อมทั้งทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1

2.3 คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัตถุประสงค์ภาพ กับการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พร้อมทั้งทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ คำนวณ ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ พร้อมทั้งทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ในการพยากรณ์แบบพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
2. การวิเคราะห์ข้อความเป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ t - test แบบเทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (Edwards. 1957 : 153)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
n_1	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
n_2	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

3. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

หาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด.

2532 : 150)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

4. ความเที่ยงตรง (Validity)

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) หาโดยวิธีวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างแบบ Item - total Correlation โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ซึ่งใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 98)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง
ΣX	แทน	ผลรวมของคะแนนของข้อสอบแต่ละข้อ
ΣY	แทน	ผลรวมของคะแนนของข้อสอบในแต่ละด้าน
ΣX^2	แทน	ผลรวมของคะแนนกำลังสองของข้อสอบแต่ละข้อ
ΣY^2	แทน	ผลรวมของคะแนนกำลังสองของข้อสอบในแต่ละด้าน
ΣXY	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X กับ Y แต่ละคู่
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

5. ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)
คำนวณโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS/PC⁺ ซึ่งใช้สูตรในการคำนวณดังต่อไปนี้

5.1 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (ตัวแปรอิสระ)

5.1.1 ค่า Beta Weight (β) (Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 25)

$$\beta_i = \frac{SD_i \cdot b_i}{SD_y}$$

เมื่อ β_i	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน ค่า Beta - Weight ของตัวแปรอิสระตัวที่ i
b_i	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ ค่า Score - Weight ของตัวแปรอิสระตัวที่ i
SD_y	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวเกณฑ์
SD_i	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระตัวที่ i

5.1.2 ค่า Score Weight (b) (Kerlinger and Pedhazur.

1973 : 87)

$$b_i = r_{iy} \cdot \frac{SD_y}{SD_i}$$

เมื่อ b_i แทน ค่า Score - Weight ของตัวแปรอิสระตัวที่ i

r_{iy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระตัวที่ i
กับตัวแปรเกณฑ์ (Y)

SD_y แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร

SD_i แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระตัวที่ i

5.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) (Kerlinger and Pedhazur.

1973 : 75)

$$R_{y.1\ 2\ 3\ \dots\ m}^2 = \sum \beta_i r_{iy}$$

เมื่อ $R_{y.1\ 2\ 3\ \dots\ m}$ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรอิสระตัวที่ i
ถึง m กับตัวแปรเกณฑ์ (Y)

β_i แทน ค่า Beta - Weight i

r_{iy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ i
กับตัวแปรเกณฑ์ (Y)

6. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้ t - test

(ชูศรี วงศ์รัตน์. 2534 : 325 ; อ้างอิงจาก Welkowitz. 1971 : 158)

$$t = r \frac{\sqrt{N - 2}}{\sqrt{1 - r^2}}$$

เมื่อ t แทน ค่าจากการแจกแจงแบบที

r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

7. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้สูตร

(Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 75)

$$F = \frac{R^2/m}{(1 - R^2)/(N - m - 1)}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงแบบเอฟ (F - distribution)

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

m แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

8. ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์การถดถอย โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด.

2532 : 161)

$$t_i = \frac{b_i}{SE_{b_i}}$$

เมื่อ t_i แทน ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

b_i แทน สัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ตัวที่ i ที่ต้องการทดสอบนัยสำคัญ

SE_{b_i} แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของการถดถอย

หมายเหตุ การทดสอบนัยสำคัญของ b_i นั้น ถ้า b_i มีนัยสำคัญ P_i ก็จะมีนัยสำคัญทางสถิติด้วย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
X_1	แทน	คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์
X_2	แทน	คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม
X_3	แทน	คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์
X_4	แทน	คุณลักษณะด้านความเชื่อมั่น
X_5	แทน	คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล
X_6	แทน	คุณลักษณะด้านความพึงพอใจในบ้าน
Y_1	แทน	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
Y_2	แทน	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
Y_3	แทน	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

Y_4	แทน	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
Y_{14}	แทน	คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์
SE_{est}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F - distribution)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. คุณภาพของแบบทดสอบ ได้แก่ ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเที่ยงตรง และค่าความเชื่อมั่น
2. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณและคุณลักษณะบางด้านของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คุณภาพของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

1.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว เมื่อทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ครั้ง ได้ผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

แบบทดสอบ วัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ (r)
ความคิดเชิงวิเคราะห์ (X ₁)	7.7300 – 18.0000
ทักษะทางสังคม (X ₂)	7.9200 – 13.5300
ความมั่นคงทางอารมณ์ (X ₃)	9.6900 – 18.9700
ความเชื่อมั่น (X ₄)	6.8400 – 14.2800
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (X ₅)	8.4500 – 15.2900
ความพึงพอใจในบ้าน (X ₆)	3.9700 – 16.7600
รวมทั้งฉบับ	3.9700 – 18.9700

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 บ่งชี้ว่า ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวทั้งฉบับ มีค่าอยู่ระหว่าง 3.9700 ถึง 18.9700 และถ้าพิจารณาแต่ละด้านจะพบว่าคุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์มีค่าอำนาจจำแนกสูงสุด และคุณลักษณะด้านความเชื่อมั่นมีค่าอำนาจจำแนกต่ำสุด

1.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพ
ด้านการปรับตัว หาโดยวิธี Item - total Correlation ได้ผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพ
ด้านการปรับตัว

แบบทดสอบ วัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (r_{xy})
ความคิดเชิงวิเคราะห์ (X_1)	.4672 - .6477
ทักษะทางสังคม (X_2)	.4260 - .5621
ความมั่นคงทางอารมณ์ (X_3)	.4680 - .6492
ความเชื่อมั่น (X_4)	.3555 - .6253
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (X_5)	.3974 - .5800
ความพึงพอใจในบ้าน (X_6)	.2967 - .6512
รวมทั้งฉบับ	.2967 - .6512

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 บ่งชี้ว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง
ของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวทั้งฉบับมีค่าอยู่ระหว่าง .2967 - .6512
และถ้าพิจารณาแต่ละด้านพบว่า คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์มีค่าความเที่ยงตรง
เชิงโครงสร้างสูงสุด และคุณลักษณะด้านความพึงพอใจในบ้านมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง
ต่ำสุด

1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
หาโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

แบบทดสอบ วัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	n	r_{tt}
ความคิดเชิงวิเคราะห์ (X_1)	15	.8341
ทักษะทางสังคม (X_2)	15	.7683
ความมั่นคงทางอารมณ์ (X_3)	16	.8421
ความเชื่อมั่น (X_4)	16	.7922
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (X_5)	15	.7806
ความพึงพอใจในบ้าน (X_6)	16	.8431
รวมทั้งฉบับ	93	.9193

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ทั้งฉบับ (93 ข้อ) มีค่าเท่ากับ .9193 ถ้าพิจารณาแต่ละด้าน จะพบว่าค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .7683 ถึง .8431 โดยที่คุณลักษณะด้านความพึงพอใจในบ้าน มีค่าความเชื่อมั่นสูงสุดเท่ากับ .8431 และคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมมีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุดเท่ากับ .7683

2. ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

เมื่อนำแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน และนำคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

แบบทดสอบวัดคุณลักษณะ ของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว	n	$\bar{X}$	S
ความคิดเชิงวิเคราะห์ (X_1)	15	3.0766	1.6107
ทักษะทางสังคม (X_2)	15	3.1783	1.6915
ความมั่นคงทางอารมณ์ (X_3)	16	3.1916	1.6903
ความเชื่อมั่น (X_4)	16	3.0377	1.7735
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (X_5)	15	3.2505	1.7013
ความพึงพอใจในบ้าน (X_6)	16	3.2044	1.7918
รวมทั้งฉบับ	93	3.1565	1.7122

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ทั้งฉบับมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.1565 ถ้าพิจารณาคุณลักษณะแต่ละด้าน คะแนนเฉลี่ยมีค่าพิสัยตั้งแต่ 3.0766 ถึง 3.2505 ซึ่งแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สำหรับค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวทั้งฉบับมีค่าอยู่ระหว่าง 1.6107 ถึง 1.7918 โดยคุณลักษณะด้านความพึงพอใจในบ้าน มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงสุด และคุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำสุด

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน (Intercorrelation Coefficient) ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ได้ผลดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

แบบทดสอบ	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆
X ₁	1.0000	.4372**	.3844**	.3890**	.2061**	.1895**
X ₂		1.0000	.4041**	.3902**	.2776**	.3258**
X ₃			1.0000	.5000**	.3838**	.3243**
X ₄				1.0000	.4745**	.3920**
X ₅					1.0000	.4574**
X ₆						1.0000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 6 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ภายในระหว่างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และมีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .1895 ถึง .5000

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้ผลดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบ	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
Y ₁	1.0000	.2289**	.2999**	.1940**
Y ₂		1.0000	.2102**	.2321**
Y ₃			1.0000	.3624**
Y ₄				1.0000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 7 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .1940 ถึง .3624

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพ
ด้านการปรับตัว กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ผลดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพ
ด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

รายวิชา แบบทดสอบ	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₁₄
X ₁	.0659	.0404	.0577	.1132*	.1079*
X ₂	.1363**	.0857	.2070**	.1925**	.2410**
X ₃	.1492**	-.0032	.1442**	.0672	.1427**
X ₄	.1442**	.0926*	.1415**	.1603**	.2064**
X ₅	.0632	.1108*	.1225**	.1611**	.1729**
X ₆	.0771	.0185	.1558**	.1561**	.1632**
รวมทั้งฉบับ	.1507**	.0829	.2011**	.2084**	.2502**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 8 พบว่า เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
ภาษาไทยเป็นเกณฑ์ พบว่ามีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .0632 ถึง .1492 ตัวพยากรณ์
ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์สูงสุดคือ คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์โดยตัวพยากรณ์ทุกตัว
มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวพยากรณ์ สำหรับตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัว เกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ และคุณลักษณะด้านความเชื่อมั่น ส่วนตัวพยากรณ์ด้านอื่น ๆ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และคุณลักษณะด้านความพึงพอใจในบ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ อย่างไรก็ตามมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นเกณฑ์ พบว่า มีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ $-.0032$ ถึง $.1108$ ตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์สูงสุด คือ คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล โดยตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ ยกเว้นคุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวเกณฑ์ สำหรับตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ คุณลักษณะด้านความเชื่อมั่น และคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ส่วนตัวพยากรณ์ด้านอื่น ๆ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านความพึงพอใจในบ้าน มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นเกณฑ์ พบว่า มีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ $.0577$ ถึง $.2070$ ตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์สูงสุด คือ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม โดยตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ สำหรับตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น และด้านความพึงพอใจในบ้าน และที่ระดับ .05 ได้แก่ คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ส่วนตัวพยากรณ์คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นเกณฑ์ พบว่า มีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ $.0672$ ถึง $.1925$ ตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์สูงสุด คือ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม โดยตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ สำหรับตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ความพึงพอใจในบ้าน และที่ระดับ .05 ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ส่วนตัวพยากรณ์คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวทั้ง 6 ด้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ .1507 .0829 .2011 และ .2084 ตามลำดับ โดยที่ตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา ส่วนตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างไรก็ดีไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณและคุณลักษณะบางด้านของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ หาโดยวิธี Enter และการค้นหาคุณลักษณะบางด้านของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยใช้วิธี Stepwise ปรากฏผล ดังนี้

5.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณและคุณลักษณะบางด้านของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ได้ผลดังตาราง 9

ตาราง 9 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)

ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นตัวเกณฑ์

ตัวพยากรณ์	β	b	SE_b
ความคิดเชิงวิเคราะห์	-.0381	-.0174	.0290
ทักษะทางสังคม	.0868	.0411	.0307
ความมั่นคงทางอารมณ์	.0943	.0469	.0333
ความเชื่อมั่น	.0929	.0410	.0310
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล	-.0358	-.0154	-.0284
ความพึงพอใจในบ้าน	.0055	.0019	.0225

$$R = .1869$$

$$R^2 = .0349 \quad F = 1.9786$$

$$SE_{est} = 3.9096$$

$$a = 3.9816$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) มีค่าทั้งทางบวกและทางลบ มีพิสัยตั้งแต่ $-.0381$ ถึง $.0943$ และ $-.0174$ ถึง $.0469$ ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มีค่าในทางบวก ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่นและด้านความพึงพอใจในบ้าน ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มีค่าในทางลบ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวทั้ง 6 ด้าน กับตัวเกณฑ์มีค่าเท่ากับ $.1869$ ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวฉบับนี้มีความสัมพันธ์กันกับตัวแปรเกณฑ์ประมาณร้อยละ 3.49 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ มีค่าเท่ากับ ± 3.9096 ได้สมการพยากรณ์คะแนนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_1} = -.0381Z_1 + .0868Z_2 + .0943Z_3 + .0929Z_4 - .0358Z_5 + .0055Z_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ

$$Y_1 = 3.9816 - .0174X_1 + .0411X_2 + .0469X_3 + .0410X_4 - .0154X_5 + .0019X_6$$

ในการค้นหาคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยใช้วิธี Stepwise โดยพิจารณาคัดเลือกตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์สูงสุดก่อน และเพิ่มขึ้นทีละตัวตามลำดับ แล้วทำการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่เพิ่มขึ้นแต่ละตัวนั้น ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การค้นหาคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ตัวพยากรณ์	R	R ²	F
- - X ₃ - - -	.1492	.0223	7.5767**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 10 พบว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด ที่ถูกเลือกเข้ามาก่อน คือ คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (X₃) แต่เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์คุณลักษณะด้านความเชื่อมั่น (X₄) เข้าไปพบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้นให้ผลน้อยมาก จึงไม่สมควรนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์ และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์อื่น ๆ เข้าไปก็ให้ผลเช่นเดียวกัน คือ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ได้แก่ คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์

การสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ได้ทำการทดสอบความเป็นเส้นตรง ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ดังตาราง 11

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทย

Source of Variation	df	SS	MS	F
Regression	1	115.5781	115.5781	7.5767**
Residual	333	5079.7532	15.2545	
Total	334	5195.3313		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ที่ดี กับตัวเกณฑ์ พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ จึงได้เสนอค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ รวมทั้งค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 12

ตาราง 12 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นตัวเกณฑ์ (เฉพาะตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ)

ตัวพยากรณ์	β	b	SE_b
X_3	.1491	.0742	.0270

$$R = .1492$$

$$R^2 = .0223 \quad F = 7.5767^{**}$$

$$SE_{est} = 3.9057$$

$$a = 5.5737$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 12 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย กับตัวพยากรณ์คือคุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีค่าเท่ากับ .1492 สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยได้เพียง ร้อยละ 2.23 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 3.9057 ได้สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_1} = .1491Z_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_1 = 5.5737 + .0742X_3$$

5.2 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและคุณลักษณะบางด้านของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้ผลดังตาราง 13

ตาราง 13 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)
ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของ
การพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และ
ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
เป็นตัวเกณฑ์

ตัวพยากรณ์	β	b	SE_b
ความคิดเชิงวิเคราะห์	-.0004	-.0001	.0212
ทักษะทางสังคม	.0832	.0287	.0225
ความมั่นคงทางอารมณ์	-.1015	-.0368	.0244
ความเชื่อมั่น	.0793	.0255	.0227
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล	.1167	.0365	.0208
ความพึงพอใจในบ้าน	-.0600	-.0155	.0165

$$R = .1631$$

$$R^2 = .0266 \quad F = 1.4933$$

$$SE_{est} = 2.8612$$

$$a = 5.8450$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (b, b) มีค่าทั้งทางบวกและทางลบ มีพิสัยตั้งแต่ $- .1015$ ถึง $.1167$ และ $-.0368$ ถึง $.0365$ ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มีค่าในทางบวก ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความเชื่อมั่น และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล โดยคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์สูงสุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มีค่าในทางลบ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านความพึงพอใจในบ้าน โดยคุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ต่ำสุด สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวทั้ง 6 ด้าน กับตัวเกณฑ์ มีค่าเท่ากับ $.1631$ ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวฉบับนี้มีความสัมพันธ์ร่วมกันกับตัวเกณฑ์ประมาณร้อยละ 2.66 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 2.8612 ได้สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_2} = -.0004Z_1 + .0832Z_2 - .1015Z_3 + .0793Z_4 + .1167Z_5 - .0600Z_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_2 = 5.8450 - .0001X_1 + .0287X_2 - .0368X_3 + .0255X_4 + .0365X_5 - .0155X_6$$

งานการค้นหาคูณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ผู้วิจัยใช้วิธี Stepwise โดยพิจารณาเลือกตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์สูงสุดก่อน และเพิ่มขึ้นทีละตัวตามลำดับ แล้วทำการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่เพิ่มขึ้นแต่ละตัวนั้น ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 การค้นหาคูณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

ตัวพยากรณ์	R	R ²	F
- - - - X ₅ -	.1108	.0123	4.1412*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 14 ปรากฏว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ถูกเลือกเข้ามาก่อนคือ คูณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (X₅) เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์คือคูณลักษณะด้านทักษะทางสังคม (X₂) เข้าไปพบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้นให้ผลน้อยมาก จึงไม่สมควรนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์ และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์อื่น ๆ เข้าไป ก็ให้ผลเช่นเดียวกัน คือ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ คูณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล

การสร้างสมการพยากรณ์โดยใช้คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ได้ทดสอบ
ความเป็นเส้นตรง ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน
(Analysis of Variance) ดังตาราง 15

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาคณิตศาสตร์

Source of Variation	df	SS	MS	F
Regression	1	33.8827	33.8827	4.1412*
Residual	333	2724.5531	8.1818	
Total	334	2758.4358		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ที่ดี กับตัวเกณฑ์
พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ จึงได้เสนอค่าสัมประสิทธิ์
ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ รวมทั้งค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดง
ในตาราง 16

ตาราง 16 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)
 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของ
 การพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และ
 ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
 เป็นตัวเกณฑ์ (เฉพาะตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ)

ตัวพยากรณ์	β	b	SE_b
X_5	.1108	.0347	.0171

$$R = .1108$$

$$R^2 = .0123 \quad F = 4.141^*$$

$$SE_{est} = 2.8604$$

$$a = 5.9417$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 16 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์ คือ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ กับตัวพยากรณ์คือคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล
 มีค่าเท่ากับ .1108 สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้เพียง ร้อยละ
 1.23 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 2.8604 ได้สมการพยากรณ์
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_2} = .1108Z_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_2 = 5.9417 + .0347X_5$$

5.3 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและคุณลักษณะบางด้านของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้ผลดังตาราง 17

ตาราง 17 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)
ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของ
การพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่
ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
เป็นตัวเกณฑ์

ตัวพยากรณ์	β	b	SE_b
ความคิดเชิงวิเคราะห์	-.0703	-.0327	.0292
ทักษะทางสังคม	.1733	.0837	.0309
ความมั่นคงทางอารมณ์	.0515	.0262	.0336
ความเชื่อมั่น	.0386	.0174	.0313
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล	.0174	.0076	.0287
ความพึงพอใจในบ้าน	.0728	.0263	.0227

$$R = .2412$$

$$R^2 = .0582 \quad F = 3.3777^{**}$$

$$SE_{est} = 3.9414$$

$$a = 6.5569$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) มีค่าทั้งทางบวกและทางลบ มีพิสัยตั้งแต่ -0.0703 ถึง $.1733$ และ -0.0327 ถึง $.0837$ ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มีค่าในทางบวก ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และความพึงพอใจในบ้าน โดยคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์สูงสุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มีค่าในทางลบ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ และเป็นตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ต่ำสุด สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวทั้ง 6 ด้าน กับตัวเกณฑ์ มีค่าเท่ากับ $.2412$ ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ แสดงว่าแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวฉบับนี้มีความสัมพันธ์ร่วมกันกับตัวเกณฑ์ประมาณร้อยละ 5.82 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 3.9414 ได้สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_3} = -.0703Z_1 + .1733Z_2 + .0515Z_3 + .0386Z_4 + .0174Z_5 + .0728Z_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_3 = 6.5567 - .0327X_1 + .0837X_2 + .0262X_3 + .0174X_4 + .0076X_5 + .0263X_6$$

ในการค้นหาคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยใช้วิธี Stepwise โดยพิจารณาเลือกตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์สูงสุดก่อน และเพิ่มขึ้นทีละตัวตามลำดับ แล้วทำการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่เพิ่มขึ้นแต่ละตัวนั้น ดังแสดงในตาราง 18

ตาราง 18 การค้นหาคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

ตัวพยากรณ์	R	R^2	F
- X_2 - - - -	.2070	.0429	14.9107**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 18 ปรากฏว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ถูกเลือกเข้ามาก่อน คือ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม (X_2) เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์คือคุณลักษณะด้านความพึงพอใจในบ้าน (X_6) เข้าไปพบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวพยากรณ์ที่เพิ่มเข้ามาให้ผลน้อยมาก จึงไม่สมควรนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์ และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์อื่น ๆ เข้าไปก็ให้ผลเช่นเดียวกัน คือ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม

การสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ได้ทำการทดสอบ
ความเป็นเส้นตรง ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน
(Analysis of Variance) ดังตาราง 19

ตาราง 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาวิทยาศาสตร์

Source of Variation	df	SS	MS	F
Regression	1	231.8674	231.8674	14.9107**
Residual	333	5178.2670	15.5504	
Total	334	5410.1344		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ที่ดี กับตัวเกณฑ์
พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ จึงได้เสนอค่าสัมประสิทธิ์
ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ รวมทั้งค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดง
ในตาราง 20

ตาราง 20 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)
 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของ
 การพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และ
 ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
 เป็นตัวเกณฑ์ (เฉพาะตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ)

ตัวพยากรณ์	β	b	SE_b
X_2	.2070	.1000	.0259

$$R = .2070$$

$$R^2 = .0429 \quad F = 14.9107^{**}$$

$$SE_{est} = 3.9434$$

$$a = 8.9206$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 20 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์ คือ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ กับตัวพยากรณ์คือคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม
 มีค่าเท่ากับ .2070 สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ได้ ร้อยละ 4.29
 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 3.9434 ได้สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_3} = .2070Z_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_3 = 8.9206 + .1000X_2$$

5.4 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและคุณลักษณะบางด้านของบุคลิกลักษณะด้านการปรับตัว
ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ได้ผลดังตาราง 21

ตาราง 21 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)
ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของ
การพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และ
ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
เป็นตัวเกณฑ์

ตัวพยากรณ์	β	b	SE_b
ความคิดเชิงวิเคราะห์	.0271	.0135	.0313
ทักษะทางสังคม	.1441	.0746	.0331
ความมั่นคงทางอารมณ์	-.0924	-.0503	.0360
ความเชื่อมั่น	.0730	.0352	.0334
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล	.0862	.0405	.0307
ความพึงพอใจในบ้าน	.0659	.0255	.0243

$$R = .2459$$

$$R^2 = .0605 \quad F = 3.5185^{**}$$

$$SE_{est} = 4.2183$$

$$a = 2.7001$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) มีค่าทั้งทางบวกและทางลบ มีพิสัยตั้งแต่ $-.0924$ ถึง $.1441$ และ $-.0503$ ถึง $.0746$ ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มีค่าในทางบวก ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะทางสังคม ความเชื่อมั่น ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และความพึงพอใจในบ้าน โดยคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์สูงสุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มีค่าในทางลบ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และเป็นตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ต่ำสุด สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ทั้ง 6 ด้าน กับตัวเกณฑ์ มีค่าเท่ากับ $.2459$ ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ แสดงว่าแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวฉบับนี้มีความสัมพันธ์ร่วมกันกับตัว เกณฑ์ประมาณร้อยละ 6.05 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 4.2183 ได้สมการพยากรณ์ผลลัพธ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_4} = .0271Z_1 + .1441Z_2 - .0924Z_3 + .0730Z_4 + .0862Z_5 + .0659Z_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_4 = 2.7001 + .0135X_1 + .0746X_2 - .0503X_3 + .0352X_4 + .0405X_5 + .0255X_6$$

ในการค้นหาคุณลักษณะของบุคลิกลักษณะด้านการปรับตัว ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธี Stepwise โดยพิจารณาเลือกตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์สูงสุดก่อน และเพิ่มขึ้นแต่ละตัวตามลำดับ แล้วทำการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่เพิ่มขึ้นแต่ละตัวนั้น ดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 การค้นหาคุณลักษณะของบุคลิกลักษณะด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ตัวพยากรณ์	R	R ²	F
- X ₂ - - - -	.1925	.0371	
- - - - X ₅ -	.2228	.0496	8.6664**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 22 ปรากฏว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ถูกเลือกเข้ามาก่อน คือ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม (X₂) เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์คือคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (X₅) เข้าไปพบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์อื่น ๆ เข้าไป พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวพยากรณ์ที่เพิ่มเข้ามาให้ผลน้อยมาก จึงไม่สมควรนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล

การสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ได้ทำการทดสอบ
ความเป็นเส้นตรง ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน
(Analysis of Variance) ดังตาราง 23

ตาราง 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาสังคมศึกษา

Source of Variation	df	SS	MS	F
Regression	1	308.2256	154.1128	8.6664**
Residual	333	5903.8759	17.7828	
Total	334	6212.1015		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ที่ดี กับตัวเกณฑ์
พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ จึงได้เสนอค่าสัมประสิทธิ์
ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ รวมทั้งค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดง
ในตาราง 24

ตาราง 24 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)
 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของ
 การพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และ
 ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
 เป็นตัวเกณฑ์ (เฉพาะตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ)

ตัวพยากรณ์	β	b	SE_b
X_2	.1601	.0829	.0288
X_5	.1167	.0548	.0261

$$R = .2228$$

$$R^2 = .0496 \quad F = 8.6664^{**}$$

$$SE_{est} = 4.2170$$

$$a = 2.9309$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 24 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์ คือ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา กับตัวพยากรณ์คือคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และ
 ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล มีค่าเท่ากับ .2228 โดยที่ตัวพยากรณ์ทั้ง 2 ตัวนี้ สามารถพยากรณ์
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาได้ร้อยละ 4.96 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ
 การพยากรณ์เท่ากับ ± 4.2170 ได้สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_4} = .1601Z_2 + .1167Z_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_4 = 2.9309 + .0829X_2 + .0548X_5$$

5.5 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณและคุณลักษณะบางด้านของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
ที่ส่งผลต่อคะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ
วิชาสังคมศึกษา ได้ผลดังตาราง 25

ตาราง 25 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)
ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของ
การพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และค่าคงที่
ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา เป็นตัวเกณฑ์

ตัวพยากรณ์	β	b	SE_b
ความคิดเชิงวิเคราะห์	-.0313	-.0092	.0182
ทักษะทางสังคม	.1871	.0570	.0193
ความมั่นคงทางอารมณ์	-.0109	-.0035	.0210
ความเชื่อมั่น	.1048	.0298	.0195
ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล	.0626	.0173	.0179
ความพึงพอใจในบ้าน	.0420	.0095	.0142

$$R = .2819$$

$$R^2 = .0795 \quad F = 4.7191^{**}$$

$$SE_{est} = 2.4579$$

$$a = 4.7709$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (B, b) มีค่าทั้งทางบวกและทางลบ มีพิสัยตั้งแต่ $-.0313$ ถึง $.1871$ และ $-.0092$ ถึง $.0570$ ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มีค่าในทางบวก ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความเชื่อมั่น ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และความพึงพอใจในบ้าน โดยคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์สูงสุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มีค่าในทางลบ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ และด้านความมั่นคงทางอารมณ์ โดยคุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ต่ำสุด สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวทั้ง 6 ด้าน กับตัวเกณฑ์ มีค่าเท่ากับ $.2819$ ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ แสดงว่า แบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวฉบับนี้มีความสัมพันธ์ร่วมกันกับตัวเกณฑ์ประมาณ ร้อยละ 7.95 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ มีค่าเท่ากับ ± 2.4579 ได้สมการพยากรณ์คะแนนรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_4} = -.0313Z_1 + .1871Z_2 - .0109Z_3 + .1048Z_4 + .0626Z_5 + .0420Z_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_{14} = 4.7709 - .0092X_1 + .0570X_2 - .0035X_3 + .0298X_4 + .0173X_5 + .0095X_6$$

ในการค้นหาคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ที่สามารถทำนายคะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธี Stepwise โดยพิจารณาเลือกตัวพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์สูงสุดก่อน และเพิ่มขึ้นทีละตัวตามลำดับ แล้วทำการทดสอบค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่เพิ่มขึ้นแต่ละตัวนั้น ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 การค้นหาคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ตัวพยากรณ์	R	R ²	F
- X ₂ - - - -	.2410	.0581	
- - - X ₄ - -	.2701	.0730	13.0646**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์จากตาราง 26 ปรากฏว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ถูกเลือกเข้ามาก่อน คือ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม (X₂) เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์คือคุณลักษณะด้านความเชื่อมั่น (X₄) พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่เมื่อเพิ่มคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล (X₅) เข้าไป พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าตัวพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้นให้ผลน้อยมาก จึงไม่สมควรนำมาใช้เป็นตัวพยากรณ์ และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์อื่น ๆ เข้าไป ก็ให้ผลเช่นเดียวกัน คือ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณจะเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และด้านความเชื่อมั่น

การสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และด้านความเชื่อมั่น
ได้ทำการทดสอบความเป็นเส้นตรง ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ โดยวิธี
วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ดังตาราง 27

ตาราง 27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณคะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนทั้ง 4 วิชา

Source of Variation	df	SS	MS	F
Regression	2	157.0510	78.5255	13.0646**
Residual	332	1995.4994	6.0105	
Total	334	2152.5504		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ที่ดี กับตัวเกณฑ์
พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง สามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ จึงได้เสนอค่าสัมประสิทธิ์
ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ รวมทั้งค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดง
ในตาราง 28

ตาราง 28 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)
 ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ (R^2) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของ
 การพยากรณ์ (SE_b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) และ
 ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เมื่อใช้คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ทั้ง 4 วิชาเป็นตัวเกณฑ์ (เฉพาะตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ)

ตัวพยากรณ์	β	b	SE_b
X_2	.1893	.0577	.0175
X_4	.1325	.0376	.0163

$$R = .2701$$

$$R^2 = .0730 \quad F = 13.0646^{**}$$

$$SE_{est} = 2.4516$$

$$a = 5.3001$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 28 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์ คือ
 คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 วิชา กับตัวพยากรณ์คือคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม
 และด้านความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ .2701 โดยตัวพยากรณ์ทั้ง 2 ตัวนี้ สามารถพยากรณ์คะแนนรวม
 ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 วิชาได้เพียงร้อยละ 7.30 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
 ของการพยากรณ์เท่ากับ ± 2.4516 ได้สมการพยากรณ์คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ทั้ง 4 วิชา ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_{14}} = .1893Z_2 + .1325Z_4$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_{14} = 5.3001 + .0577X_2 + .0376X_4$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยประสงค์จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา
2. เพื่อศึกษาน้ำหนักความสำคัญของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 โรงเรียน และจำนวนนักเรียน 335 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบมาตรฐานของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวนสี่ฉบับ ได้แก่
 - 1.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทย จำนวน 50 ข้อ
 - 1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 40 ข้อ
 - 1.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 50 ข้อ
 - 1.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษา จำนวน 40 ข้อ
2. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และความพึงพอใจในบ้าน ที่สร้างตามวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติของลิเคิร์ท โดยกำหนดน้ำหนักความคิดเห็นไว้ 6 ระดับ จำนวนทั้งสิ้น 93 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือติดต่อ และขออนุญาตโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เพื่อกำหนดหมายวันและเวลาในการสอบ
2. ทำหนังสือติดต่อขอใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากสำนักงานทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. จัดเตรียมแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบของแต่ละโรงเรียน

4. ศึกษาคู่มือการดำเนินการสอบ และดำเนินการสอบโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเอง

5. นำกระดาษคำตอบมาตรวจหาคะแนน และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. คุณภาพของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
2. ค่าสถิติพื้นฐาน
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวบางด้านที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คุณภาพของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
 - 1.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว มีค่าตั้งแต่ 3.9700 ถึง 18.9700
 - 1.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านการปรับตัว พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว แต่ละด้าน ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และด้านความพึงพอใจในบ้าน มีค่าความเที่ยงตรง

เชิงโครงสร้างซึ่งหาโดยวิธี Item - Total Correlation มีพิสัยตั้งแต่ .4672 ถึง .6477, .4260 ถึง .5621, .4680 ถึง .6492, .3555 ถึง .6253, .3974 ถึง .5800 และ .2967 ถึง .6512 ตามลำดับ และค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างทั้งฉบับ มีพิสัยตั้งแต่ .2967 ถึง .6512 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

1.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว พบว่า คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และด้านความพึงพอใจในบ้าน มีค่าเท่ากับ .8341, .7683, .8421, .7922, .7806, .8431 ตามลำดับ และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .9193

2. ค่าสถิติพื้นฐาน

ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว พบว่า ค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบมีค่าเกินครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มทุกค่า ค่าเฉลี่ยแต่ละด้านมีพิสัยตั้งแต่ 3.0766 ถึง 3.2505 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแต่ละด้านมีพิสัยตั้งแต่ 1.6107 ถึง 1.7918 ส่วนค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 3.1565 และมีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.7122

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และมีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .1895 ถึง .5000

3.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า และมีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ตั้งแต่ .1940 ถึง .3624

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นเกณฑ์ พบว่ามีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .0632 ถึง .1492 ตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์สูงสุดคือ คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์โดยตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ สำหรับตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ และคุณลักษณะด้านความเชื่อมั่น ส่วนตัวพยากรณ์ด้านอื่น ๆ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และคุณลักษณะด้านความพึงพอใจในบ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นเกณฑ์ พบว่ามีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ -.0032 ถึง .1108 ตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์สูงสุดคือ คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล โดยตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ ยกเว้นคุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์มีความสัมพันธ์ทางลบกับตัวเกณฑ์ สำหรับตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ คุณลักษณะด้านความเชื่อมั่น และคุณลักษณะด้านสัมพันธ์ส่วนบุคคล ส่วนตัวพยากรณ์ด้านอื่น ๆ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิด-เชิงวิเคราะห์ ทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านความพึงพอใจในบ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นเกณฑ์ พบว่ามีพิสัยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .0577 ถึง .2070 ตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์สูงสุดคือ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม โดยตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ สำหรับตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น และด้านความพึงพอใจในบ้าน และที่ระดับ .05 ได้แก่ คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ส่วนตัวพยากรณ์คุณลักษณะด้านความคิด-เชิงวิเคราะห์ มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.4 เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นเกณฑ์ พบว่ามีผลของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .0672 ถึง .1925 ตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์สูงสุดคือ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม โดยตัวพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ สำหรับตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ความพึงพอใจในบ้าน และที่ระดับ .05 ได้แก่ คุณลักษณะด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ส่วนตัวพยากรณ์คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวทั้ง 6 ด้าน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา พบว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเท่ากับ .1507 .0829 .2011 และ .2084 ตามลำดับ โดยที่ตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา ส่วนตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และคุณลักษณะบางด้านของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5.1 เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นตัวเกณฑ์ พบว่า คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .1492 สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ได้เพียงร้อยละ 2.23 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ ± 3.9057 ได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_1} = .1491Z_3$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_1 = 5.5737 + .0742X_3$$

5.2 เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นตัวเกณฑ์ พบว่า คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .1108 สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้เพียงร้อยละ 1.23 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ ± 2.8604 ได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_2} = .1108Z_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_2 = 5.9417 + .0347X_5$$

5.3 เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นตัวเกณฑ์ พบว่า คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .2070 สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้ร้อยละ 4.29 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ ± 3.9434 ได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_3} = .2070Z_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_3 = 8.9206 + .1000X_2$$

5.4 เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นตัวเกณฑ์ พบว่า คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .2228 สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ได้ร้อยละ 4.96 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ ± 4.2170 ได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_4} = .1601Z_2 + .1167Z_5$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_4 = 2.9309 + .0829X_2 + .0548X_5$$

5.5 เมื่อใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา เป็นตัวเกณฑ์ พบว่า คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และด้านความเชื่อมั่นที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสี่วิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .2701 สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสี่วิชา ได้ร้อยละ 7.30 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 2.4516 ได้สมการพยากรณ์ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{Y_{14}} = .1893Z_2 + .1325Z_4$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y_{14} = 5.3001 + .0577X_2 + .0376X_4$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คุณภาพของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 3.9700 ถึง 18.9700 ซึ่งค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าข้อสอบแต่ละข้อมีอำนาจจำแนกนักเรียนผู้ตอบข้อสอบจากแบบทดสอบฉบับนี้ได้ ส่วนค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของข้อสอบแต่ละข้อ มีพิสัยตั้งแต่ .2967 ถึง .6512 ซึ่งค่า Item - Total Correlation มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกข้อ แสดงว่าข้อสอบแต่ละข้อ มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวได้ สำหรับค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละด้านมีพิสัยตั้งแต่ .7683 ถึง .8431 และค่าความเชื่อมั่นขอบแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .9193 จะพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าสูง แสดงว่าแบบทดสอบฉบับนี้มีความเชื่อมั่นในการวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะแต่ละด้าน และระหว่างการทดสอบทั้งฉบับมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า แสดงว่า แต่ละคุณลักษณะมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง และมีความสอดคล้องภายในสูง กล่าวคือ แบบทดสอบวัดแต่ละคุณลักษณะ มีความแปรปรวนร่วมกันหรือซ้อนทับกันสูง ดังนั้นแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวฉบับนี้ จึงค่อนข้างจะวัดมิติเดียวกัน / ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และคะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 วิชา มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า/แสดงว่าคะแนนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา มีความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน กล่าวคือ นักเรียนที่ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งสูง มีแนวโน้มจะได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่น ๆ ที่เหลือสูงด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสนใจผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนของแต่ละบุคคล กล่าวคือถ้านักเรียนคนใดมีความสนใจผลสัมฤทธิ์สูงมักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงทุกวิชา และถ้านักเรียนคนใดมีความสนใจในการเรียนน้อยมักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทุกวิชาเช่นกัน

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า

3.1 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เป็นเกณฑ์ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ด้านทักษะทางสังคม และด้านความเชื่อมั่น มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกันกับตัวพยากรณ์ กล่าวคือ นักเรียนที่มีคุณลักษณะด้านเหล่านี้สูง แนวโน้มจะมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงด้วย สำหรับตัวพยากรณ์ด้านอื่น ๆ จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เป็นเกณฑ์ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและด้านความเชื่อมั่น มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกันกับตัวเกณฑ์ กล่าวคือ นักเรียนที่มีคุณลักษณะด้านเหล่านี้สูง แนวน้อมจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงด้วย สำหรับตัวพยากรณ์ด้านอื่น ๆ จะมีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์ทั้งทางบวกและทางลบ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เป็นเกณฑ์ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น และด้านความพึงพอใจในบ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล แสดงว่า ตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกันกับตัวเกณฑ์ กล่าวคือ นักเรียนที่มีคุณลักษณะด้านเหล่านี้สูง แนวน้อมจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์สูงด้วย ส่วนตัวพยากรณ์ด้านอื่น ๆ จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 เมื่อใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เป็นเกณฑ์ แบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และความพึงพอใจในบ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ แสดงว่า ตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกันกับตัวเกณฑ์ กล่าวคือ นักเรียนที่มีคุณลักษณะด้านเหล่านี้สูง แนวน้อมจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาสูงด้วย ส่วนตัวพยากรณ์ด้านอื่น ๆ จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 เมื่อใช้คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 วิชา เป็นเกณฑ์ พบว่า ตัวพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และความพึงพอใจในบ้าน และที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ แสดงว่า ตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกันกับตัวเกณฑ์ กล่าวคือ นักเรียนที่มีคุณลักษณะด้านเหล่านี้สูง แนวน้อมจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษาสูงด้วย ส่วนถ้าใช้แบบทดสอบวัดคุณลักษณะบุคลิกภาพด้านการปรับตัวทั้งฉบับ เป็นตัวพยากรณ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เกือบทุกค่า แสดงว่า ตัวพยากรณ์มีความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกันกับตัวเกณฑ์ กล่าวคือ นักเรียนที่มีคุณลักษณะบุคลิกภาพ

ด้านการปรับตัวทั้ง 6 ด้านสูง มีแนวโน้มจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และคะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 วิชาสูงด้วย ยกเว้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ที่แบบทดสอบวัดคุณลักษณะบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ทั้ง 6 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยที่ได้ เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ริตติง (Ridding. 1967 : 37 - 398) พบว่า บุคลิกภาพ การแสดงตัว มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ ซาเวก (Savage. 1968 : 543) ยังได้สนับสนุนอีกว่า นักเรียนยังมีบุคลิกภาพ แสดงตัวมาก ก็ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสอดคล้องกับ วิทลา (Whitla. 1969 : 92 - 93) ที่ว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพด้านการควบคุมตนเองได้ ชอบเข้าสังคมและอารมณ์มั่นคงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง รัสเซล (Russell. 1971 : 137) พบว่า องค์ประกอบของบุคลิกภาพ ด้านการชอบเข้าสังคม อารมณ์มั่นคง การถือตนเองเป็นใหญ่ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับงานวิจัยในประเทศไทย อุไร สิงห์โต (2521 : 85) พบว่า บุคลิกภาพ เก็บตัวและแสดงตัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และวิญญา วิศาลาภรณ์ (2522 : 95) พบว่า บุคลิกภาพด้านอารมณ์ผ่อนคลาย ตรงไปตรงมา ชอบออกสังคม อารมณ์มั่นคง ถ่อมตน ซื่อตรงต่อหน้าที่ และกล้าเข้าสังคม มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ คุณลักษณะบางด้านของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ที่ส่งผลต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการค้นหาตัวพยากรณ์การพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ได้แก่ คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.1492 ซึ่งหมายความว่า คุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ สามารถพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยได้ร้อยละ 2.23 ส่วนตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.1108 ซึ่งหมายความว่า คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล สามารถพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้ร้อยละ 1.23 ส่วนตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะ

ทางสังคมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .2070 ซึ่งหมายความว่า คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมสามารถพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้ร้อยละ 4.2849 ส่วนตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .2228 ซึ่งหมายความว่าคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมและด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล สามารถพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ได้ร้อยละ 4.96 ส่วนตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ สังคมศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และด้านความเชื่อมั่น มีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ เท่ากับ .2701 ซึ่งหมายความว่า คุณลักษณะด้านทักษะทางสังคมและด้านความเชื่อมั่น สามารถพยากรณ์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสี่วิชา ได้ร้อยละ 7.30 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ดังนั้นจากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่าสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีเปอร์เซ็นต์พยากรณ์เพียง 1.23 ถึง 7.30 เปอร์เซ็นต์ สาเหตุอาจเนื่องมาจาก ผลของการปรับตัวของบุคคลไม่สามารถส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่มีผลทำให้บุคคลดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มีความเชื่อมั่นในตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่นได้ ไม่มีปัญหาทางด้านจิตใจ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเอง (อรพินทร์ ขุชม และอัจฉรา สุขารมณ์. 2532 : 1) ซึ่งองค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้จะมีผลส่งเสริมให้บุคคลประสบความสำเร็จในการเรียนได้สูงกว่าบุคคลที่ปรับตัวได้ไม่ดี ในกรณีที่ได้มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และบุคคลดังกล่าวอยู่ภายใต้สถานการณ์การเรียน-การสอน เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่านักเรียนที่มีความมั่นคงทางอารมณ์จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนที่มีความสัมพันธ์ส่วนบุคคลจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนที่มีทักษะทางสังคมจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์

และนักเรียนที่มีทักษะทางสังคมและความสัมพันธ์ส่วนบุคคลจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ดังกล่าวสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชานั้น ๆ ได้ ดังนั้นจึงควรปลูกฝังคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นให้กับนักเรียน

2. จากผลการวิจัยพบว่า "คุณลักษณะด้านทักษะด้านสังคม และด้านความเชื่อมั่น ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 วิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา" ดังนั้น ในการแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนจึงควรปลูกฝังให้นักเรียนได้พัฒนาคุณลักษณะด้านทักษะทางสังคม และด้านความเชื่อมั่น เพื่อให้ให้นักเรียนเป็นผู้มีบุคลิกลักษณะที่ดี และทั้งนี้ยังจะนำผลไปใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 4 วิชา ดังกล่าวด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพด้านการปรับตัวให้กับนักเรียนในระดับชั้นดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม
2. เนื่องจากตัวแปรอิสระมีหลายระดับ และตัวแปรตามก็มีอยู่หลายระดับ แล้วความสัมพันธ์ภายในแต่ละระดับของตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กันอยู่ ดังนั้นเพื่อผลการวิเคราะห์ที่ได้จากวิธีการทางสถิติ มีความคลาดเคลื่อนลดลง ควรที่จะได้นำเอาสถิติการวิเคราะห์ตัวแปรพหุคูณ (Multivariate Analysis) เช่น สหสัมพันธ์คาโรนนิคอล (Canonical Correlation) มาทำการวิเคราะห์จะดีกว่า

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์. สุขภาพจิตในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- กุลวรรณ วิทยาวงศ์จุ. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535 - 2539). กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.
- *จิตรียา ชาญศรีพรหม. ลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา (ม.1 - ม.6) ในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- เจตศักดิ์ งามวาสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. จริยธรรมของเยาวชนไทย. รายงานการวิจัย กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- เดโช สนวนานนท์. "บุคลิกภาพความสำเร็จในการทำงาน," วิทยาสาร. 22 - 23 ; ตุลาคม 2523.
- ทวี ท่อแก้ว และอบรม คินภิบาล. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517.
- ธีระ ชัยยุทธบรรยง. ผลการใช้ชุดการแนะแนวต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- นวลละออ สุภาพล. การปรับตัวและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

- นิภา นิธยาน. การปรับตัวและบุคลิกภาพจิตวิทยาเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : สารศึกษา
การพิมพ์, 2530.
- นิมมล อันทะชัย. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์กับการปรับตัวด้านสัมพันธภาพกับ
เพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาหญิง โรงเรียน
มัธยมศึกษาชาย และโรงเรียนมัธยมแบบสหศึกษาจังหวัดอุดรธานี. ปรินญาณินท์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- บึงอร ภูภิรมย์ขวัญ. การวัดบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526.
- _____. การวิเคราะห์สหสัมพันธ์การถดถอยและความแปรปรวน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.
- บุญชม ศรีสะอาด. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย (เล่ม 1 และ 2). มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2532.
- บุญศรี จิงธนาเจริญเลิศ. การศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินท์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ประชุมสุข อาษาอรุณ และคนอื่น ๆ. การตรวจสอบเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2519.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. ลักษณะบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาใน
ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2517. อัดสำเนา.
- พวงสร้อย วรกุล. การศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา. ปรินญาณินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ภัทรา นิคมานนท์. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อการถือศีลห้า ความรู้สึกรับผิดชอบ
วินัยในตนเอง ความเกรงใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปรินญาณินท์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.

บรรยง ผิวอ่อน. ผลของการให้คาปรักษาแบบไม่เ้าทางที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อน ของนิสิต
ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

รัตนา ยัญทิพย์. ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู พฤติกรรมการตอบสนองระหว่างบุคคล
และการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กรุงเทพฯ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

วรรณะ แก้วฉวีเยี่ยม. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพด้านธุรกิจกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
เขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

วิัญญา วิศาลาภรณ์. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพ กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญะโลก. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

วันเพ็ญ อายุการ. การศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพ
เก็บตัวแสดงถึงการยอมรับตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน
รัฐบาลในจังหวัดราชบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร, 2512. อัดสำเนา.

วิชาการ, กรม. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

ศึกษา พาหะมาก. การศึกษาพัฒนาการทางสติปัญญา และการปรับตัวของนักเรียนในจังหวัด
ศรีสะเกษ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

สสิต วงศ์สุวรรณค์. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : พีระพัสณา, 2523.

สมาน กำเนิด. การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีผลต่อการปรับตัวของเด็ก. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

สมคิด พรหมจ้อย. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพด้านการอ่อนไหวไปตามอารมณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี.

✓ ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

สุรัชย์ รกคิยะกุล. การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการปรับตัวสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดกำแพงเพชร. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.

สุรท เจริญสุข. หลักจิตวิทยาสำหรับครู. กรุงเทพฯ : บุรินทร์การพิมพ์, 2514.

อรทัย ชื่นเมฆุญย์. สุขภาพจิตและการปรับอารมณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ดี.แอลดี.เอส., ม.ป.ป.

✓ อรพิน หงวนศิริ. ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

✓ อรพินทร์ ขุขม และอัจฉรา สุขารมณ. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

อุทัย หิรัญรัต. "การศึกษามุคลิกภาพของคนเพื่อประโยชน์ของการบริหาร," ใน นิตยสารท้องถิ่น. 22 : 25 - 29 ; มีนาคม 2523.

✓ อุไร สิงห์รัต. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบเก็บตัว และแบบแสดงตัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

Bernard, Harold W. Mental Health for Classsroom. New York : McGraw Hill Book Company, 1960.

Cattell, Raymond B. Handbook for the Sixteen Personality Factor Questionnaire. Institution for Personality and Ability Testing, Illinois, 1957.

Edwards, Allen Louis. Techniques of Attitude Scale Construction.

New York : Appleton - Century - Crofts, 1957.

Eysenck, H.J. "Personality in Primary School Children Part I,"

The British Journal of Educational Psychology. 39 : 109 - 122 ;

June, 1969.

_____. The Structure of Human Personality. London : Methuen, 1970.

Flaherty, M.R. and Eileen Reutzel. "Personality Traits of High and Low

Achievers in College," The Journal of Educational Research.

58(9) : 409 - 410 ; May - June, 1965.

Gillmer, B. Von. Haller and Others. Industrial and Organizational

Psychology. New York : McGraw - Hill Book Company, 1971.

Good, C.V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York ; McGraw - Hill,

1973.

Guilford, Joy Paul. Personality. New York : McGraw - Hill, 1959.

Harrison. "A Cross Cultural Study of Achievement Motivation," Journal

of Applied Psychology. 48(3) : 191 - 196 ; June, 1964.

Harrison, G. Gough. "Graduation from High School as Predict from the

CPI," Psychology in the School. 3(3) : 209 - 211 ; July, 1960.

Henjum, Arnold, "A Study of Significance of Student Teachers'

Personality Characteristics," The Journal of Teacher Education.

143 - 147 ; Summer, 1969.

Hurlock, E.B. Adolescent Development. New York : McGraw - Hill Book

Company, 1949.

Kerlinger, F.N. and E.J. Pedhazur. Multiple Regression in Behavioral

Research. New York : Holt, Rinehart, and Winston, 1973.

Kleinmentz, Benjamin. Personality Measurement, An Introduction.

Illinois : Dorsey Press, 1967.

King, Johanna Brawley. "Curiosity in Young Children," Dissertation Abstracts. 29 : 3468 - B ; March - April, 1969.

Kimmel, P.B. "Characteristics of Student Teachers as Correlates to Success in Student Teaching," Dissertation Abstracts International. 10 : 5765 - 5766 ; April, 1965.

Lazarus, R.S. Patterns of Adjustment and Human Effectiveness.

New York : McGraw - Hill Book Company, 1969.

Lehner and Kube. The Dynamics of Personal Adjustment. New Jersey, Prentice - Hill, Inc., 1955.

Mouly, George J. Psychology for Effective Teaching. 2nd ed.

New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1968.

Phyllis, F.G.H. "A Comparison of Selected Personality Traits of Student Teachers and Supervising Teachers," Dissertation Abstracts International. 25 : 5764 - A ; 1965.

Ridding, L.W. "An Investigation of Personality Measure Associated with Over and Under Achievement in English and Arithmetic," The British Journal of Educational Psychology. 37 : 397 - 398 ; November, 1967.

Russell, G.W. "The Personality of Zambian Student Teachers in Relation to Their Social Behavior and Teaching Ability," Teacher Education in New Countries. 12 : 137 - 143, 1971.

Sawage, R.D. "Personality Factor and Academic Attainment in Junior School Children," The British Journal of Educational Psychology. 39 : 543 ; February, 1968.

- Shaffer, L.F. and E.J. Shoben. The Psychology of Adjustment. Boston : Houghton Mifflin Company, 1956.
- Watson, Charles G. "The California Psychological Inventory as a Predictor of Academic Achievement in Normal and Maladjusted College Males," The Journal of Educational Research. 61(1) : 10 - 12 ; September, 1967.
- Whitla, Dean K. "Research in College Admissions," Educational Evaluation : New Roles, New Means. National Society for the Study of Education, 1969.
- Worchel, Stephen and George P. Goethols. Adjustment Path Ways to Personal Growth. Englewood Cliffs : Prentice - Hall, 1985.
- Yamane, Taro. Statistics : An Introductory Analysis. 2nd ed. New York : Harper and Row, 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อความที่นำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของผู้เชี่ยวชาญ

คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามความรู้สึก ความคิดเห็น การปฏิบัติหรือการกระทำเมื่อนักเรียนดำรงอยู่ในสังคม หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ตามคุณลักษณะด้านการปรับตัว 6 ด้าน คือ ด้านความคิดเชิงวิเคราะห์ ทักษะทางสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ ความเชื่อมั่น ความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และด้านความพึงพอใจในบ้าน ดังตาราง 29

ตาราง 29 ข้อความที่นำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	1. <u>ด้านความคิดเชิงวิเคราะห์</u>				
	1.1 <u>วางแผนการทำงานไว้ล่วงหน้า</u>				
1.	ข้าพเจ้ามีเป้าหมายของการเรียนไว้แล้ว	.. + .			
2.	ก่อนไปทัศนศึกษาทุกครั้ง ข้าพเจ้ามักคิด อยู่เสมอว่าจะไปศึกษาอะไรบ้าง .. + .	.. + .			
3.	ข้าพเจ้าชอบแก้ปัญหา มากกว่าที่จะป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหา .. - .	.. - .			
4.	ข้าพเจ้ามักเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนสอบไว้ แต่เนิ่น ๆ เสมอ .. + .	.. + .			
5.	การเขียนแผนงานหรือโครงการเป็นเรื่อง ยุ่งยาก .. - .	.. - .			
6.	อนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ไม่มีใครกำหนด อนาคตของตนเองได้ .. - .	.. - .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	1.2 <u>ทำงานตามแผนด้วยความระมัดระวัง</u>				
1.	แผนงานหรือโครงการเป็นเพียงแนวทาง จะทำหรือไม่ทำตามนั้นก็ได้นี้	-			
2.	ข้าพเจ้ามักทำงาน ตามที่ได้คาดการณ์ไว้ ล่วงหน้าเสมอ	+			
3.	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจถ้าจะให้ทำงานตาม แผนการณทุกเรื่อง	-			
4.	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ไม่ทราบเป้าหมาย เพราะเป็นเรื่องสนุกและท้าทาย	-			
5.	ข้าพเจ้าจัดสมุด-หนังสือตามตารางเรียน ไม่เคยผิดพลาด	+			
6.	ข้าพเจ้ามักตรวจสอบอยู่เสมอว่างานที่ทํานั้น เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้หรือไม่	+			
	1.3 <u>มีความละเอียดหรือจริงจัง</u>				
	<u>ในการทำงาน</u>				
1.	ข้าพเจ้ามักจะตั้งใจเรียนทุกวิชาให้ดีที่สุด	+			
2.	บ่อยครั้งที่เพื่อนคอยตักเตือนข้าพเจ้าว่า ให้ตั้งใจทำงานมากขึ้น	-			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
3.	ข้าพเจ้าจะทำงานได้ถูกต้อง ถ้ามีคนคอยเตือนข้าพเจ้า	-			
4.	มักจะมีคนชมอยู่เสมอว่า ผลงานของข้าพเจ้ามีความประณีตสวยงาม	+			
5.	ข้าพเจ้ามักจะตั้งใจทำงานที่รับมอบหมายจากเพื่อนมาด้วยความเต็มใจ	+			
6.	ข้าพเจ้ามักจะทำงานที่มีรายละเอียดปลีกย่อยมาก ๆ ผิดพลาดเสมอ	-			
1.4 <u>คิดค้นหาส่วนประกอบสำคัญ ความสัมพันธ์ โครงสร้างและระบบของเรื่องราว และ เหตุการณ์</u> - ให้นักอ่านเรื่องราวต่อไปนี้เพื่อเป็นแนวทางในการตอบคำถามในข้อ 1 - 6 "นักเรียนและนักศึกษาต้องประพฤติอยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่ตนสังกัดอยู่ และต้องแต่งกายหรือแต่งเครื่องแบบตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนและสถานศึกษาหรือตามที่กฎหมาย					

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	กำหนดนักเรียนและนักศึกษาต้องไม่แต่งกายหรือประพฤติตนไม่สมควรแก่วัย หรือไม่เหมาะสมแก่สภาพนักเรียนและนักศึกษาทั้งนี้ตามกำหนดในกฎกระทรวง"				
1.	ส่วนประกอบสำคัญของเรื่องราวนี้คือการแต่งกายของนักเรียนและนักศึกษาเท่านั้น	.. - .			
2.	การแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียนและสถานศึกษาไม่เกี่ยวข้องกับผู้ที่ประพฤติตนสมควรแก่วัย	.. - .			
3.	บทความเรื่องนี้เป็นระเบียบข้อบังคับ	.. + .			
4.	นักเรียนที่ออกเที่ยวในเวลากลางคืนถือว่าเป็นผู้ประพฤติตนไม่สมควรแก่วัย	.. + .			
5.	ถ้านักเรียนจากสถานศึกษา 2 แห่งแต่งเครื่องแบบไม่เหมือนกันแสดงว่านักเรียนโรงใดโรงหนึ่งจาก 2 แห่งนี้แต่งกายผิดระเบียบ	.. - .			
6.	ถ้านักเรียนจากสถานศึกษา 2 แห่งเรียนระดับเดียวกันประพฤติตนเหมือนกันแสดงว่านักเรียนจาก 2 แห่งนี้ประพฤติผิดหรือไม่ผิดวินัย เช่นเดียวกัน	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	<u>1.5 แก้ปัญหาด้วยความสุขและเพลิดเพลิน</u>				
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเมื่อต้องเจอโจทย์เลขยาก ๆ	-			
2.	ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้แก้ปัญหาด้วยตนเอง ..	+			
3.	ข้าพเจ้าไม่สบายใจเมื่อเพื่อนมาปัญหามาให้ช่วยแก้ไข	-			
4.	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกลำบากใจในการแก้ปัญหาใด ๆ ..	+			
5.	ข้าพเจ้ามักลังเลใจในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ	-			
6.	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกเพลิดเพลินในการทำงาน ..	+			
	<u>2. ทักษะทางสังคม</u>				
	<u>2.1 ประพฤติตนเป็นไปตามระเบียบ</u>				
	<u>กฎเกณฑ์ของโรงเรียน</u>				
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนเคร่งครัดมาก	-			
2.	ข้าพเจ้ามักแต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียนอยู่เสมอ	+			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
3.	ข้าพเจ้ามักถูกลงโทษเพราะประพฤติดี				
	ระเบียบของโรงเรียน	.. - .			
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจในการปฏิบัติตาม				
	ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	.. - .			
5.	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญและปฏิบัติตาม				
	คำสั่งสอนของครูเสมอ	.. + .			
6.	ข้าพเจ้ามักได้รับความชมเชยว่าเป็นผู้มีระเบียบ	.. + .			
2.2 <u>มีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม</u>					
1.	เพื่อน ๆ มักเลือกข้าพเจ้าให้ร่วมทำงานด้วย	.. + .			
2.	เพื่อน ๆ ในกลุ่มให้เกียรติข้าพเจ้าเสมอ ..	.. + .			
3.	ข้าพเจ้าปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ยาก ...	.. - .			
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อน ๆ มีความสุขถ้าหากมี				
	ข้าพเจ้าอยู่เป็นเพื่อน	.. + .			
5.	ข้าพเจ้าชอบใช้ชีวิตอยู่ตามลำพังคนเดียว ..	.. - .			
6.	เมื่อคบกับเพื่อนมาก ๆ ข้าพเจ้ารู้สึกว่า				
	เพื่อน ๆ จะเอาเปรียบ	.. - .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	2.3 <u>ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะทั้งด้าน</u> <u>ความคิดและการกระทำ</u>				
1.	ข้าพเจ้ายอมรับความคิดเห็นของเพื่อน	.. + .			
2.	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มด้วยความ สมัครใจ	.. - .			
3.	ข้าพเจ้ามักแก้ปัญหาต่าง ๆ ตามความคิดเห็น ของตนเองมากกว่าที่จะรับฟังข้อเสนอแนะ ของเพื่อน ๆ	.. - .			
4.	ข้าพเจ้าชอบทำงานตามลำพัง	.. - .			
5.	การทำงานกับเพื่อน ๆ จำนวนมากจะทำให้ งานสำเร็จล่าช้า	.. - .			
6.	ถึงแม้มติในที่ประชุมจะไม่ตรงกับความคิดเห็น ของข้าพเจ้าแต่ข้าพเจ้าก็พร้อมที่จะทำงาน ตามมติแต่โดยดี	.. + .			
	1.4 <u>มีความพึงพอใจในบทบาทของตน</u> <u>ทั้งในฐานะที่เป็นผู้นำและผู้ตาม</u>				
1.	ข้าพเจ้าไม่เสียใจถึงแม้ว่าเพื่อน ๆ จะไม่เลือกให้เป็นหัวหน้า	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
2.	ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้า ข้าพเจ้าก็จะสละสิทธิ	.. - .			
3.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองขาดลักษณะความเป็น ผู้นำ	.. + .			
4.	ข้าพเจ้ายินดีที่จะให้ความร่วมมือกับหัวหน้า ในการทำงานต่าง ๆ	.. + .			
5.	ถึงจะไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้า ข้าพเจ้าก็ไม่รู้สึกต่ำต้อย	.. + .			
6.	ขณะนี้ข้าพเจ้ายังไม่ภูมิใจในบทบาทของตนเอง .. - .	.. - .			
2.5 <u>มีความสามารถที่จะพูดหรือกระทำ</u>					
<u>อย่างเปิดเผย จริงใจ ตรงไปตรงมา</u>					
1.	เพื่อน ๆ มักชมข้าพเจ้าว่าเป็นคนกล้าพูด กล้าทำ	.. + .			
2.	ข้าพเจ้ามักจะพูดถึงความรู้ความสามารถของ ตนเองเกินความเป็นจริง	.. - .			
3.	ถ้าข้าพเจ้าพบเห็นเพื่อนทำความผิด ข้าพเจ้า จะเล่าเหตุการณ์ที่เป็นจริงให้ครูฟังถ้าหาก มีการสอบสวน	.. - .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
4.	ข้าพเจ้ากล้าที่จะทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ถึงแม้ว่าตนเองจะเสียผลประโยชน์บ้าง	.. + .			
5.	ข้าพเจ้าคิดว่าความจริงบางเรื่องก็ไม่ควรพูด ถ้าหากจะทำให้เราเสียหาย	.. - .			
6.	ข้าพเจ้าจะไม่บอกความจริงที่เป็นข้อบกพร่องของเพื่อน เพราะกลัวเพื่อนจะเสียใจ	.. - .			
3. <u>ด้านความมั่นคงทางอารมณ์</u>					
3.1 <u>มีอารมณ์แจ่มใสรื่นเริงเสมอ</u>					
1.	เพื่อน ๆ มักชมว่าข้าพเจ้าเป็นคนอารมณ์รื่นเริง	.. + .			
2.	ข้าพเจ้ามีอารมณ์ แจ่มใส และเศร้าใจไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	.. - .			
3.	ข้าพเจ้ามีความสุขในทุกโอกาส	.. + .			
4.	ถึงแม้ข้าพเจ้าจะสูญเสียสิ่งของที่ข้าพเจ้ารักไป แต่ข้าพเจ้าก็ไม่เศร้าใจมากนัก	.. + .			
5.	ข้าพเจ้าอารมณ์เสียง่าย	.. - .			
6.	ถ้านึกถึงสิ่งเลวร้ายในอดีตมันทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าใจ	.. - .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	3.2 <u>มีความสรววม ไม่กลัว ตื่นเต้น</u> <u>ตกใจง่าย หรือไว้วาย</u>				
1.	เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นข้าพเจ้าต้องรีบวิ่งเข้าไปดูว่าเกิดอะไรขึ้นกันแน่	-			
2.	เมื่อเพื่อนได้รับอุบัติเหตุมีบาดแผลเลือดออกมาก ข้าพเจ้าไม่กล้าห้ามเลือดให้เพื่อน ...	-			
3.	ถ้าหากจะมีการเดินทางข้าพเจ้าจะรู้สึกตื่นเต้น บางครั้งถึงกับนอนไม่หลับ	-			
4.	ถ้าเกิดอะไรขึ้นข้าพเจ้ามักลำดับเหตุการณ์ก่อนเสมอ	+			
5.	ข้าพเจ้าสามารถครองใจได้ ไม่ตกใจ หรือกลัวเมื่อเกิดเหตุการณ์	+			
6.	ข้าพเจ้าไม่กลัว ตกใจ หรือไว้วายอะไรง่าย ๆ	+			
	3.3 <u>ใจเย็น มีความสุขรอบคอบ</u> <u>ไม่หงุดหงิดเมื่อไม่ได้ดังใจ</u>				
1.	เพื่อน ๆ มักทำอะไรไม่ถูกใจ จึงทำให้ข้าพเจ้าหงุดหงิด	-			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
2.	เมื่อมีคนคัดค้านความคิดเห็นของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามักทำให้เหตุผลด้กลับทันที	.. - .			
3.	ถึงแม้ข้อสอบจะง่ายมากและข้าพเจ้าทำสำเร็จ ก่อนเวลา แต่ข้าพเจ้าจะตรวจพบอีกครั้ง ก่อนส่ง	.. + .			
4.	ถึงแม้เพื่อนจะพูดส่อารมณ์กับข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าจะอธิบายกับเพื่อนอย่างนิ่มนวล	.. - .			
5.	ข้าพเจ้ามักจะนึกถึงผลที่จะตามมาเสมอ ก่อนการตัดสินใจ	.. + .			
6.	ข้าพเจ้ามักรีบเร่งตัดสินใจไปก่อน แล้วค่อย คิดแก้ปัญหาที่หลัง	.. - .			
3.4 <u>เพื่อนคลายไม่ตั้งใจ เครียด ไม่วิตกกังวล</u>					
1.	ข้าพเจ้ามักกลัวเรื่องนั้น เรื่องนี้อยู่ตลอดเวลา	.. - .			
2.	ข้าพเจ้าเป็นคนอารมณ์ดี และสบายใจอยู่เสมอ	.. + .			
3.	เมื่อเห็นเพื่อนประสบความสำเร็จข้าพเจ้า ไม่รู้สึกรำคาญหรือแค้นเพราะสักวันหนึ่งข้าพเจ้าก็จะ สำเร็จบ้าง	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลที่ไม่ได้ช่วยเพื่อนทำงานทั้งที่ข้าพเจ้าบอกเพื่อนแล้วว่าข้าพเจ้าไม่สบาย	.. - .			
5.	ถ้าข้าพเจ้าทำข้อสอบไม่ได้ จะทำให้ข้าพเจ้าเครียดทันที	.. - .			
6.	ถึงแม้จะมีงานรีบเร่งแต่ก็ไม่ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความเครียดแต่อย่างไร	.. + .			
3.5 <u>มองชีวิตในสภาพความเป็นจริง</u>					
<u>ไม่เพื่อฝัน</u>					
1.	ข้าพเจ้ามักฝันกลางวัน	.. - .			
2.	ทุกคนจะหนีไม่พ้นเกิด แก่ เจ็บ ตาย	.. + .			
3.	คนขยันย่อมประสบความสำเร็จในชีวิต	.. + .			
4.	เมื่อข้าพเจ้าได้นึกถึงสิ่งที่ข้าพเจ้าชอบแล้วมันทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข	.. - .			
5.	สักวันหนึ่งข้าพเจ้าอาจจะโชคดี	.. - .			
6.	ข้าพเจ้าไม่เชื่อว่าจะเกิดเหตุการณ์จริง ๆ ตามความฝันของข้าพเจ้า	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	4. ด้านความเชื่อมั่น				
	4.1 เห็นคุณค่าในการตัดสินใจของตนเอง				
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจถ้าจะต้องตัดสินใจ ในการทำงานด้วยตนเอง	-			
2.	ผลงานที่เกิดจากการตัดสินใจของข้าพเจ้า ไม่ค่อยจะดีนัก	-			
3.	แม้ว่าการตัดสินใจของข้าพเจ้าจะผิดพลาด แต่ข้าพเจ้าถือว่ามันเป็นบทเรียน	+			
4.	การแก้ปัญหาด้วยตนเองข้าพเจ้ารู้สึกว่ามันมี คุณค่ายิ่ง	+			
5.	ข้าพเจ้ามักให้เพื่อนช่วยตัดสินใจ เกี่ยวกับปัญหา ต่าง ๆ	-			
6.	เพื่อน ๆ มักชื่นชมในการตัดสินใจของข้าพเจ้า	+			
	4.2 กล้าเผชิญกับสถานการณ์ใหม่หรือ สถานการณ์ที่ยากลำบากโดยไม่หวาดหวั่น				
1.	ข้าพเจ้าชอบการผจญภัย	+			
2.	ข้าพเจ้ามักหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะสร้างความยุ่งยาก มาสู่ข้าพเจ้า	-			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
3.	ถ้ามีความจำเป็นจะต้องย้ายโรงเรียนข้าพเจ้า ก็พร้อมที่จะไปเรียนที่แห่งใหม่	.. + .			
4.	ข้าพเจ้ากล้าเผชิญความจริงเสมอ	.. + .			
5.	ถ้าเดินทางไปต่างถิ่นข้าพเจ้ารู้สึกกลัว การเดินทาง	.. - .			
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกกลัว ถ้าจะไปแข่งขันใด ๆ กับเพื่อนที่ไม่เคยรู้จัก	.. - .			
4.3 <u>มีจิตใจมั่นคงไม่เชื่ออะไร</u>					
<u>โดยไร้เหตุผล</u>					
1.	ในการทำงาน ถ้าข้าพเจ้าทำถูกต้องตาม ระเบียบแล้ว ถึงจะมีคนทักว่าทำไม่ถูกต้อง แต่ข้าพเจ้าก็จะทำต่อไปจนสำเร็จ	.. + .			
2.	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่แน่ใจว่าเนื้อหาที่เตรียม รายงานหน้าชั้นนั้นจะถูกต้องหรือไม่	.. - .			
3.	เมื่อเริ่มต้นทำงานใด ๆ ก็ตามข้าพเจ้ามั่นใจ ว่าจะทำได้สำเร็จ	.. + .			
4.	ในการประชุมขณะที่ข้าพเจ้าแสดงความคิดเห็น ถ้าเพื่อนมีความเห็นขัดแย้ง ข้าพเจ้ายังยืนยัน ด้วยข้อมูลที่เตรียมมา	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
5.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าสิ่งลึกลับอาจจะมีจริง	.. - .			
6.	ข้าพเจ้ามักเลือกซื้อของฯตามคำโฆษณา ..	.. - .			
4.4 <u>ไม่ยอมแพ้หรือทอดยต่ออุปสรรค</u>					
<u>หรือปัญหาใด ๆ</u>					
1.	ข้าพเจ้ามักจะเลิกสัการทำงานเมื่อพบกับ ความยุ่งยากลำบาก	.. - .			
2.	งานบางอย่างถึงแม้ข้าพเจ้าจะพยายามทำแล้ว ข้าพเจ้ายังรู้สึกว่าจะทำไม่สำเร็จ	.. - .			
3.	ในวันที่มีอากาศร้อน หรืออากาศหนาวก็ไม่เป็น อุปสรรคต้งการท้งานของข้าพเจ้า	.. + .			
4.	ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันกับเพื่อน เป็นอุปสรรค สำคัญในการท้งานของข้าพเจ้า	.. - .			
5.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ยังมีปัญหาหรืออุปสรรค ในการท้งานย้งทำให้ผลงานดีขึ้น	.. + .			
6.	ถึงแม้รดับ-ส่งนักเรียนไม่ไปรับ แต่ข้าพเจ้า จะต้องหาวิธีไปรับเรียนให้ได้	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	4.5 <u>มีความภูมิใจในความสามารถของ</u>				
	<u>ตนเอง โดยไม่รู้สึกลำบาก</u>				
1.	ข้าพเจ้าพอใจกับคะแนนสอบของข้าพเจ้า ..	.. + .			
2.	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกที่ตนเองทำงานสู้เพื่อน ไม่ได้	.. - .			
3.	ประกาศเกียรติคุณเป็นรางวัลที่น่าภูมิใจยิ่ง ของข้าพเจ้า	.. + .			
4.	ถึงเพื่อนจะบอกว่าข้าพเจ้าเรียนเก่ง แต่ข้าพเจ้ายังไม่พอใจกับผลการเรียนของตน ..	.. - .			
5.	ข้าพเจ้าไม่ภูมิใจกับถ้วยรางวัลที่ได้รับมา ถ้ามี ผู้เข้าแข่งขันกับข้าพเจ้าน้อย	.. - .			
6.	ข้าพเจ้าเชื่อว่าผลงานของตนไม่ด้อยไปกว่า ของเพื่อน ๆ	.. + .			
	4.6 <u>พึงพอใจต่อรูปร่าง และท่าทาง</u>				
	<u>ของตนเอง</u>				
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกที่ตนเองมีบวมต้อย	.. - .			
2.	ข้าพเจ้ามีรูปร่างหน้าตาดี	.. + .			
3.	ข้าพเจ้ายืน เดิน นั่งได้สง่า	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองดีไปหน่อย	.. - .			
5.	ข้าพเจ้าเป็นคนกระปรี้กระเปร่า	.. + .			
6.	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองเป็นคนเก้งก้าง จุ่มจุ่ม	.. - .			
<u>5. ด้านความสัมพันธ์ส่วนบุคคล</u>					
<u>5.1 มีความอดทน มีเหตุผล ไม่วุ่นวาย</u>					
1.	ถึงเพื่อนจะตำหนิว่าภาพวาดของข้าพเจ้า ไม่สวยงาม แต่ข้าพเจ้าจะอธิบายกับเพื่อนว่า มันเป็นภาพที่สร้างสรรค์	.. - .			
2.	ข้าพเจ้าทนไม่ได้ถ้าจะต้องรอคอยคนอื่น ...	.. + .			
3.	ถ้าเพื่อนทางานผิดพลาด ข้าพเจ้าจะต้องตำหนิ เพื่อน โดยไม่ฟังคำอธิบายใด ๆ อีก	.. - .			
4.	ถ้าเห็นเพื่อนมีปากเสียงกัน ข้าพเจ้าจะพูด เข้าข้างเพื่อนสนิททันที	.. - .			
5.	ข้าพเจ้ามักรับฟังข้อโต้แย้งจากเพื่อน จนกระทั่งเพื่อนพูดจบ	.. + .			
6.	ข้าพเจ้ามักพูดจา และตัดสินปัญหาด้วยเหตุ ด้วยผล	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	<u>5.2 ไม่โกรธบ่อย หรือโกรธง่าย ให้อภัยผู้อื่น หรือไม่อาฆาตผู้อื่น</u>				
1.	ถ้ามีคนตำหนิข้าพเจ้า ข้าพเจ้าทำให้ข้าพเจ้าโกรธทันที	.. - .			
2.	ข้าพเจ้ามักให้อภัยเพื่อนได้เสมอ	.. + .			
3.	ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธเมื่อมีคนคัดค้านความคิดเห็นของข้าพเจ้า	.. - .			
4.	ถึงเพื่อนจะทำให้ข้าพเจ้าโกรธแค้น ข้าพเจ้าก็จะพยายามลืมมันเสีย	.. + .			
5.	ข้าพเจ้ามักเข้าใจความรู้สึกของเพื่อน ข้าพเจ้าจึงไม่โกรธเมื่อถูกเพื่อนว่ากล่าว ..	.. + .			
6.	ในการนัดหมายถ้าเพื่อนไม่มาตามที่ข้าพเจ้านัด ต่อไปข้าพเจ้าจะผัดนัดกับเพื่อนบ้างเหมือนกัน ..	.. - .			
	<u>5.3 มองโลกในแง่ดี</u>				
1.	ข้าพเจ้ามักคิดว่าคนแปลกหน้าที่เข้ามาทักสนทนากับเรานั้นเป็นคนหลอกลวง	.. - .			
2.	ข้าพเจ้าจะไว้วางใจเฉพาะคนที่รู้จักกันดีเท่านั้น ..	.. - .			
3.	เวลาเพื่อนผัดนัด ข้าพเจ้ามักคิดว่าเพื่อนคงติดธุระจำเป็นบางอย่าง	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
4.	คนในปัจจุบันนี้จะไว้วางใจไม่ได้เลย	.. - .			
5.	ถึงแม้เพื่อน ๆ จะตั้งความหวังในการเรียนไว้อ สูง แต่ข้าพเจ้าคิดว่าเพื่อนจะเรียนได้สำเร็จ .. + .	.. + .			
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่เพื่อนที่กล้าหาญที่เรา เป็นคน ที่รักเราจริง	.. - .			
5.4 <u>มีความไว้วางใจผู้อื่น เชื่อว่าผู้อื่น</u> <u>จะทำงานได้สำเร็จ</u>					
1.	เพื่อน ๆ ของข้าพเจ้าส่วนใหญ่จะไว้วางใจได้ .. + .	.. + .			
2.	ถ้าจะแบ่งงานให้เพื่อนไปทำข้าพเจ้าก็ไม่แน่ใจ ว่เพื่อนจะสามารถทำได้หรือไม่	.. - .			
3.	ข้าพเจ้ามักหวาดระแวงเมื่อฝากของไว้กับผู้อื่น .. - .	.. - .			
4.	ถ้ามีการเก็บเงินเป็นกองทุนของห้องเรียน ข้าพเจ้ากลัวว่าคนถือเงินจะเอาเงินไปใช้เอง .. - .	.. - .			
5.	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจ ที่เพื่อนขอแบ่งงานไป ช่วยทำ	.. + .			
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ มีเพื่อนหลายคนจะเรียนไม่จบ .. - .	.. - .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	5.5 <u>ไม่ตำหนิหรือวิพากษ์วิจารณ์คนอื่นมากเกินไป</u>				
1.	ข้าพเจ้าชอบตำหนิเพื่อนที่ทำอะไรไม่ถูกใจ				
	ข้าพเจ้า	.. - .			
2.	ข้าพเจ้าจะตำหนิคนอื่นเป็นครั้งคราวเท่านั้นเพื่อให้เขารู้สึก	.. + .			
3.	การทำงานจะต้องมีความผิดพลาดบ้างข้าพเจ้าจึงมักไม่ตำหนิใคร	.. + .			
4.	เพื่อน ๆ มักทำงานให้ถูกใจข้าพเจ้า เพราะกลัวถูกข้าพเจ้าตำหนิ	.. - .			
5.	ข้าพเจ้ามักวิจารณ์คนอื่นด้วยเหตุ ด้วยผลเป็นบางเรื่องเท่านั้น	.. + .			
6.	ข้าพเจ้ามักวิจารณ์คนอื่นทุก ๆ เรื่อง	.. - .			
	6. <u>ด้านความพึงพอใจในบ้าน</u>				
	6.1 <u>มีความรักและความเข้าใจอันดีร่วมกันภายในครอบครัว</u>				
1.	พี่น้องของข้าพเจ้ามักมีเรื่องขัดแย้งกันบ่อย ๆ	.. - .			
2.	พ่อแม่พี่น้องและข้าพเจ้ามักหาเวลาว่างปรึกษาหารือกัน	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
3.	พ่อแม่มักให้ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการเสนอ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ	.. + .			
4.	ข้าพเจ้ามักทำงานตามหน้าที่โดยพ่อแม่ ไม่ต้องบอก	.. + .			
5.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะไม่ได้รับความร่วมมือ ในการทำงานจากพี่น้อง	.. - .			
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะคนในครอบครัวไม่มีความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	.. - .			
6.2 <u>มีความเป็นมิตรสนิทสนมกับพ่อ แม่ พี่</u>					
<u>น้อง และคนในครอบครัว</u>					
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะพ่อ-แม่เป็นเพื่อนที่ดีที่สุด ...	.. + .			
2.	พ่อ แม่ มักจะคุยกับข้าพเจ้าอย่างสนุกสนาน	.. + .			
3.	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกห่างเหินกับพี่ น้อง	.. - .			
4.	ญาติพี่ น้องมักพูดคุยกับข้าพเจ้าอย่างเป็น กันเอง	.. + .			
5.	ข้าพเจ้าไม่เคยคิดที่จะไปเที่ยวกับครอบครัว	.. - .			
6.	ข้าพเจ้ามักแยกตัวเข้าไปทำงานหรืออ่าน หนังสือในห้องคนเดียว	.. - .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	6.3 พึงพอใจกับสภาพความเป็นอยู่ภายในบ้านและรอบ ๆ บ้าน				
1.	ข้าพเจ้ารู้สึกที่บ้านของข้าพเจ้าคับแคบมาก	.. - .			
2.	ข้าพเจ้ามีความสุขมากกับการได้รับประทานอาหารอย่างพร้อมหน้ากันของคนในครอบครัว	.. + .			
3.	ข้าพเจ้ารู้สึกอับอาย ถ้าจะมีเพื่อน ๆ ไปเยี่ยมบ้าน	.. - .			
4.	เพื่อนบ้านของข้าพเจ้าอยู่กันอย่างมีความสุข	.. + .			
5.	บ้านของข้าพเจ้าน่าจะอยู่ในที่ที่เจริญมากกว่านี้	.. - .			
6.	ถึงบ้านของข้าพเจ้าจะไม่สวยงาม แต่มันก็ร่มรื่นน่าอยู่	.. + .			
	6.4 พึงพอใจกับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว				
1.	ข้าพเจ้ายังไม่พอใจกับของใช้ที่มีอยู่ในบ้าน	.. - .			
2.	ข้าพเจ้าไม่พอใจกับจำนวนเงินที่พ่อ แม่ให้มา ใช้ที่โรงเรียนในแต่ละวัน	.. - .			
3.	ข้าพเจ้ารู้สึกอิจฉาเพื่อนที่มีของใช้ราคาแพง ๆ	.. - .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
4.	ข้าพเจ้าใช้จ่ายอย่างประหยัด และช่วยหารายได้จนเจือจรรครบครัว	.. + .			
5.	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกลำบากยากเย็นในความเป็นอยู่ของครอบครัว	.. + .			
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครอบครัวของข้าพเจ้าไม่ขัดสน .. + .	.. + .			
	6.5 <u>พึงพอใจกับการอบรมเลี้ยงดู และ</u> <u>เอาใจใส่จากพ่อ แม่</u>				
1.	พ่อ แม่ให้ความอบอุ่นแก่ข้าพเจ้า	.. + .			
2.	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่พ่อแม่คอยเอาใจใส่ ...	.. + .			
3.	หลังเลิกเรียน เมื่อข้าพเจ้ากลับถึงบ้านพ่อแม่ไม่สนใจถามไถ่	.. - .			
4.	พ่อแม่ ยังเอาใจใส่ต่อข้าพเจ้าน้อยเกินไป	.. - .			
5.	ข้าพเจ้าไม่ยอมให้พ่อแม่เฝ้าคอยสั่งสอนอยู่บ่อย ๆ	.. - .			
6.	พ่อแม่ มักชมเชยข้าพเจ้าอยู่เสมอ	.. + .			

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ (ด้านบวก หรือลบ)	ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
		+ / -	สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ	ไม่สอดคล้อง
	6.6 <u>ได้รับการยกย่อง และเข้าใจจาก</u> <u>ทางบ้าน</u>				
1.	เมื่อใกล้สอบพ่อ-แม่มักให้กำลังใจในการอ่านหนังสือ	.. + .			
2.	เมื่อข้าพเจ้าทำงานผิดพลาดพ่อ-แม่มักจะตำหนิ	.. - .			
3.	เมื่อข้าพเจ้าสอบได้คะแนนดีพ่อ-แม่มักจะชมเชย	.. + .			
4.	พ่อ-แม่คอยให้กำลังใจ และให้คำแนะนำในการทำงานของข้าพเจ้า	.. + .			
5.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามี-น้องอิจฉา	.. - .			
6.	พ่อ แม่ มักเข้มงวดเรื่องการเรียนของข้าพเจ้ามาก	.. + .			

ภาคผนวก ข

ค่าอำนาจจํานนงของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว
และค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพ
ด้านการปรับตัว

ตาราง 30 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ

วัดคุณลักษณะของบุคลิกภาพด้านการปรับตัว

ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย	ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย
ข้อ	t	ข้อ	r_{xy}		ข้อ	t	ข้อ	r_{xy}	
1	1.8709	1	.0856*	-	18	<u>1.7927</u>	17	.1963	11
2	1.0703*	-	-	-	19	2.0229	18	.6481	12
3	4.3339	2	.3507	1	20	2.2240	19	.5326	13
4	3.3093	3	.0218*	-	21	1.9592	20	.0861*	-
5	3.1217	4	.6234	2	22	3.7881	21	.3210	14
6	4.0037	5	.5874	3	23	2.4660	22	.1995	15
7	1.7929	6	.0189*	-	24	2.1129	23	.0646*	-
8	1.8834	7	.0864*	-	25	3.5062	24	.0312*	-
9	1.7529	8	.0677*	-	26	1.8297	25	.0775*	-
10	2.9294	9	.0763*	-	27	1.6769	26	.0698*	-
11	4.6860	10	.2941	4	28	1.9592	27	.0841*	-
12	4.2498	11	.1998	5	29	3.7898	28	.0845*	-
13	3.5864	12	.2763	6	30	2.4729	29	.0369*	-
14	2.0895	13	.5646	7	31	1.8080	30	.0821*	-
15	3.8190	14	.4316	8	32	2.5943	31	.0679*	-
16	4.3785	15	.4123	9	33	1.9861	32	.0659*	-
17	3.8889	16	.4361	10	34	1.8630	33	.0548*	-
35	1.9685	34	.0356*	-	53	2.8234	50	.5458	26

ตาราง 30 (ต่อ)

ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย	ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย
ข้อ	t	ข้อ	r _{xy}		ข้อ	t	ข้อ	r _{xy}	
36	4.1121	35	.1987	16	54	2.3698	51	.0392*	-
37	2.8961	36	.5665	17	55	3.3695	52	.3554	27
38	3.1794	37	.4947	18	56	3.6769	53	.4689	28
39	3.3944	38	.5325	19	57	1.6158*	-	-	-
40	1.0829*	-	-	-	58	4.4690	54	.6787	29
41	3.7722	39	.0872*	-	59	1.7200	55	.0297*	-
42	3.1018	40	.1998	20	60	2.9928	56	.5643	30
43	2.5483	41	.0647*	-	61	2.7654	57	.4691	31
44	2.8911	42	.6749	21	62	1.4358*	-	-	-
45	4.0371	43	.5318	22	63	3.1514	58	.1927	32
46	4.0525	44	.6215	23	64	2.4548	59	.2861	33
47	2.0903	45	.0742*	-	65	2.2451	60	.0729*	-
48	1.6091*	-	-	-	66	2.3129	61	.0451*	-
49	4.0047	46	.1987	24	67	2.7416	62	.6513	34
50	2.2206	47	.0613*	-	68	2.1606	63	.2810	35
51	3.2427	48	.0496*	-	69	2.0984	64	.3108	36
52	3.0285	49	.4689	25	70	0.3629*	-	-	-
71	2.3288	65	.0679*	-	89	2.9278	80	.4316	46
72	2.5210	66	.0712*	-	90	1.0810*	-	-	-

ตาราง 30 (ต่อ)

ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย	ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย
ข้อ	t	ข้อ	r_{xy}		ข้อ	t	ข้อ	r_{xy}	
73	3.9872	67	.1879	37	91	3.1772	81	.1748	47
74	2.5470	68	.2136	38	92	2.9735	82	.1963	48
75	3.9190	69	.5421	39	93	1.6789	83	.0805*	-
76	2.3741	70	.3619	40	94	4.1622	84	.6310	49
77	2.6594	71	.6568	41	95	1.8234	85	.0512*	-
78	0.9660*	-	-	-	96	5.9371	86	.3649	50
79	1.6798	72	.0591*	-	97	2.4777	87	.0419*	-
80	2.3553	73	.1879	42	98	5.1000	88	.0536*	-
81	1.3242*	-	-	-	99	1.6321*	-	-	-
82	1.9536	74	.0715*	-	100	3.7303	89	.6541	51
83	2.7996	75	.1877	43	101	2.6418	90	.3627	52
84	2.3943	76	.0354*	-	102	2.9780	91	.0548*	-
85	1.8331	77	.0419*	-	103	3.8315	92	.6329	53
86	1.5271*	-	-	-	104	1.7981	93	.5408	54
87	1.8338	78	.2106	44	105	4.4596	94	.2917	55
88	4.7173	79	.6315	45	106	1.3198*	-	-	-
107	3.1354	95	.1854	56	125	1.9617	109	.5316	61
108	1.3195*	-	-	-	126	1.9919	110	.2691	62
109	5.8430	96	.0681*	-	127	1.6481*	-	-	-

ตาราง 30 (ต่อ)

ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย	ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย
ข้อ	t	ข้อ	r _{xy}		ข้อ	t	ข้อ	r _{xy}	
110	2.1178	97	.0786*	-	128	3.8348	111	.1981	63
111	1.0645*	-	-	-	129	2.0184	112	.0665*	-
112	1.8385	98	.0365*	-	130	1.2566*	-	-	-
113	2.6319	99	.0518*	-	131	4.7505	113	.5497	64
114	1.3977*	-	-	-	132	3.6582	114	.0659*	-
115	2.5418	100	.0676*	-	133	3.2929	115	.6157	65
116	2.2511	101	.1946	57	134	1.9922	116	.0787*	-
117	3.5110	102	.6312	58	135	1.9867	117	.0359*	-
118	1.8263	103	.0646*	-	136	1.2610*	-	-	-
119	2.1213	104	.0519*	-	137	5.6405	118	.1982	66
120	0.8274*	-	-	-	138	2.7327	119	.6102	67
121	1.8673	105	.0617*	-	139	1.6067*	-	-	-
122	2.7314	106	.0718*	-	140	1.3146*	-	-	-
123	4.3096	107	.4315	59	141	3.7303	120	.0345*	-
124	3.6850	108	.4167	60	142	1.8082	121	.5310	68
143	5.1000	122	.0647*	-	161	3.6382	138	.1875	78
144	2.3746	123	.0511*	-	162	1.9496	139	.2103	79
145	5.4371	124	.1872	69	163	1.6483*	-	-	-
146	1.8241	125	.1948	70	164	3.6744	140	.0631*	-

ตาราง 30 (ต่อ)

ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย	ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย
ข้อ	t	ข้อ	r_{xy}		ข้อ	t	ข้อ	r_{xy}	
147	4.6122	126	.0617*	-	165	2.1087	141	.0349*	-
148	1.7632	127	.0466*	-	166	5.3281	142	.3510	80
149	2.1735	128	.1877	71	167	4.2197	143	.1879	81
150	3.1736	129	.2105	72	168	1.5489*	-	-	-
151	0.1087*	-	-	-	169	1.9881	144	.0715*	-
152	2.8276	130	.3640	73	170	2.1482	145	.4137	82
153	1.8345	131	.0789*	-	171	3.1607	146	.0557*	-
154	3.0126	132	.5312	74	172	5.3181	147	.5317	83
155	4.1042	133	.6591	75	173	1.3181*	-	-	-
156	1.9964	134	.3176	76	174	2.6412	148	.0678*	-
157	1.2103*	-	-	-	175	1.9743	149	.0815*	-
158	6.2111	135	.0718*	-	176	2.8724	150	.1987	84
159	3.4128	136	.3671	77	177	3.6417	151	.2163	85
160	2.5467	137	.0614*	-	178	1.5411*	-	-	-
179	3.1059	152	.3127	86	186	2.8791	157	.4873	90
180	2.4542	153	.3501	87	187	1.1879*	-	-	-
181	3.7888	154	.2639	88	188	5.3411	158	.1878	91
182	1.3597*	-	-	-	189	3.5416	159	.3625	92

ตาราง 30 (ต่อ)

ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย	ทดสอบครั้งที่ 1		ทดสอบครั้งที่ 2		ข้อสอบที่ใช้ ในการวิจัย
ข้อ	t	ข้อ	r_{xy}		ข้อ	t	ข้อ	r_{xy}	
183	2.6487	155	.0678*	-	190	1.6418*	-	-	-
184	3.2744	156	.3154	89	191	2.1079	160	.1974	93
185	1.5679*	-	-	-	192	1.2113*	-	-	-

หมายเหตุ * หมายถึง ข้อที่ตัดทิ้ง

ภาคผนวก ค

แบบทดสอบวัดคุณลักษณะของบุคลิภาพด้านการปรับตัวที่นำไปทำการวิจัย

แบบทดสอบ

ชื่อ.....เลขที่.....โรงเรียน.....

แบบทดสอบฉบับนี้ ต้องการถามความรู้สึก ความคิดเห็น การปฏิบัติหรือการกระทำของท่านเมื่อท่านดำรงอยู่ในสังคม หรือสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ขอให้ท่านตอบคำถามด้วยความจริงใจ และตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ข้อสอบแต่ละข้อไม่มีคำตอบถูก หรือ ผิด และไม่ใช่ข้อบ่งชี้ความดีเลว ของบุคคล คำตอบของท่าน จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัย

ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อนั้น เป็นจริงตรงกับ ความรู้สึก ความคิดเห็น เคยปฏิบัติ หรือกระทำเพียงใด ซึ่งอาจจะ "จริงมาก" "จริงพอสมควร" "จริงน้อย" แล้วจึงพิจารณาคัดเลือก ก หรือ ข โดยขีดเครื่องหมาย (/) ลงในช่องบอกระดับความเป็นจริงของแต่ละข้อความ

ก แสดงว่ามาก ข แสดงว่าน้อย

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
1.1	ข้าพเจ้ามักแต่งตัวถูกระเบียบของโรงเรียนเสมอ	.. / ..					
1.2	ในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังทำงานอยู่และมีเพื่อนมาให้อธิบายการบ้านทำให้ข้าพเจ้าอารมณ์เสีย					.. / ..	

จากตัวอย่างการตอบแบบทดสอบข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบทดสอบ เคยปฏิบัติหรือกระทำตามข้อความที่ 1.1 "จริงมาก ก" หมายความว่า เคยปฏิบัติหรือเคยกระทำตามข้อความที่ 1.1 บ่อยครั้งมาก และตอบข้อความที่ 1.2 "จริงน้อย ก" หมายความว่า เคยปฏิบัติหรือเคยกระทำตามข้อความที่ 1.2 น้อยครั้งมาก

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
✓ 1	ข้าพเจ้ามักจะตั้งใจเรียนทุกวิชาให้ดีที่สุด						
2	ก่อนไปทัศนศึกษาทุกครั้ง ข้าพเจ้ามักคิด อยู่เสมอว่าจะไปศึกษาอะไรบ้าง						
✓ 3	ข้าพเจ้ามักทำงาน ตามที่ได้คาดการณ์ ไว้ล่วงหน้าเสมอ						
✓ 4	ข้าพเจ้าจะทำงานได้ถูกต้อง ถ้ามีคน คอยเตือนข้าพเจ้า						
✓ 5	ข้าพเจ้าไม่สบายใจเมื่อเพื่อนนำปัญหา มาให้ช่วยแก้ไข						
6	ข้าพเจ้ามักเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนสอบไว้ แต่เนิ่น ๆ เสมอ						
7	ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ไม่ทราบเป้าหมาย เพราะเป็นเรื่องสนุกและท้าทาย						
✓ 8	มักจะมีคนชมอยู่เสมอว่า ผลงานของ ข้าพเจ้ามีความประณีตสวยงาม						
✓ 9	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกลำบากใจในการแก้ปัญหาใด ๆ						
✓ 10	การเขียนแผนงานหรือโครงการเป็นเรื่อง ยุ่งยาก						
11	ข้าพเจ้าจัดสมุด-หนังสือตามตารางเรียน ไม่เคยผิดพลาด						

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
12	ข้าพเจ้ามักจะตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย จากเพื่อนมาด้วยความเต็มใจ						
13	ข้าพเจ้ามักลืมนัดงานการตัดสินใจแก้ปัญหา ต่าง ๆ						
14	ข้าพเจ้ามักตรวจสอบอยู่เสมอว่างานที่ทํานั้น เป็นไปตามที่ตั้งใจไว้หรือไม่						
15	ข้าพเจ้ามักจะทำงานที่มีรายละเอียด ปลีกย่อยมาก ๆ ผิดพลาดเสมอ						
✓ 16	ข้าพเจ้ามักแต่งกายถูกระเบียบของ โรงเรียนอยู่เสมอ						
17	เพื่อน ๆ ในกลุ่มมาให้เกียรติข้าพเจ้าเสมอ						
18	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มด้วยความ สมัครใจ						
19	ถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะได้รับเลือกตั้งเป็น หัวหน้า ข้าพเจ้าก็จะสละสิทธิ						
20	ข้าพเจ้าปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ยาก						
21	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณลักษณะ ความเป็นผู้นำ						
✓ 22	ถ้าข้าพเจ้าพบเห็นเพื่อนทําคิด ข้าพเจ้าจะเล่าเหตุการณ์ที่เป็นจริงให้ครูฟัง ถ้าหากมีการสอบสวน						

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
23	ข้าพเจ้ารู้สึกสับสนมากใจในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน						
24	ข้าพเจ้ายินดีที่จะให้ความร่วมมือกับหัวหน้าในการทำงานต่าง ๆ						
25	ข้าพเจ้าชอบใช้ชีวิตอยู่ตามลำพังคนเดียว						
26	การทำงานกับเพื่อน ๆ จำนวนมากจะทำให้งานสำเร็จล่าช้า						
27	ข้าพเจ้าคิดว่าความจริงบางเรื่องก็ไม่ควรพูด ถ้าหากจะทำให้เราเสียหาย						
28	ข้าพเจ้ามักได้รับคำชมเชยว่าเป็นผู้มีระเบียบ						
29	ถึงแม้ฉันที่ประชุมจะไม่ตรงกับความคิดเห็นของข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าก็พร้อมที่จะทำงานตามมติแต่โดยดี						
30	ข้าพเจ้าจะไม่บอกความจริงที่เป็นข้อบกพร่องของเพื่อน เพราะกลัวเพื่อนจะเสียใจ						
31	เพื่อน ๆ มักชมว่าข้าพเจ้าเป็นคนอารมณ์รื่นเริง						
32	เพื่อน ๆ มักทำอะไรไม่ถูกใจ จึงทำให้ข้าพเจ้าหงุดหงิด						

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
33	ข้าพเจ้ามักกลัวใจเรื่องนั้น เรื่องนี้ อยู่ตลอดเวลา						
34	เมื่อเพื่อนได้รับอุบัติเหตุมีบาดแผลเลือดออก มาก ข้าพเจ้าไม่กล้าห้ามเลือดให้เพื่อน						
35	เมื่อมีคนคัดค้านความคิดเห็นของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามักให้เหตุผลโต้กลับทันที						
36	ข้าพเจ้าเป็นคนอารมณ์ดี และสบายใจ อยู่เสมอ						
/ 37	ถึงแม้ข้อสอบจะง่ายมากและข้าพเจ้า ทำเสร็จก่อนเวลา แต่ข้าพเจ้าจะตรวจพบ อีกครั้งก่อนส่ง						
38	เมื่อเห็นเพื่อประสบความสำเร็จข้าพเจ้า ไม่รู้สึกรอคอยร้อน เพราะสักวันหนึ่งข้าพเจ้า ก็จะสำเร็จบ้าง						
/ 39	คนขยันย่อมประสบความสำเร็จในชีวิต ..						
40	ถึงแม้ข้าพเจ้าจะสูญเสียสิ่งที่ข้าพเจ้ารัก ไป แต่ข้าพเจ้าก็ไม่เศร้าใจมากมายนัก						
41	ถ้าเกิดอะไรขึ้นข้าพเจ้ามักลำดับเหตุการณ์ ก่อนเสมอ						
42	เมื่อข้าพเจ้าได้นึกถึงสิ่งที่ข้าพเจ้าชอบ แล้วมันทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข						

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
43	ข้าพเจ้ามักจะนึกถึงผลที่จะตามมาเสมอ ก่อนการตัดสินใจ						
44	ข้าพเจ้าไม่กลัว ตกใจ หรือว้าวายอะไร ง่าย ๆ						
45	ข้าพเจ้ามักรีบเร่งตัดสินใจไปก่อน แล้วค่อย คิดแก้ปัญหาที่หลัง						
46	ถึงแม้จะมีงานรีบเร่งแต่ก็ไม่ทำให้ข้าพเจ้า เกิดความเครียดแต่อย่างไร						
47	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจถ้าจะต้องตัดสินใจ ในการทำงานด้วยตนเอง						
48	ข้าพเจ้าชอบการพจญภัย						
49	ข้าพเจ้ามักจะหลีกเลี่ยงการทำงานเมื่อพบกับ ความยุ่งยากลำบาก						
50	ข้าพเจ้ารู้สึกที่ตนเองมีบมด้อย						
51	งานบางอย่างถึงแม้ข้าพเจ้าจะพยายาม ทำแล้ว ข้าพเจ้ายังรู้สึกว่าทำไม่สำเร็จ						
52	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกที่ตนเองทำงานสู้เพื่อน ไม่ได้						
53	แม้ว่าการตัดสินใจของข้าพเจ้าจะผิดพลาด แต่ข้าพเจ้าถือว่ามันเป็นบทเรียน						

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
54	ถ้ามีความจำเป็นจะต้องย้ายโรงเรียน ข้าพเจ้าก็พร้อมที่จะไปเรียนที่แห่งใหม่ ..						
✓ 55	เมื่อเริ่มต้นทำงานใด ๆ ก็ตามข้าพเจ้า มั่นใจว่าจะทำได้สำเร็จ						
56	ประกาศเกียรติคุณเป็นรางวัลที่นาฏมิอาจยิ่ง ของข้าพเจ้า						
57	ถ้าเดินทางไปต่างถิ่นข้าพเจ้ารู้สึกกลัว การเดินทาง						
58	ข้าพเจ้าเชื่อว่าสิ่งลึกลับอาจจะมีจริง						
✓ 59	ข้าพเจ้ามักเลือกซื้อของใช้ตามคำแนะนำ 60 ถึงแม้รื้อรับ-ส่งนักเรียนไม่ไปรับ แต่ข้าพเจ้าจะต้องหาวิธีไปโรงเรียนให้ได้						
61	ข้าพเจ้าเชื่อว่าผลงานของตนไม่ด้อยไปกว่า ของเพื่อน ๆ						
62	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคน เก้งก้าง งุ่มง่าม						
✓ 63	ถ้ามีคนตำหนิข้าพเจ้าทำให้ข้าพเจ้าระมธ ทันที						
✓ 64	ข้าพเจ้าชอบตำหนิเพื่อนที่ทำอะไรไม่ถูกใจ ข้าพเจ้า						

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
65	ข้าพเจ้ามักหาข้อแก้ตัวเพื่อนได้เสมอ						
66	ถ้าเพื่อนทำงานผิดพลาด ข้าพเจ้าจะต้องตำหนิเพื่อนโดยไม่ฟังคำอธิบายใด ๆ อีก						
67	ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธเมื่อมีคนคัดค้านความคิดเห็นของข้าพเจ้า						
68	ถ้าเห็นเพื่อนมีปากเสียงกัน ข้าพเจ้าจะพูดเข้าข้างเพื่อนสนิททันที						
69	ถ้ามีการเก็บเงินเป็นกองทุนของห้องเรียน ข้าพเจ้ากลัวว่าคนถือเงินจะเอาเงินไปใช้เอง						
70	เพื่อน ๆ มักทำงานให้ถูกใจข้าพเจ้า เพราะกลัวถูกข้าพเจ้าตำหนิ						
71	ถึงแม้เพื่อน ๆ จะตั้งความหวังในการเรียนไว้สูง แต่ข้าพเจ้าคิดว่าเพื่อนจะเรียนได้สำเร็จ						
72	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจ ที่เพื่อนขอแบ่งงานไปช่วยทำ						
73	ข้าพเจ้ามักพูดจา และตัดสินใจด้วยเหตุด้วยผล						

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
74	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็นคนที่รักเราจริง						
75	ข้าพเจ้ารู้สึกว่า มีเพื่อนหลายคนจะเรียน ไม่จบ						
76	ข้าพเจ้ามักวิจารณ์คนอื่นทุก ๆ เรื่อง ...						
77	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าบ้านของข้าพเจ้าคับแคบมาก						
78	พ่อ - แม่ให้ความอบอุ่นแก่ข้าพเจ้า						
79	เมื่อใกล้สอบพ่อ - แม่มีก้าักกำลังใจ ในการอ่านหนังสือ						
80	ข้าพเจ้าไม่พอใจกับจำนวนเงินที่พ่อ - แม่ ให้มาซื้อที่โรงเรียนแต่ละวัน						
81	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจที่พ่อแม่คอยเอาใจใส่						
82	ข้าพเจ้ามีความรู้สึกห่างเหินกับพี่ - น้อง						
83	ข้าพเจ้ารู้สึกอิจฉาเพื่อนที่มีของใช้ราคา แพง ๆ						
84	ญาติพี่ - น้องมักพูดคุยกับข้าพเจ้าอย่าง เป็นกันเอง						
85	เพื่อนบ้านของข้าพเจ้าอยู่กันอย่างมีความสุข						
86	พ่อ-แม่ยังเอาใจใส่ต่อข้าพเจ้าน้อยเกินไป						

ข้อ	ข้อความ	จริงมาก		จริงพอสมควร		จริงน้อย	
		ก	ข	ก	ข	ก	ข
87	พ่อ - แม่คอยให้กำลังใจ และให้คำแนะนำ ในการทำงานของข้าพเจ้า						
88	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะไม่ได้รับความร่วมมือในการ ทำงานจากพี่ - น้อง						
89	ข้าพเจ้าไม่รู้สึกอับอายในความเป็นอยู่ของ ครอบครัว						
90	ข้าพเจ้ารู้สึกพี่ - น้องอีกคน						
91	ข้าพเจ้ามักแยกตัวเข้าไปทำงานหรือ อ่านหนังสือในห้องคนเดียว						
92	ถึงบ้านของข้าพเจ้าจะไม่สวยงาม แต่มัน ก็ร่มรื่นน่าอยู่						
93	พ่อ - แม่มักชมเชยข้าพเจ้าอยู่เสมอ						

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รศ.ดร.ศ. วาสนา ประมวลพฤกษ์	หัวหน้าภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รศ.ล้วน สายยศ	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
อาจารย์ยุพา มานะจิตต์	ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
รศ.ดร.อารี พันธุ์มณี	ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผศ.พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา	ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายเกียรติศักดิ์ ชื่อสกุล ส่องแสง	
เกิดวันที่ 16 เดือน ธันวาคม พุทธศักราช 2508	
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 81 หมู่ที่ 5 ต.เซเป็ด อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	412/422 หมู่ที่ 6 ต.บางพูน อ.เมืองปทุมธานี จ.ปทุมธานี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา 4 ฝ่ายจัดระบบและวิจัยสื่อการศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2519	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาเดื่อ ต.เซเป็ด อ.ตระการพืชผล จ. อุบลราชธานี
พ.ศ. 2521	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเซเป็ด อ.ตระการพืชผล จ. อุบลราชธานี
พ.ศ. 2526	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี
พ.ศ. 2529	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ปกศ.สูง) วิชาเอกคณิตศาสตร์ วิทยาลัยครูธนบุรี กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2534	การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2538	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร